EXPRESUL de 8 şi 20

Nuvelă de GEORGES LE FAURE

— Jacquot, strigă d-na Hermieux, o să întârziezi la şcoală!...

Glasul băiatului se auzi din curtea care despărţea pavilionul de şosea:

— Nu te teme, mămico, am picioare sdravene şi tot eu voi sosi înaintea d-lui Langlois...

Harnica văduvă pregătea pe o tavă mare ceştile, pe cari le umplea cu lapte fierbinte, după ce turnă în ele cafeaua bine dozată.

Vezi că micul dejun nu era treabă uşoară, din cauza intransigentei «naşe», care, în calitate de Normandă, ţinea mult la cafeaua cu lapte. Bătrâna fată era, cum se spune de obicei, foarte «culantă» în alte amănunte ale vieţii cotidiene, având în gură numai cuvinte bune şi împăciuitoare; şi faptul era cu atat mai remarcabil, cu cât infirmitatea ei ar fi putut să-i înăsprească caracterul.

Ce mai viaţă şi a ei! Să nu poţi să faci un pas, să fi silită a-ţi duce traiul într'o trăsurică... şi asta de mulţi ani încoace; într'o zi, un atac de paralizie fulgerătoare îi imobilizase amândouă picioarele, de parcă ar fi fost moarte.

Noroc că Jean-Marie, lăcătuşul satului, îi înjghebase eftin un fel de manivelă care îi permitea să-şi manevreze fotoliul rulant şi să se deplaseze singură, fără a trebui să recurgă la cineva... ceeace o preocupa foarte mult.

De când moartea fratelui ei Germain redusese pe cumnata ei numai la leafa de cantonieră de cale ferată, Marianne Hermieux se instalase în locuinţa văduvei; în modul acesta, beneficia de modesta ei rentă şi mica familie a fratelui ei.

Trăiau bine cele două cumnate.

Marianne prinsese dragoste de Jacques, cel de-al doilea dintre nepoţii ei; băiatul acesta blând şi vioi devenise tovarăşul cel mai agreabil al bătrânei fete, născocind tot ce putea; graţie vioiciunii, complezenţii şi blândeţii sale, copilul acesta era pentru bătrâna fată cel mai plăcut tovarăş, inventând tot ce presupunea că i-ar putea uşura mai bine infirmitatea. Ea ceruse dealtminteri ca băiatul să-i zică „naşă", ceeace i se părea că creiază între ei o legătură şi mai strânsă...

Contra lui Pierre, cel mai mare dintre copiii fratelui ei, bătrâna fată resimţea o antipatie, pe care nu o putea goni niciun raţionament; brutal, aspru în purtări caşi în vorbă, o necăjea mult pe mama sa, abuzând de slăbiciunea ei, spre a-şi lua aere de şef al familiei, cu toate că nu avea încă nici vârsta recrutării.

Rău notat în regiune din cauza prietenilor ce-şi alesese, se angaja când la o fermă, când la alta, şi era concediat de pretutindeni, deoarece îi plăceau numai cârciumile, unde topea tot ce câştiga...

Nu apărea în locuinţa văduvei decât când nu mai avea bani, şi atunci venea doar să stoarcă dela mama lui vreo mică sumă, fie prin rugi, fie prin ameninţări.

Marianne se gândise adesea că băiatul acesta va avea un sfârşit prost...

— Jacquot dragă, strigă ea, fi drăguţ şi împinge-mă în grădină... Faetonul meu are nevoe de unsoare sau am eu azi mâinile greoae; nu e chip să-l urnesc din loc...

Glumea, sau se prefăcea că glumeşte, nevrând să întristeze pe cei din jurul ei cu spectacolul acestui corp inert care se înfiora de mânie şi disperare...

Băiatul, ud leoarcă, se repezi din curticică şi împinse încet trăsurica în grădină.

Grădină!... Un cuvânt prea presumţios pentru a desemna cei câţiva metri pătraţi din faţa pavilionului, pe care îl despărţea un gard viu de şosea, unde se afla şi mica barieră, uşurând astfel rolul umilei funcţionare.

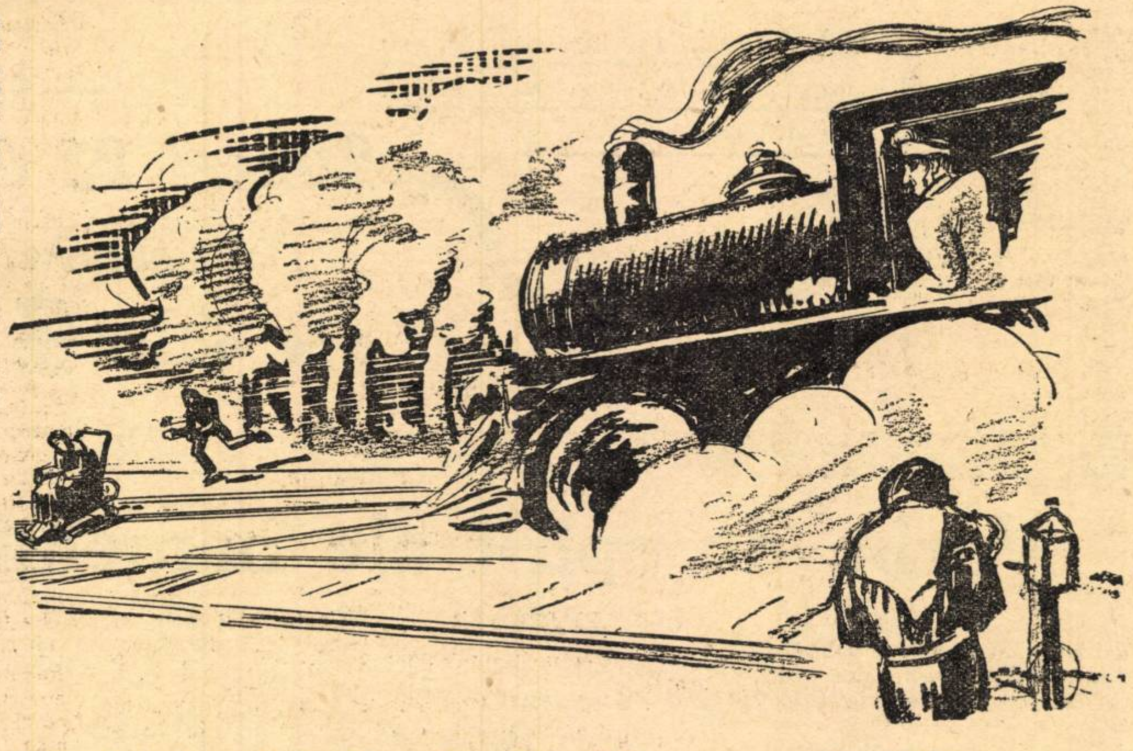

La cel dintâi semnal, aceasta îşi punea doar şapca de muşama, chiar pe cea a decedatului, îşi lua micul drapel şi se afla într'o clipă la post.

Jacquot — spre a face plăcere naşei — plantase, pe aceşti câţiva metri de pământ prost, puţin caprifoliu smuls din pădurea vecină, călţunaşe şi iederă; se formase astfel un fel de pergolă rustică, la adăpostul căreea naşa putea să privească în toată siguranţa peisagiul care se întindea până la gârlă, şi să vadă trecând trenurile, pe când tricota sau îşi învârtea mătăniile, căci era evlavioasă.

*

Pe timp frumos, mica familie obişnuia să ia cafeaua cu lapte în grădină, după ce trecea trenul de Paris, înainte ca d-na Hermieux să se fi dus la postul ei de cantonieră, la câteva sute de metri distanţă...

Când clopotul de la biserică bătu ora 8, naşa strigă:

— Mélie, tu o să-l faci azi pe Jacquot să întârzie...

Şi adăogă, adresându-se băiatului:

— Ia du-te să vezi ce face mama ta...

Băiatul se repezi, dar se opri în prag, parcă împietrit de un spectacol ce i-se prezinta subit...

— Pierre! dojeni el cu pumnii strânşi...

Naşa se aplecă, înfiorată puţin, şi distinse în cadrul uşei pe cumnata ei, pe care un bărbat o ţinea cu brutalitate de încheetura mânei, suflându-i în faţă cuvinte de mânie...

Şi sărmana fiinţă bolborosea cu glas tânguitor :

— N'am, îţi jur că n'am...

Bătrâna fată strigă indignată :

— Iarăşi tu, nemernicule ?... Dă-i drumul mamei tale... şi pleacă !...

Apoi adăogă :

— Intr'o zi... să ştii că te denunţ jandarmilor...

Intimidat întrucâtva, poama rea dete drumul mamei sale şi, înaintând până în prag, strigă :

— Mai tacă-ţi botul babo !... Crezi poate că te ţinem aci ca să ne plictiseşti cu ţipetele dumitale ?...

Şi învârti în mână, cu un gest ameninţător, biciul de căruţaş, după care părăsi casa cu paşi grei, mormăind între dinţi :

— E o nenorocire.... o nenorocire !...

Intre timp, văduva adusese cu mâini tremurătoare tava cu ceşti de cafea şi dejunul începu în tăcere...

Jacquot, după ce sorbi cafeaua dintr'o înghiţitură, îşi luă pâinea unsă cu unt proaspăt, sărută repede fruntea celor două femei şi se repezi spunând :

— Sună la primărie...

După ce dispăru la cotitura şoselii, bătrâna fată zise cu glas ferm d-nei Hermieux :

— Du-te de-mi adă hârtia.. Ştii... în dulapul cel mare... vreau să adaog ceva...

— Lasă, naşo, se rugă văduva. Toată vremea te ocupi de testamentul d-tale. O să-ţi mai aducă ghinion...

Dar bătrâna fată era tare încăpăţânată, şi cumnata ei trebui să se supue.

După ce scrise cu mâna şovăitoare, în josul unei hârtii timbrate, scoasă dintr'un plic mare, câteva rânduri, ea semnă şi întinse plicul cumnatei, spunând :

— Pune-l la loc.

Şi adăogă între dinţi :

— Să se înveţe minte ticălosul !...

*

In faţa cârciumei „Tourne-Bride", Pierre Hermieux şedea la o masă, în tovărăşia câtorva camarazi cari nu erau mai brezi decât dânsul, pe când caii dela căruţele părăsite pe marginea şoselii moţăiau; sticlele goale se aliniau pe colţul mesii, în mijlocul căreea cădeau cărţile de joc, trântite cu furie...

— Na... na... şi mai na ! strigă Pierre, aruncându-şi cărţile.

Pierdea a zecea partidă, care avea să fie cea din urmă, deoarece nu mai avea nici un ban din leafa sa încasată în ajun...

Când se sculă, întunecat, nevrând să răspundă condoleanţelor ironice ale camarazilor, bă-

(Urmează în pag. 1046).

Vineri 23
Octombrie

Mergând cu timpul, şi doritoare să asigure mereu cititorilor săi o revistă cât mai bine redactată, înfăţişată impecabil din punct de vedere technic şi la îndemâna tuturor

„Oglinda Lumii"

realizează acest nemaipomenit tur de forţă, începând cu numărul său viitor, când se va vinde

numai cu 5 LEI **exemplarul**

„OGLINDA LUMII", prima revistă românească de actualitate şi cea mai bună, devine deacum şi cea mai ieftină.

Cereţi

Vineri 23 Octombrie

la toţi chioşcarii şi depozitarii de ziare „OGLINDA LUMII" în culori cu preţul de

◆ ◆ ◆ Lei **5** Lei ◆ ◆ ◆

Vorbe de spirit ale oamenilor mari

In cafeneaua „La Girafa Verde" şed laolaltăreporterii parizieni ai tuturor ziarelor mari din toate continentele. Cei din Europa centrală au şi povestit toate anecdotele cari încep cu: „Doi ovrei stau de vorbă"; Francezii şi Belgienii şi-au epuizat tot stocul de: „Un Englez şi un Francez şed alături în tren" şi toţi cei prezenţi scot fum din ţigaretele cu tutun negru.

— Cunoaşteţi cea mai nouă anecdotă despre Pierre Laval în legătură cu călătoria sa în Germania? încearcă unul, timid, să reînvieze discuţia.

— O ştim în o sută de variante. Am auzit de sute de ori toate anecdotele despre oamenii mari. Ce-ar fi să povestim anecdotele pe cari ni le-au povestit oamenii mari... despre alţii? Ca reporteri de interviewuri, cunoaştem doar cam pe toţi grangurii din lume, şi sunt şi ei numai oameni şi povestesc bucuros câte o vorbă de spirit, pe care însă noi n'o prea publicăm.

— Well, zise Americanul cu pipa în gură, voi începe cu:

HERBERT HOOVER

Prezidentul Statelor Unite mi-a povestit într'o zi anecdota următoare:

— In războiul mondial am fost, cum ştiţi, comisarul de aprovizionare cu alimente a teritoriului ocupat din Belgia, şi călătoream mereu între Bruxelles şi Londra. Mă îmbarcam de obicei la Wissingen. Drumurile acestea era, bine înţeles, periculoase, canalul Mânecei fiind plin de mine plutitoare şi noi fiind necontenit ameninţaţi să sărim în aer.

Vaporul nu putea înainta direct, ci trebuia să facă tot felul de ocoluri, aşa că drumul dura o zi întreagă. Ne urcam pe bord noaptea, plecam din port în zorii zilei, mâncam pe vapor şi soseam seara.

Ultima călătorie de acest fel am făcut-o în primele zile ale anului 1917, scurt timp înainte ca America să-şi fi făcut şi ea declaraţia de război. Din deprindere îi zisei stewardului, care îmi aduse primul dejun, să noteze tot ce consum, căci voi plăti seara toată socoteala.

Chelnerului depe vapor nu-i plăcu însă aranjamentul meu Văzui că e jenat, apoi se bâlbâi şi zise înfine:

— Deoarece nu e exclus să sărim în aer, aşi preferi să plătiţi imediat fiecare consumaţie. Căci vorba ceea, ştiţi: ...ce-i în mână nu-i minciună.

REGINA MARIA

Regina Maria a României a povestit ziaristului anecdota următoare:

— Ca fetiţă mică am fost la un institut din Anglia. Era obiceiul ca prinţul de Galles, pe atunci băeţaş, să poftească de ziua lui, în palatul Buckingham, pe elevii şi elevele acestui distins institut. A doua zi după această invitaţie, auzii pe un tată întrebând pe micul său fiu:

— Cu tine a vorbit prinţul de Galles?

— Desigur! răspunse mândru băiatul.

— Ce ţi-a spus? Ţii minte? întrebă curios tatăl.

— Desigur. M'a călcat de două ori pe picior şi mi-a spus: pardon.

REGINA ELISABETA

Regina Elisabeta a Belgiei a vorbit ziaristului cu tristeţă despre papagalul ei favorit. Il iubea mult, fiindcă învăţa uşor.

Regina plecând, după încheerea războiului, pentru mai multă vreme, ea încredinţă papagalul doamnelor ei de onoare. Pentru ca pasărea să nu înveţe „vorbe urâte", o închise ea însăşi într'o cameră de garderobă în apropierea unui cabinet de toaletă. Şi de aci au rezultat situaţii tragice.

Papagalul învăţă să imite sgomotele ce auzea în cabinet. Când fu readus într'o zi în apartamentele reginei, se produse un imens scandal... şi papagalul fu dăruit.

— Anecdota aceasta a reginei Elisabeta — continuă ziaristul — a avut o urmare pe care mi-a povestit-o cunoscutul virtuoz Walter Rummel.

„Soţia acestuia fusese aceia căreia regina Elisabeta îi dăruise papagalul, fără ca doamna Rummel să cunoască motivul darului.

(Urmează în pag. 1045)

Poliția aeriană americană

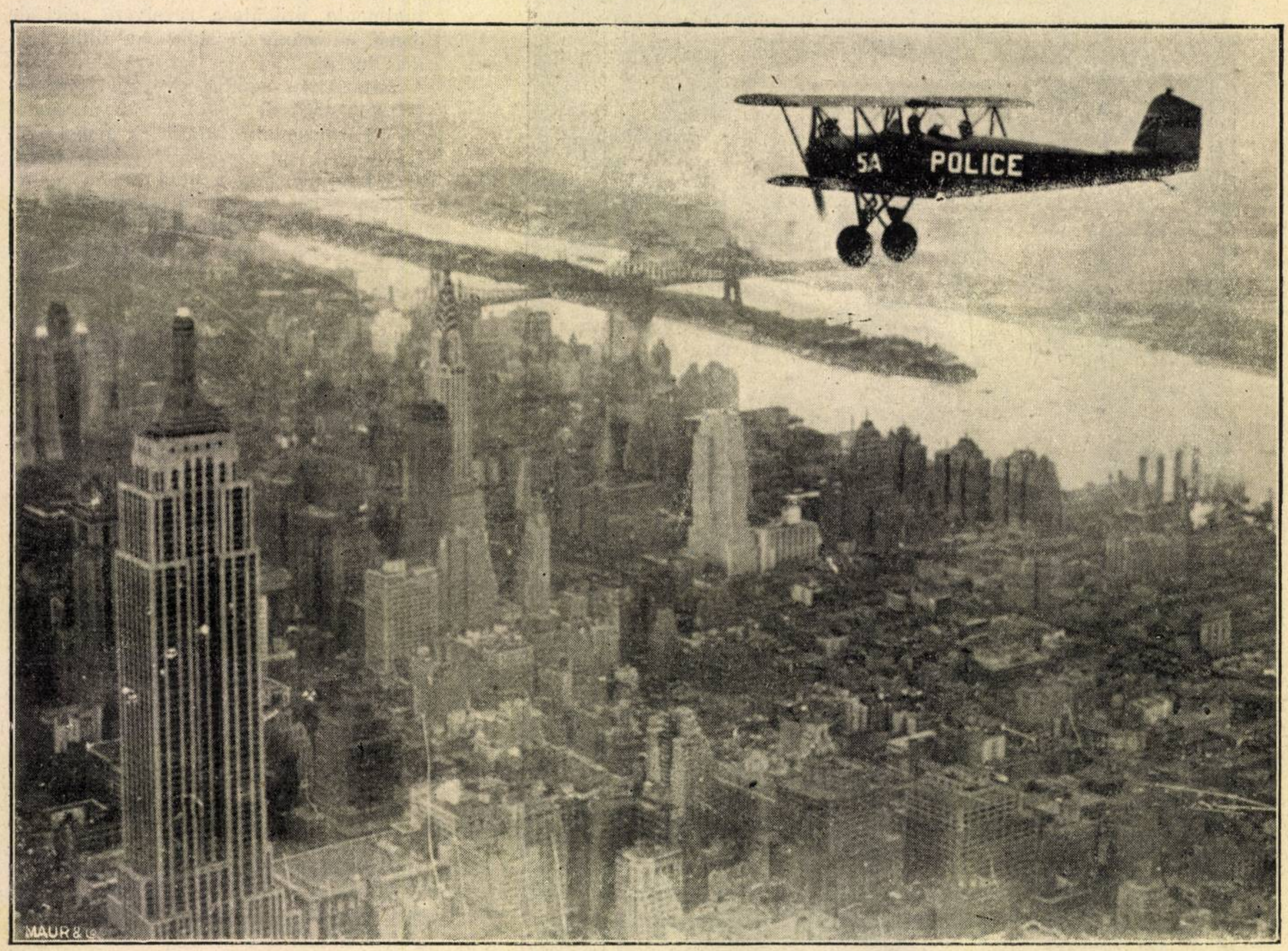

(Photo-exclusivitate Keystone)

Se știe că la New York s'a organizat de curând o poliție aeriană, care dispune de avioane speciale. Iată aci un asemenea aeroplan polițienesc sburând în patrulare deasupra cartierului Manhattan (City din New York), unde se află cei mai înalți sgârie-nori.

Sportive cu cosițe

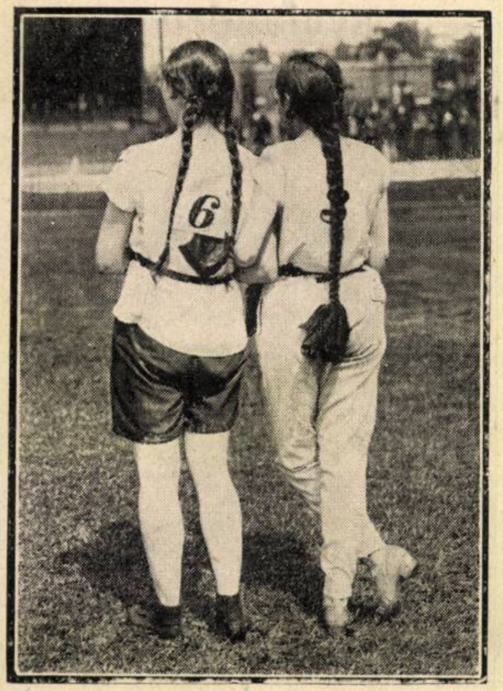

(Photo-exclusivitate Keystone)

Mare sensație au produs la un recent concurs sportiv din Anglia două concurente, cari, în pofida modei actuale, au apărut pe teren cu cozi lungi ca pe vremurile de demult.

Vijelie... matrimonială

O vijelie de o nemaiauzită violență se abătu deunăzi asupra orașului Nantes. Se știe că trenul trece prin mijlocul orașului.

Trăznetul căzu asupra unui tren în mers, înspăimântând pe pasageri.

O tânără fată leșină. Un tânăr din fața ei, în compartiment, se grăbi să-i vie în ajutor. Fata se trezi în brațele lui.

«Salvatorul» era drăguț și în acelaș timp și fiul unui bogat comerciant din regiune. Tinerii se revăzură și... acum se anunță o căsătorie.

...O lovitură de trăsnet în adevăratul înțeles al cuvântului....

Dispare riga...

Riga nu va mai fi atu... în Spania. Vor rămâne însă oare regina și valetul? Nu va fi învinovățit și asul de particularism, ca unul care evocă isprăvi răsboinice?

Mai mulți deputați spanioli vor depune în Parlament un proect de lege, cerând suprimarea rigei depe cărțile de joc.

Riga de caro, de treflă, de pică, de cupă lu-vor și ele pentru vecie drumul exilului?

Ex-regele Alfons XIII va surâde poate, — mai ales că efigia sa tot mai figurează pe timbrele spaniole.

Toaleta maimuții

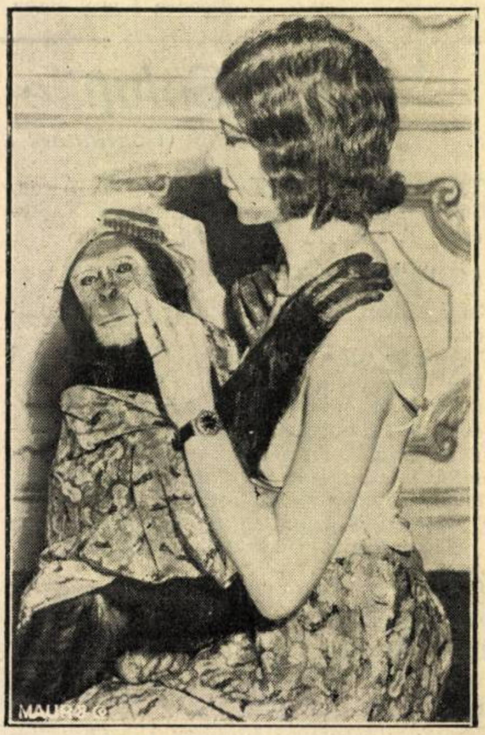

(Photo „The New York Times")

Se știe că maimuțele își pot pierde uneori ceasuri întregi spre a-și face toaleta. Cât de răbdătoare sunt când le coafează o femee, se poate vedea pe fotografia noastră.

Concurs de sboruri artistice

Liesel Bach
Heimathalen: Köln
Tel. 58146
MAUR & C°

(Photo „The New York Times", Ltd., Berlin)

Pe aeroportul Tempelhof din Berlin a avut loc de curând un concurs pentru obținerea titlului de campion al sborurilor artistice pe anul 1931. Titlul a fost acordat contelui Schaumburg; anul trecut îl deținuse aviatorul Gerhard Fieseler, pe care îl vedem *jos* alături de aparatul său. Campioană germană a sborurilor artistice a fost proclamată d-șoara Liesel Bach, pe care o vedem *sus*.

Soluțiile jocurilor

(*Continuare din pag. 1026*)

T. Târnova, T. Saba, T. Paparom, T. Alecu, T. Bunescu, Ț. Eschenasy, T. Aronescu, T. Ștefănescu, T. Ițicovici, T. Bezen, T. Sabur.

AU DESLEGAT NUMAI ANAGRAMA

Balș: Mihail C. Antonescu și Marin Ștefănescu.

București: Mișu Antonescu, Michy Godard și Jim Georgescu, Aurica C. Popescu, Ștefănescu Z. Ioan, Solomon Ezrah, Chimon V. Lazarache, Alexandrescu Dumitru și Roles Cassian, Ieremia N. [illegible], Marin C. Petrescu, Timotei T. Alexandru, Victoria Petre Mande, Dimitrie C. Voiculescu, Constantinescu I. Vasile, Popescu M. Dumitru, Dumitrescu I. Elvira, Cleopatra U. Dedulescu, Mihăilescu C. Gheorghe.

Pucioasa (Dâmbovița): Dorica Emanoil și Alexandru Nițescu.

AU DESLEGAT NUMAI OAMENI DE STAT CELEBRI

București: Lucița Sch.

Câmpina: George Rădulescu, Varvara Rădulescu.

Vaslui: Ionescu Șt. Elvira.

PRIN TRAGERE LA SORȚI AU CAȘTIGAT

Premiul jocului în floare: Niță Cotârlici (Galați).

Premiul anagramei: Victoria Ana Penchas (Craiova).

Premiul oamenilor de Stat celebri: Nellu Nanu (Drăgășani Vâlcea).

*

Persoanele câștigătoare sunt rugate să ne trimeată adresele exacte, spre a li se putea expedia premiile.

Expediția premiilor se face odată pe lună.

AU MAI DESLEGAT JOCURILE DIN „O. L." No. 39

Câmpina: Ionel Ionescu-Băicoi și Pyka Constantinescu.

Craiova: Dan Preoțescu-Govora.

Iași: N. Comănescu, Sebastian Wechsler.

Ismail: Maria Radionoff.

Râmnicu-Vâlcea: Neamțu Ion, Boicescu Kristian, Iliescu Ion, Ionescu Gheorghe, Olaru Grigore, Boescu Emanoil, Cacaliceanu, Nițulescu Turturea, Grigore Constantni, Dălban, Belescu Petre, Grăsoiu, Niță Dumitrescu, Petria, Ionescu Alexandru, Popescu G., Ilarion Lucian Lăzărescu, Iacob Nicolae, Petreșanu Florin, Bunea, Vovescu Nicolae, Miti Anastasiu, Șteflea Marius.

Revolvere pentru femei

In vitrina unui armurier parizian sunt expuse actualmente, drăgălașe revolvere mici de damă, cu mâner de sidef sau fildeș frumos lucrat.

«Bijuteriile» acestea pot servi bine înțeles ca arme de apărare, dar, privindu-le, îți evoacă alte înfățișări: femei frumoase cari întrebuințează aceste revolvere elegante contra unui amant necredincios sau contra unui soț prea gelos.

In vitrina armurierului parizian; delicioasele revolvere sunt fixate artistic în jurul unei pancarte, pe care stă scris: «Moda».

Pancarte de felul acesta se vedeau până acum numai la negustorii de încălțăminte, de cămăși sau la modiste.

...Unde o să se mai pripășească moda?

Găinile lui Hussein

Acum o sută de ani — pe la sfârșitul lunei August 1831 — Parisul fu vizitat de Hussein, ex-bey, al Algeriei. Vizita aceasta provocă o curiozitate generală.

Invitat la masă de Casimir-Perier, care era pe atunci președinte al consiliului, Hussein se duse însoțit de un servitor. Era îmbrăcat în costum oriental și purta la cingătoare un pumnal împodobit cu pietre prețioase. Ochii săi erau ascunși de ochelari verzi.

In cursul zilei trimisese primului ministru un mesagiu, rugându-l să admită pe propriul său bucătar în bucătărie și să-l lase pe el să prepare mâncarea sa.

Dorința îi fu satisfăcută.

Inainte de ora mesei sosi la președinția consiliului bucătarul lui Hussein cu două găini vii, pe cari le băgă în apă fierbinte, după ce le tăiă în prealabil capetele și labele.

Găinile acestea fierte fură servite pe orez fiert și el în apă, — și Hussein nu mai mâncă altceva.

Oaspeții musulmani cari au fost acum la Paris cu prilejul Expoziției Coloniale, au fost mai puțin riguroși.

Nou costum de scafandru

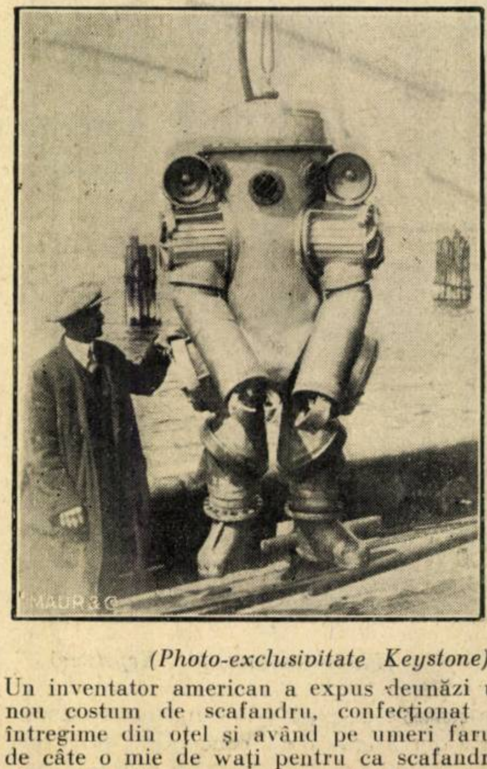

(*Photo-exclusivitate Keystone*)

Un inventator american a expus deunăzi un nou costum de scafandru, confecționat în întregime din oțel și având pe umeri faruri de câte o mie de wați pentru ca scafandrul să poată vedea la cele mai mari adâncimi ale mărei.

Călugărițe dau ajutor pe timp de inundație

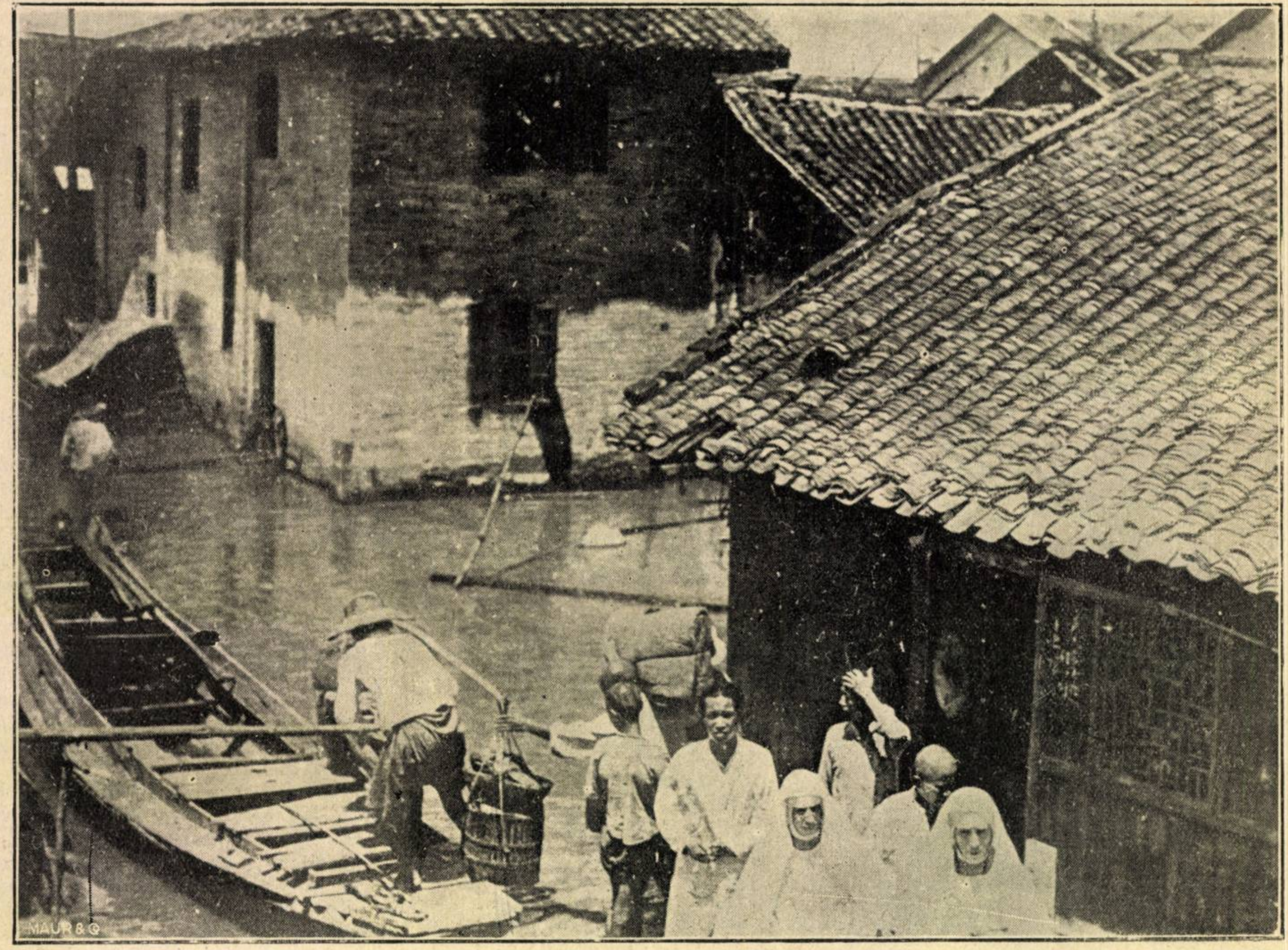

Inundațiile catastrofale din China au făcut peste 1 milion de victime și au lăsat mai multe milioane de locuitori fără adăpost. Călugărițele din misiunea Franciscanilor au cutreerat în luntre regiunile inundate, dând ajutor cui avea nevoe. Le vedem pe fotografia noastră în orașul Hwanchow depe malul Fluviului Albastru.

(Photo „The New York Times", Ltd., Berlin)

Hoțul de păgubaș

Nu e plăcut să fii victima unui furt, dar să fii luat drept hoțul care te-a furat, asta întrece desigur limitele ghinionului. Așa a pățit totuși un domn proprietarul unei vile din Champigny.

Intorcându-se într'o seară din vacanță cu două valize grele în mâini, el se lovi de niște gardiști cari îi strigară:

— Lasă-le jos! Sus mâinile!

Inainte de a fi putut spune un cuvânt, nenorocitul fu buzunărit.

El protestă, spuse cine e și unde stă.

— A! A! ziseră atunci gardiștii. S'a nimerit bine: noi patrulam acum în interesul d-tale... Vila d-tale a fost prădată!

Delicios, nu?

Cea mai voinică fată

Photo-exclusivitate Keystone)

Miss Elsie Connor din New York, care a fost proclamată, dintr'un grup de 250 de fete, cea mai voinică și mai pricepută în lupte de box.

Puritanul Bachus

Un American, care pretinde că la New-York bea numai apă minerală, se îmbată la Paris în fiecare seară cu o perfectă regularitate.

Când se întoarce la hotel, se servește cu greu de ascensor și adesea nu poate nici să se desbrace.

Fiind căsătorit, nu vrea ca soția sa, care e puritană, să observe halul în care se află. El ia atunci o gazetă, se așează și se preface că citește, până ce simte că se poate mișca mai liber.

După cincisprezece zile, soția sa îl întrebă liniștită:

— E interesant ceeace citești?

— Foarte... Dar dece întrebi?

— Fiindcă citești de cinsprezece zile aceiaș gazetă, și pe dos!

Soțul nu clipi. Dar de atunci o duse pe soția sa să guste împreună cu dânsul nenumăratele cocktailuri inventate de francezi...

Mâncare în plin dans

Vedem aci pe faimosul dansator Jonny Werner, care a bătut de curând, la Luna-Park din Berlin, recordul de durată al dansului fără întrerupere. Sora sa Erik Werner îl hrănește în plin dans.

(Photo „The New York Times").

Bombe peste catedrala din Milano...

(Photo-exclusivitate Keystone)

...bine înțeles nu bombe veritabile, ci mai mult rachete asvârlite de avioanele italiene peste orașul Milano cu ocazia manevrelor aeriene din Italia.

Dreptul femeilor de a fuma

Sunt exact patruzeci de ani (era în anul 1891) de când s'a recunoscut femeilor engleze, oarecum în mod legal, judecătorește, dreptul de a fuma.

Recunoașterea aceasta judiciară se datorește unui incident, care ar fi putut avea urmări mai grave.

O tânără doamnă luase masa, cu soțul ei, în unul din marile restaurante din Londra, când fu sever interpelată de un chelner. Din ce motiv? Iși aprinsese o țigaretă, pe când soțul ei își aprindea pipa.

Chelnerul afirma că regulamentul casei nu permite această îndrăsneală. Soțul răspunse protestând. Se schimbară vorbe violente. Se asvârli o carafă, care sparse o oglindă.

Chemat pentru faptul acesta în fața tribunalului din Bow Street, soțul fu condamnat, dar numai la un șiling daune-interese. Prezidentul tribunalului, d. Vaughan, declară că femeile au, cași bărbații, dreptul de a fuma.

Judecata aceasta, stabilind o jurisprudență, fu primită cu bucurie de frumoasele **ladies**.

Multe din ele exploatară principiul egalității, și se prezintară cu țigareta în gură pe promenadele elegante. Negustorii de tutun creiară «țigara Vaughan pentru **ladies**».

Dar convenientele triumfară în cele din urmă: femeia are toată libertatea de a fuma, dar bunele maniere cer să nu uzeze de această libertate decât în mod discret.

O curcă pentru opt copii

In fața tribunalului corecțional din Compiègne (Franța) s'a înfățișat de curând d-na Joséphine Rohart mamă a opt copii, o femee cumsecade de 37 ani, care îi crește în satul ei, Brétigny, cu foarte mari dificultăți, dar cu mult curaj și cu multă dragoste maternă.

Crima ei? Mizeria, jalea copiilor ei cari țipau: «Mămico, mi-e foame!» au împins'o să prindă o curcă, s'o tae, să o gătească și să o împartă între cele nouă guri.

Proprietarul păsării, d. A. Jourdain, plugar, a depus plângere. La instrucție a refuzat să și-o retragă, și în ziua judecății nu s'a lăsat emoționat nici de remușcările «hoaței», nici de atitudinea severă a ministerului public. Păgubașul și-a menținut plângerea.

Prezidentul tribunalului e însă om bun. A condamnat pe «hoață» la 25 de franci amendă, cum vrea legea, dar i-a acordat avantajul amânărei pedepsei, care este cunoscută în Franța sub denumirea de **Legea Beranger**, și care permite făptașului să nu execute pedeapsa dacă nu mai cade în păcat niciodată de atunci înainte.

Căsătoriți la 9 ani!

Persia pare a fi țara în care vârsta dragostei e cea mai precoce. Atât de precoce, încât Parlamentul din Teheran a găsit că micii Persani cam exagerează...

In consecință, a modificat limita de vârstă, sub care nu va mai fi îngăduit nimănui să se căsătorească.

Bărbații, mai bine zis băeții cari se puteau însura la 14 ani, nu o vor putea face decât la 19 ani. Femeile, adică fetiscanele, vor trebui să mai rabde 6 ani: ceeace le era permis la vârsta de 9 ani, nu le va mai fi decât la 15 ani.

Persanii au rămas însă, drept compensație, cu dreptul de a practica poligamia pe o scară întinsă, ca până acum, cu toate că presa cere mereu ca Persanii să nu aibă voe să se însoare decât cu un număr... mai restrâns de femei.

10.000 sportivi-30.000 spectatori

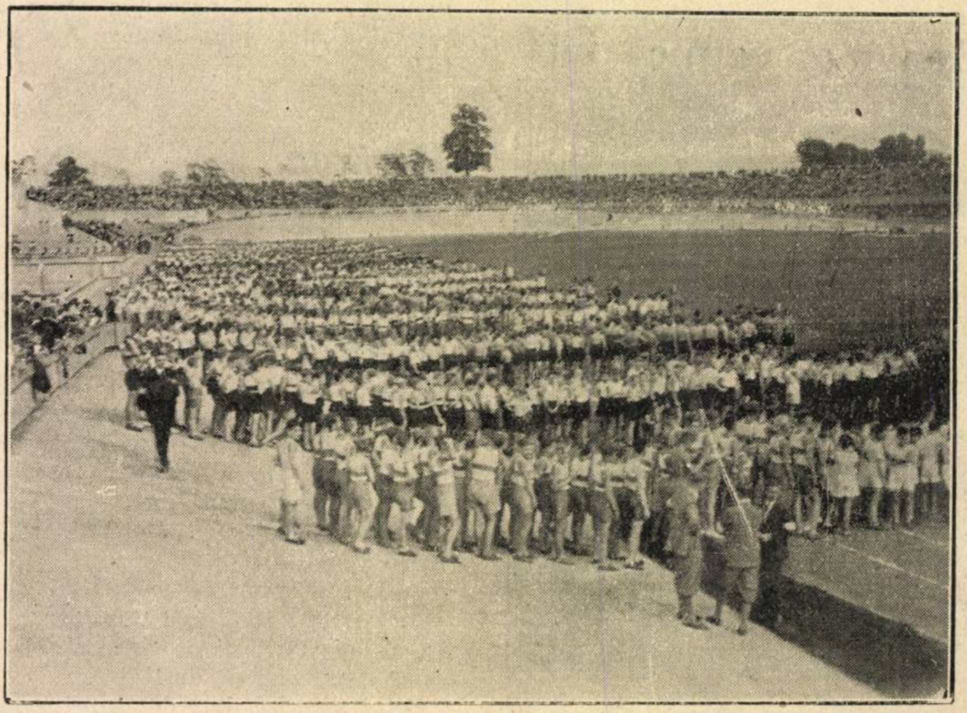

(Photo „The New York Times", Ltd., Berlin)

In Stadionul din Berlin a avut loc de curând o serbare sportivă a școalelor superioare din Germania. Au participat 106 școli cu 10.000 de studenți sportivi și au asistat 30.000 de spectatori. Iată mai sus o privire asupra uneia din fazele jocurilor sportive.

Catedrala din Ulm pe străzile Berlinului

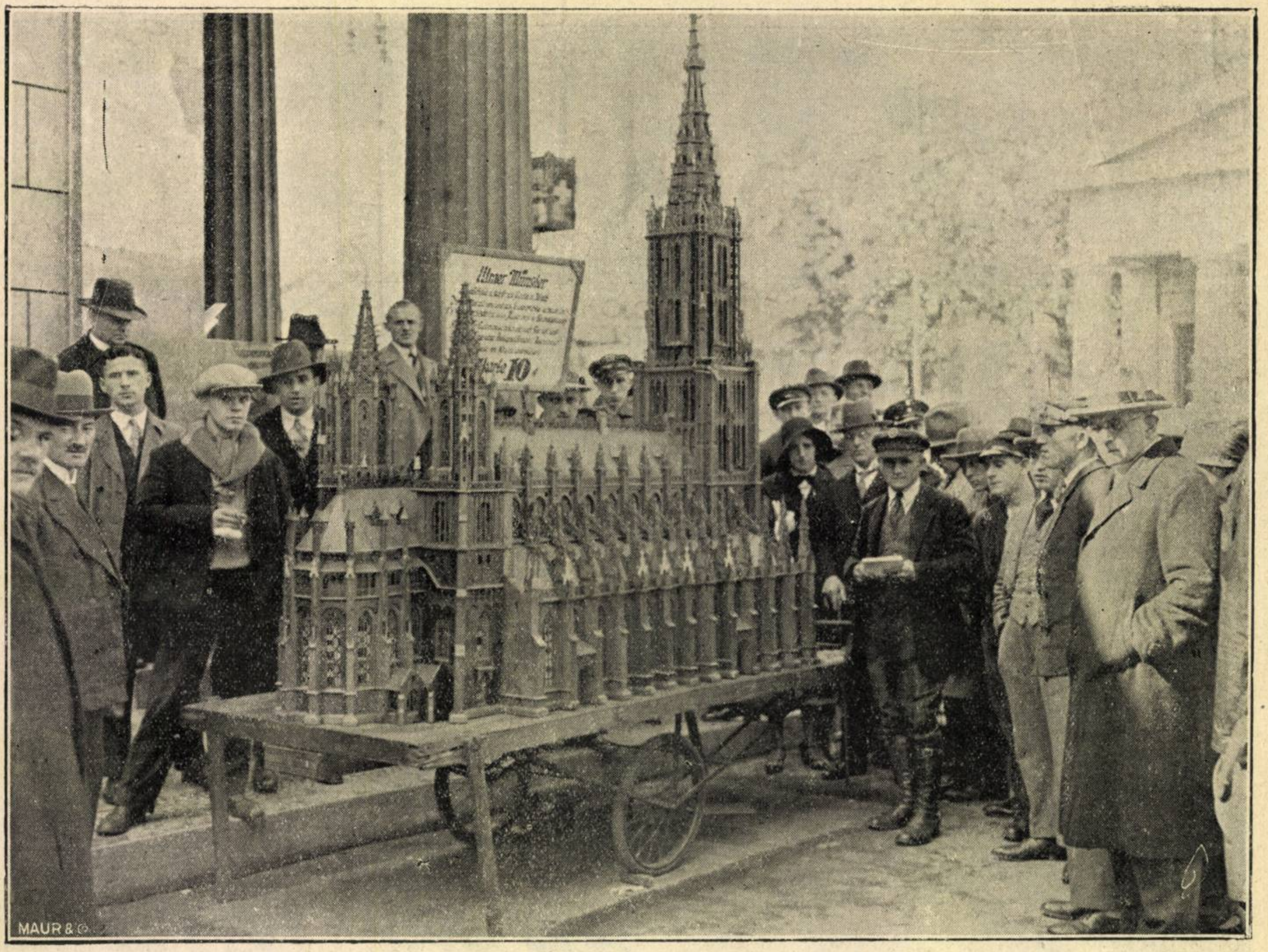

(Photo „The New York Times", Ltd., Berlin)

Doi şomeuri din Ulm au construit cu un ferăstrău de traforaj o copie de doi metri înălţime a catedralei din Ulm, cu care au străbătut deunăzi străzile Berlinului. Au muncit la opera aceasta timp de 5800 de ore şi au întrebuinţat 36 metri pătraţi de lemn de construcţie. Iată aci copia aceasta a catedralei din Ulm.

CARŢI NOI!

LUDWIG WOLFF
Fiul lui Anibal
Roman Hippic LEI 50

MIGUEL ZAMACOIS
ACCIDENTUL
Romanele alese LEI 16

MARIE-LISE EMILIAN
1313 Intrebări şi tot atâtea răspunsuri 1313
Ediţia II. Preţul redus LEI 60

MAURICE LEBLANC
Aventurile extraordinare ale lui Arsène Lupin
Insula cu treizeci de sicrie
Piatra Miraculoasă LEI 30

De vânzare la toate librăriile şi la Editura Eminescu Bucureşti

Antipatii ciudate

Un ziar francez enumără pilde de idiosincrazii ciudate, cari au fost decizive în viaţă şi atitudinea unor personagii istorice.

Erasm nu putea suferi mirosul peştelui şi căpăta friguri oridecâteori îl simţea.

Mareşalul de Brezé leşina când vedea un iepure de casă.

Regele Enric III al Franţei nu putea sta într'o odae în care se afla o pisică.

Mareşalul d'Albert leşina când zărea un cap de porc.

Renumitul astronom Tycho de Brahe tremura din tot corpul când întâlnea în drum un iepure sau o vulpe.

Favoriti, un poet italian, detesta mirosul trandafirilor.

Charles d'Exaro, episcop de Langres, îşi perdea cunoştinţa la orice eclipsă lunară. O astfel de eclipsă i-a cauzat şi moartea. Leşinând, ca om bătrân, la o eclipsă a lunei, nu mai putu fi readus la viaţă.

Maria de Medici, căreia îi plăceau mult florile, nu putea suferi trandafirii; nu putea vedea nici trandafiri pictaţi.

Pictorul Vincent leşina când îi aducea cineva trandafiri înfloriţi.

Pierre d'Apono, un medic celebru, leşina când vedea brânză.

Idiosincrazia cea mai ciudată o avea Ţarul moscovit Ioan II, care îşi pierdea cunoştinţa când vedea o femee frumoasă.

Un Budha din smaragd

Acest smaragd de 1745 carate — este al doilea din lume ca mărime — a fost cumpărat de un negustor vienez pentru 200 dolari dela un misionar neştiutor de imensa comoară ce deţinea.

Lupta pentru existenţă

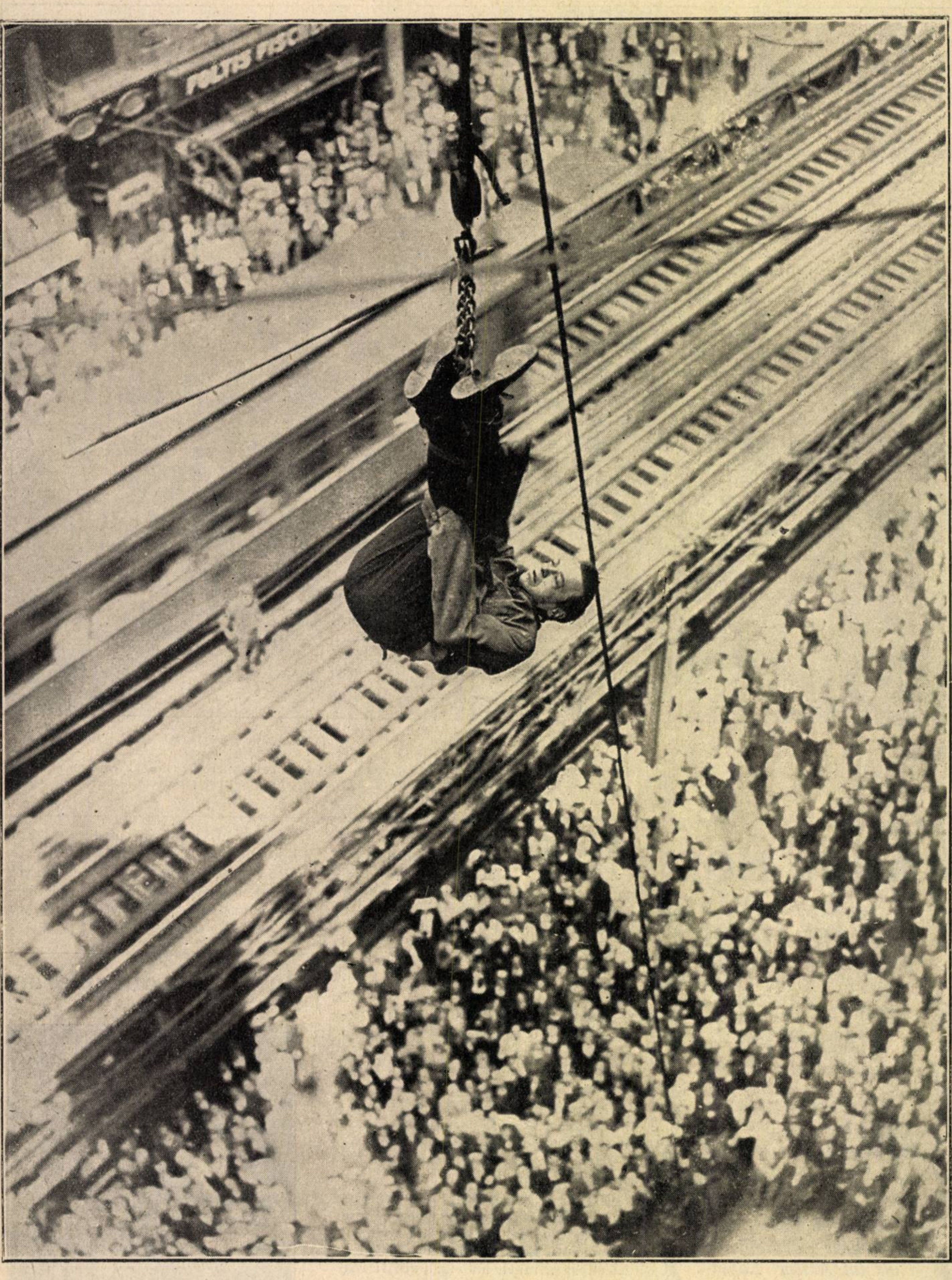

(Photo „The New York Times", Ltd., Berlin)

Lupta pentru existenţă a fost dură în toate timpurile. Acum însă din cauza crizei grozave prin care trece toată omenirea, a luat caractere din ce în ce mai acute. Sunt oameni cari pentru bucata de pâine cotidiană, îşi riscă viaţa de zeci de ori pe zi. O fac şi pentru parale dar şi din dragostea artei. Printre aceşti artişti extraordinari figurează şi tânărul de mai sus, care, spânzurat la o înălţime mare pe o stradă din New York, cu capul în jos, îşi scoate astfel cămaşa de forţă, spre marea admiraţie a miilor de curioşi, cari îl urmăresc...

Mamă și fiică în aceiași piesă

(*Photo „The New York Times"*)

Cunoscuta actriță germană Lucie Höflich jucând în aceiași piesă cu fiica sa Ursula.

Eufemisme chinezești

Chinezii, considerați drept oamenii cei mai politicoși și rafinați din lume, se slujesc între ei de un limbaj plin de imagini, destinat a atenua brutalitatea unor anumite fapte și a poetiza obiectele cele mai obișnuite, până și acțiunile reprobabile.

Astfel, nu se va spune niciodată despre un funcționar decedat că a murit, ci că *nu-și mai încasează leafa.*

Despre un om de rând, încetat din viață, se spune că *a devenit străbun.*

Chinezii se feresc să declare că cutare a fost înmormântat în cutare cimitir, ci explică cumcă *se odihnește în cutare cetate a bătrâneței.*

O vulgară ciupercă e *o umbrelă de zână*, o portocală un *măr de aur.*

A cumpăra cu bani tăcerea cuiva e a *răspândi somnul.*

◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆

Mergând cu timpul,

și doritoare să asigure mereu cititorilor săi o revistă cât mai bine redactată, înfățișată impecabil din punct de vedere technic și la îndemâna tuturor,

„Oglinda Lumii"

realizează acest nemaipomenit tur de forță și începând cu numărul său viitor, se va vinde numai cu

5 lei exemplarul

„Oglinda Lumii", prima revistă românească de actualitate și cea mai bună, devine deacum și cea mai ieftină.

Deci, cereți **Vineri 23 Octombrie**, la toți chioșcarii și depozitarii de ziare

„OGLINDA LUMII"

în culori cu prețul de

5 lei exemplarul

◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆

Frumusețe... costisitoare

Saloanele de înfrumusețare, cari sunt acum la Londra aproape tot atât de numeroase ca la Paris, au dincolo de Canalul Mânecii foarte multe cliente.

Fiecare din acestea cheltuește în medie pentru îngrijirea epidermii, părului și unghiilor, suma de 120 lire sterline (aproximativ 100.000 de lei) pe an. Unele sunt abonate pentru a fi «înfrumusețate» de trei ori pe săptămână, și plătesc 10 lire sterline pe lună.

Multe femei stau mai multe ceasuri pe zi în salonul de înfrumusețare: o oră în baia de aburi, o oră se odihnesc, apoi iau un dejun ușor după care urmează tratamentul feții, ondulația și îngrijirea mâinilor.

Pentru aceasta plătesc 2 lire și 10 șilingi până la 3 lire sterline pe săptămână... după actualul curs, vreo 3000 de lei!

Cum e pedepsit adulterul

Vom relata mai jos observația făcută de un student anamit (din Anam, Asia).

Studentul, după ce a terminat studiile în țara sa, a fost trimis de părinții lui, oameni cu stare, să-și complecteze învățătura la Paris. El s'a înscris la facultatea de drept și după ce a luat cunoștință de unele dispoziții din codul penal francez, în materia adulterului, a declarat că legea penală anamită este mult mai echitabilă decât legile europene.

Intr'adevăr, acolo, dacă se constată un adulter, judecătorul pedepsește: întâi pe amant pentru că a zăpăcit o femee, despre care «se știe că e mai puțin coaptă la minte decât bărbatul».

Al doilea se pedepsește femeea, pentrucă a călcat jurământul de fidelitate soțului, și al treilea se pedepsește soțul, pentru că pe de o parte — n'a supraveghiat cum trebuia pe femeia lui, iar pe de alta n'a mulțumit'o îndeajuns, din care cauză a fost silită să caute satisfacții și mulțumiri la un alt bărbat.

Motocicletă cu o roată în sus

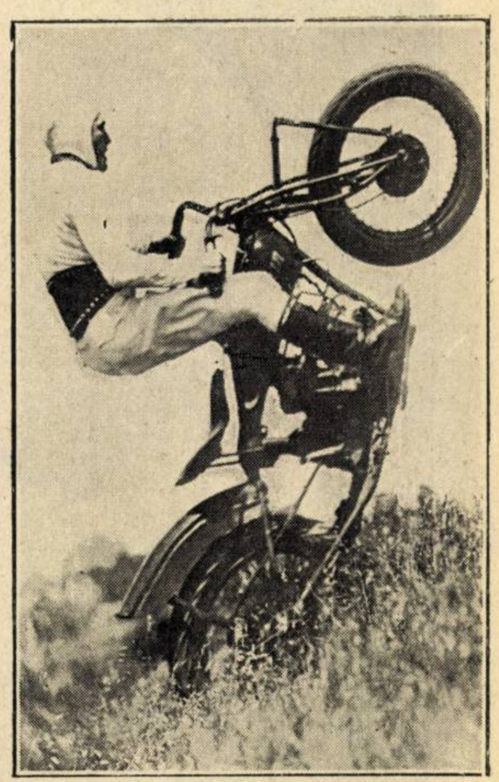

(*Photo „The New York Times"*)

Trebue să fii foarte îndemânatec și să nu-ți pierzi echilibrul ca să urci un deal numai pe roata dindărăt. Dar lucrul e posibil, cum dovedește instantaneul nostru luat la Los Angeles.

Opt femei de 561 ani

In acelaș sat Auchy-les-Hesdin (Nord, Franța) trăesc opt surori, toate de peste 60 de ani.

Cea mai mare are 78 de ani, a doua 76, a treia 74, a patra 71, a cincea 69, a șeasea și a șaptea (gemene) 66, a opta 61 de ani.

Lumea vine special în excursie ca să vadă acest fenomen destul de rar.

O săritură grațioasă în apă

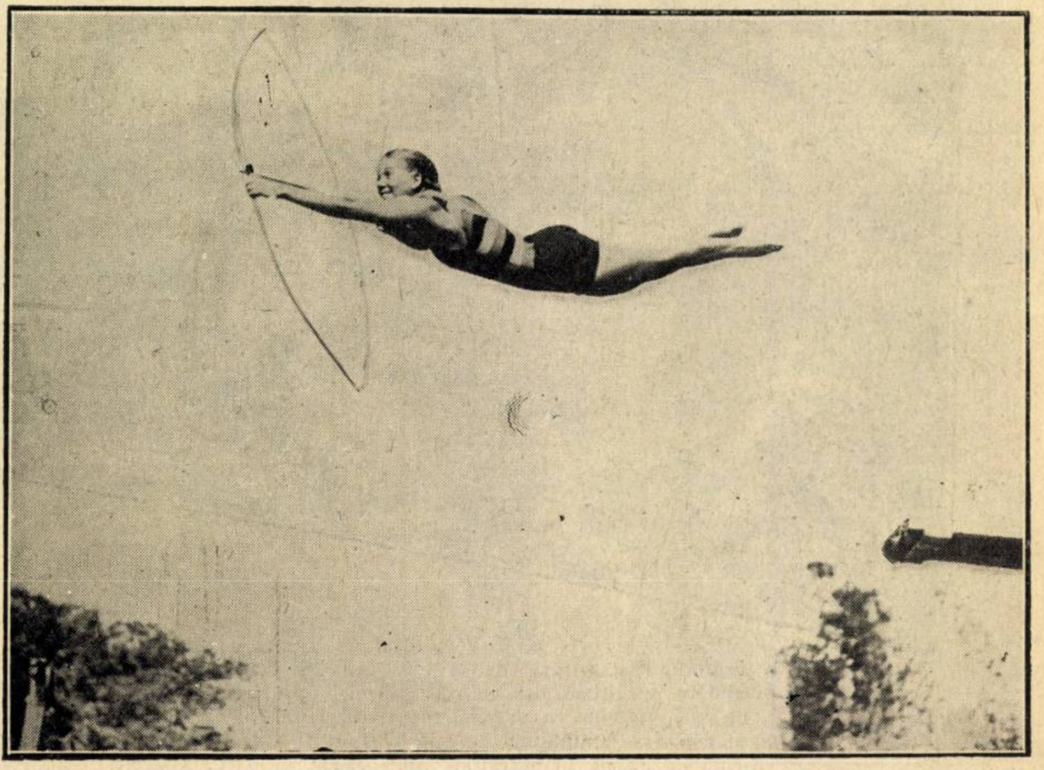

(*Photo „The New York Times", Ltd., Berlin*).

Instantaneul acesta a surprins pe o Diana modernă făcând o săritură în apă cu arc și săgeată în mână. Nu se știe ce rost au aceste arme când înotătoarea va fi în apă, dar nu se poate contesta că săritura e destul de grațioasă.

O pasageră originală

(Photo-exclusivitate Keystone)

Vizitând New-York-ul, soția unui șef indian s'a instalat într'un Palace dintre cele mai confortabile și acolo, așezată la masă după obiceiurile tribului ei, se lasă servită după normele civilizației contimporane.

Căsnicii moderne

Unirea sentimentală a doi soți, cari făcuseră vădit o căsătorie de rațiune, nu a durat decât timpul necesar pentru procurarea unui copil, pe care îl adoră azi amândoi. De altfel soții și-au redat mutual libertatea, fără a înceta însă de a se stima și de a se iubi quasi-frățește.

O artistă blondă e protejata domnului, cu știrea soției.

Dar zisa blondă avea drept amant de inimă pe un tânăr camarad dela teatru. Soția află aceasta. Și, fiind încă frumoasă, i-l luă.

Blonda artistă nu poate înghiți aceasta.

— Răutăcioasa a vrut să se răsbune pe mine! zise ea.

— Ba nu, explică la rându-i doamna măritată; i-am luat pe amantul de inimă pentru ca soțul meu să nu se simtă nenorocit!

Se poate oare o dovadă mai mare de prietenie conjugală?

Trifurcarea unghiului

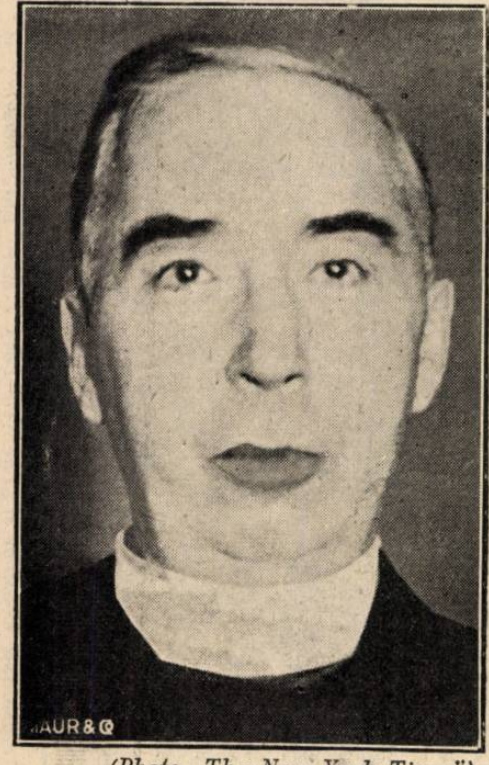

(Photo „The New York Times")

Rectorul Universității Duquesne din Pittsburg (Pennsylvania), matematicianul Callahan, anunță că a reușit să obție trifurcarea unghiului, problema de 2500 de ani nerezolvită din geometria lui Euclid. Callahan găsește în trifurcarea unghiului dovada teoriei relativității.

O bunică vrea să devie regină

O doamnă bătrână din Londra cere să se urce pe tronul Greciei, revendicând regatul acesta pe motivul că ar fi descendenta autentică a împăraților din Bizanț. Se numește Maria Eugenia Ersilia Orando-Ailardo de Bouillon-Christophoros și afirmă că ar face parte din neamul familiilor imperiale bizantine Ducas, Comnen, Paleologu, Catacol, Ambust, Nicefor și Cateluzzio.

Pe arborele ei genealogic se află zece împărați.

Mai există în lume Comneni și Paleologi, Franța are un Paleologue, celebru scriitor și diplomat strălucit, dar niciunul din ei nu aspiră să se urce pe tronul Greciei.

Se pune însă întrebarea: dece doamna aceia engleză, oricât ar fi de coborâtoare autentică din împărații Bizanțului, vrea să domnească asupra Elenilor, acum când are vârsta de 80 de ani?

Match sportiv de copii

(Photo-exclusivitate Keystone).

Poliția din Londra organizează în fiecare an la Stamford Bridge concursuri sportive rezervate copiilor polițiștilor. Iată pe un sergent de stradă cu doi copilași, cari vor lua și ei parte la o competițiune.

nicesc oamenii... si animalele

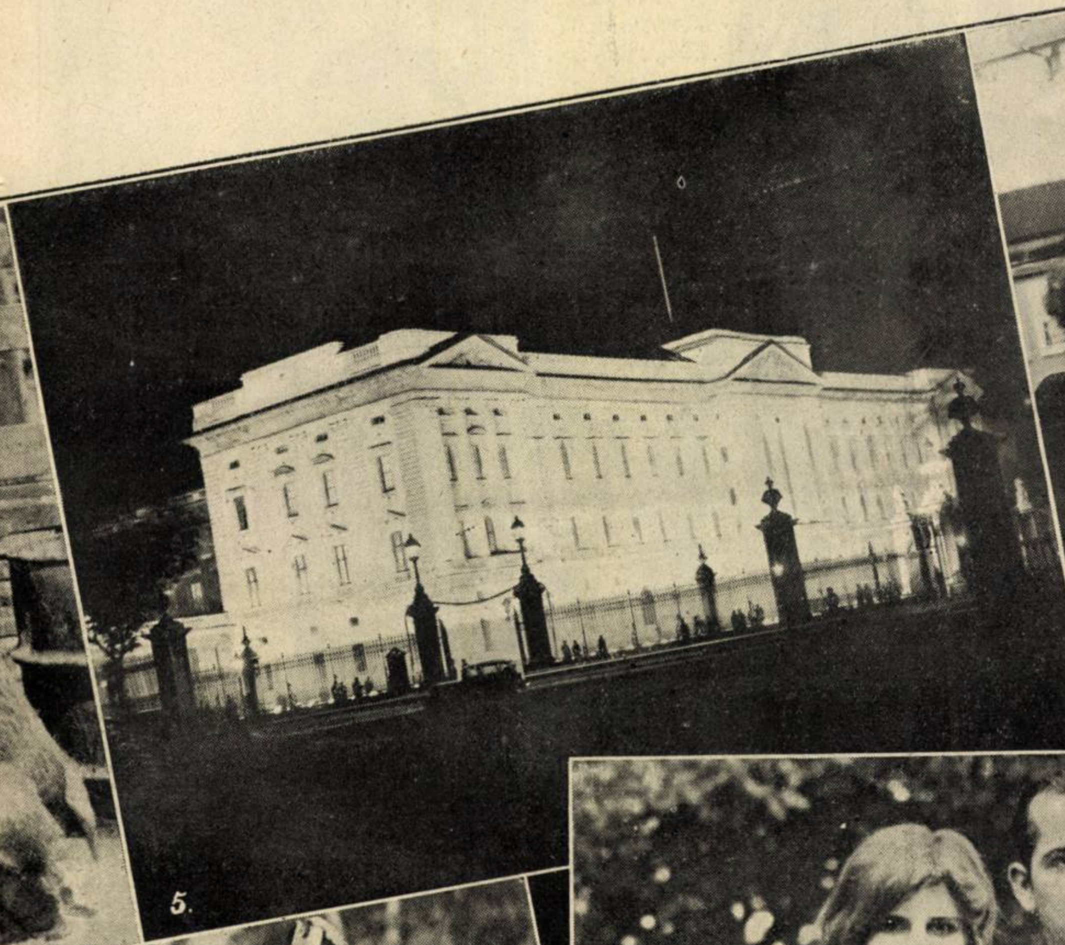

5.

7.

8.

dar : 1. Celebrul sculptor italian Michele La Spina în granit. — 2. Odihna de Duminică, Englezii şi-o la o fermă de hamei, unde ajută muncitorilor. — animal, îl pregătesc în instantaneul nostru pentru or; or, un negustor şi-a construit o prăvălie în la Londra, palatul Buckingham a fost scăldat — Angeles, face mişcările unui dans spaniol, spre a putea lua parte la serbările ce vor avea loc cu ocazia aniversării de 150 de ani dela ecte, foarte odihnitoare pentru ochi. — 8. Doui dansatori americani au pornit în America, în dans, dela o coastă la cealaltă.

(Photo-exclusivitate Keystone şi „The New York Times", Ltd., Berlin).

Cu ce se îndeletn

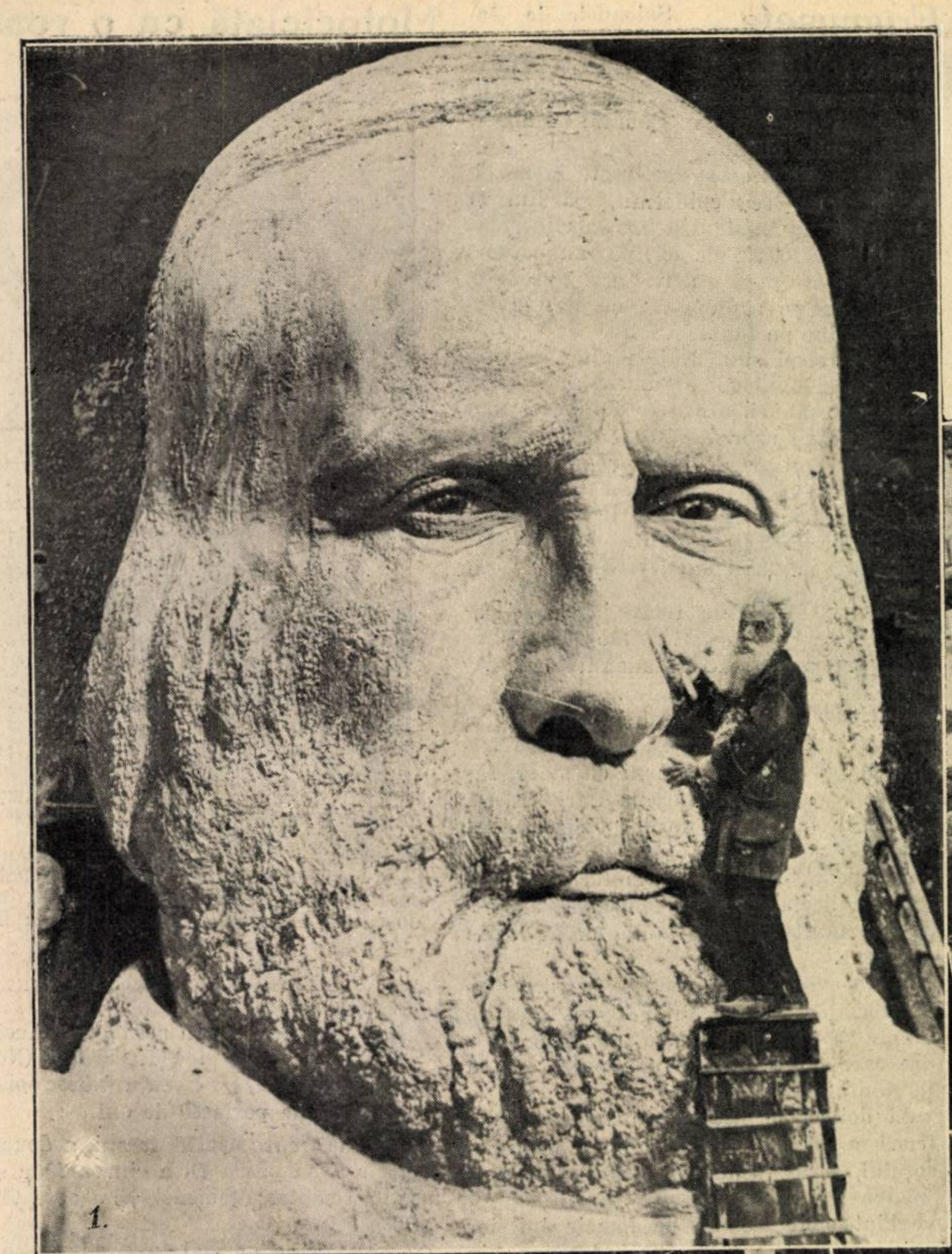

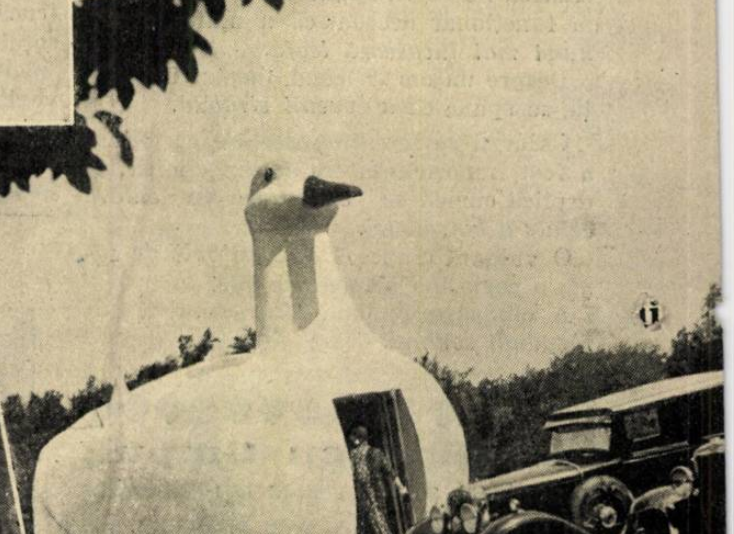

Grupăm în această pagină câteva din aspectele, mai mult sau mai puţin fanteziste, ale ultimelor evenimente depe glob. Aşa
a terminat o sculptură uriaşă a generalului Garibaldi, şi îl vedem mai sus alături de supranaturalul cap, pe care artistul va săpa
petrec în aer liber, dar cei mai fericiţi par a fi studenţii Universităţii din Oxford, cari se adună în fiecare sfârşit de săptămân
3. La Los Angeles va avea loc în curând un concurs de frumuseţe pentru... porci; trei dudui, cari şi-au cumpărat un asemenea
acest concurs, spălându-l cu apă şi săpun. — 4. Americanii nu ştiu ce să mai născocească spre a atrage clientela în magazinele
formă de gâscă, la marginea unei şosele. — 5. In vederea Congresului internaţional de iluminare a oraşelor, care va avea loc
după cum vedem mai sus — într'o feerie de lumină, ca probă de iluminare. — 6. Un cimpanzeu din Grădina Zoologică din Los
fondarea acestui oraş. — 7. La târgul de mostre din Lipsca au făcut impresie noile lămpi electrice cu reflexe indi

relativităţii.

Asigurări contra vacanțelor ploioase

Acum câtva timp dispăru un funcționar de bancă din Chicago, după ce sfeterisise 2 sau 3 milioane de dolari. Știrea provocă o adevărată panică printre deponenți, dar banca liniști clientela, comunicându-i că o societate engleză de asigurare a acoperit riscul și va rambursa integral suma delapidată.

Companiile britanice de asigurare au o reputațiune bine stabilită. Ele acoperă tot felul de riscuri și dispun de resurse enorme.

După cutremurul de pământ care a distrus San Francisco la 18 Aprilie 1908, suma totală a daunelor a fost evaluată la 625 milioane de dolari; societățile de asigurare plătiră 350 de milioane de dolari; unele din ele dădură faliment. Companiile engleze susținură lovitura aceasta fără a se clătina.

Mai târziu, naufragiul vaporului **«Titanic»** le-a costat 2 milioane de lire sterline, iar pierderea vaporului **«Egypt»** 1.200.000 de lire sterline.

Toate recordurile au fost bătute în Septembrie 1923, când cu cutremurul care a distrus mai multe orașe japoneze, pagubele au fost de 25 de miliarde, pe cari societățile britanice de asigurare le-au plătit integral.

Trebue menționat că, în practică, riscurile cele mari sunt repartizate între mai multe firme. Vreo sută de societăți s'au asociat pentru asigurarea noului transatlantic englez: în caz de naufragiu, ar avea să plătească 650 de milioane! Cifra e impresionantă, dar cine ar crede că companiile britanice au plătit o sumă identică compatrioților lor, cari avuseseră buna idee de a se asigura contra vacanței de Paști ploioase?

O săritură salvatoare

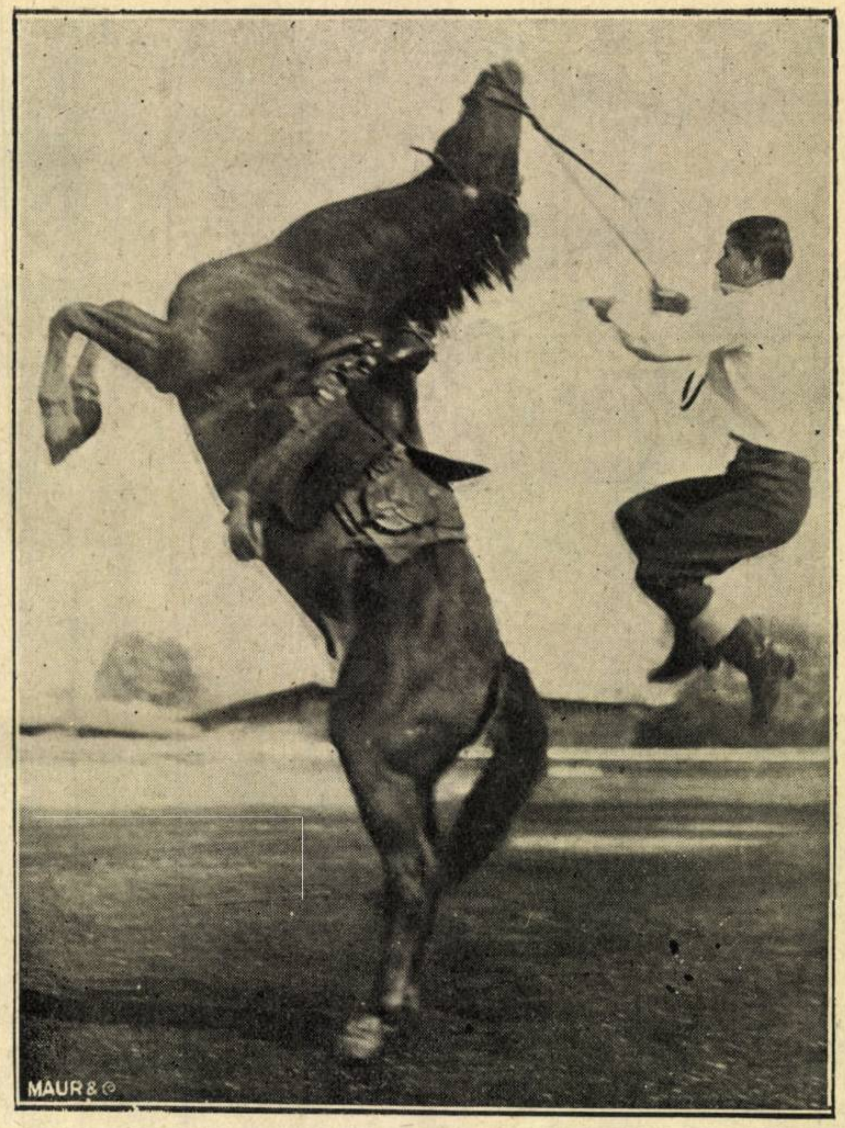

(Photo „The New York Times", Ltd., Berlin)

Călărețul acesta ar fi căzut de sigur dedesubtul calului, dacă nu ar fi sărit depe el în ultimul moment. După cum vedem, instantaneul nostru a prins pe călăreț în zbor.

Washington cioplit în stâncă

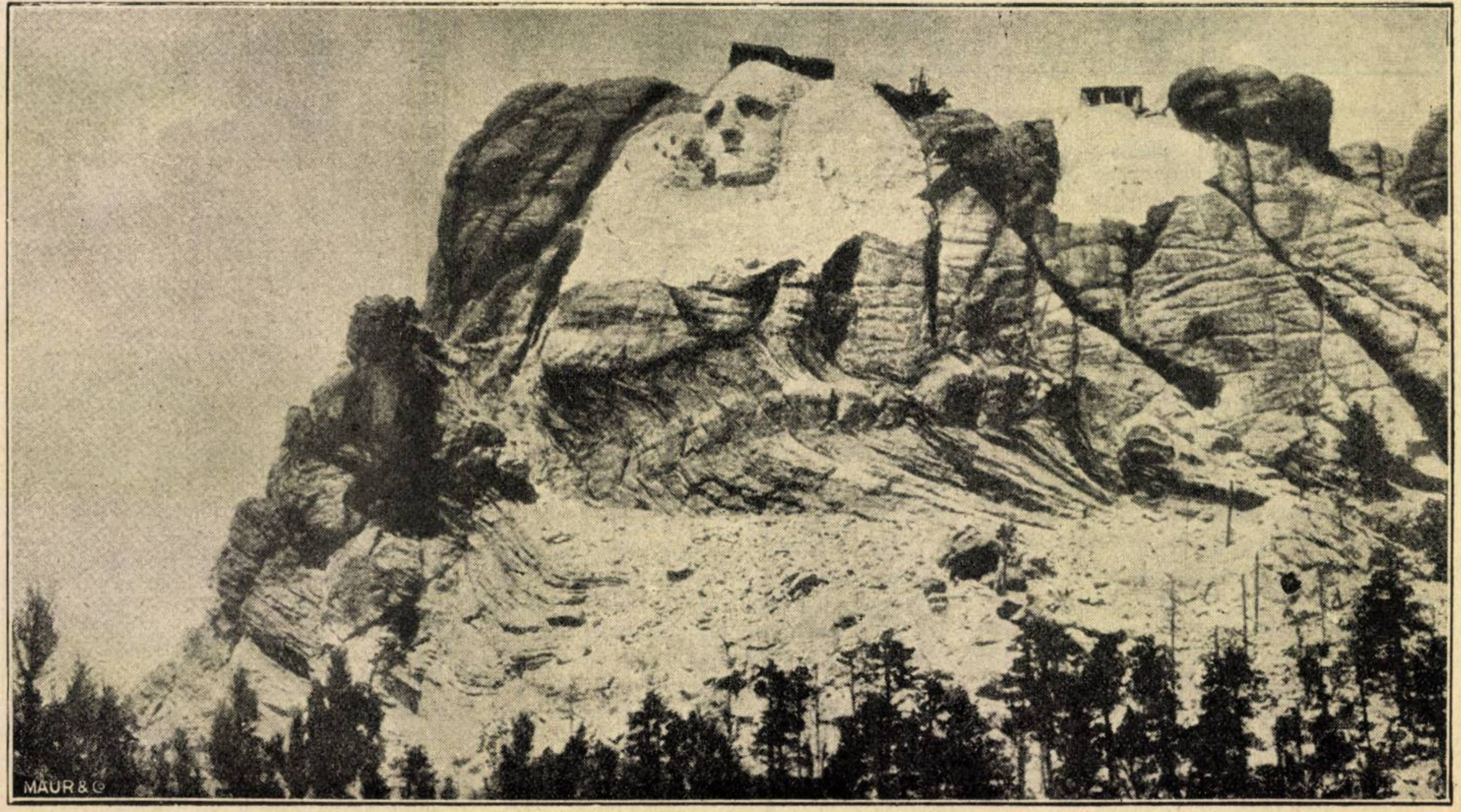

Americanii recunoscători primului președinte al Statelor Unite i-au ridicat o statuie colosală cioplită de sculptorul Gutzon Borglum în piatra Munților Negri.

Copii în plină fericire

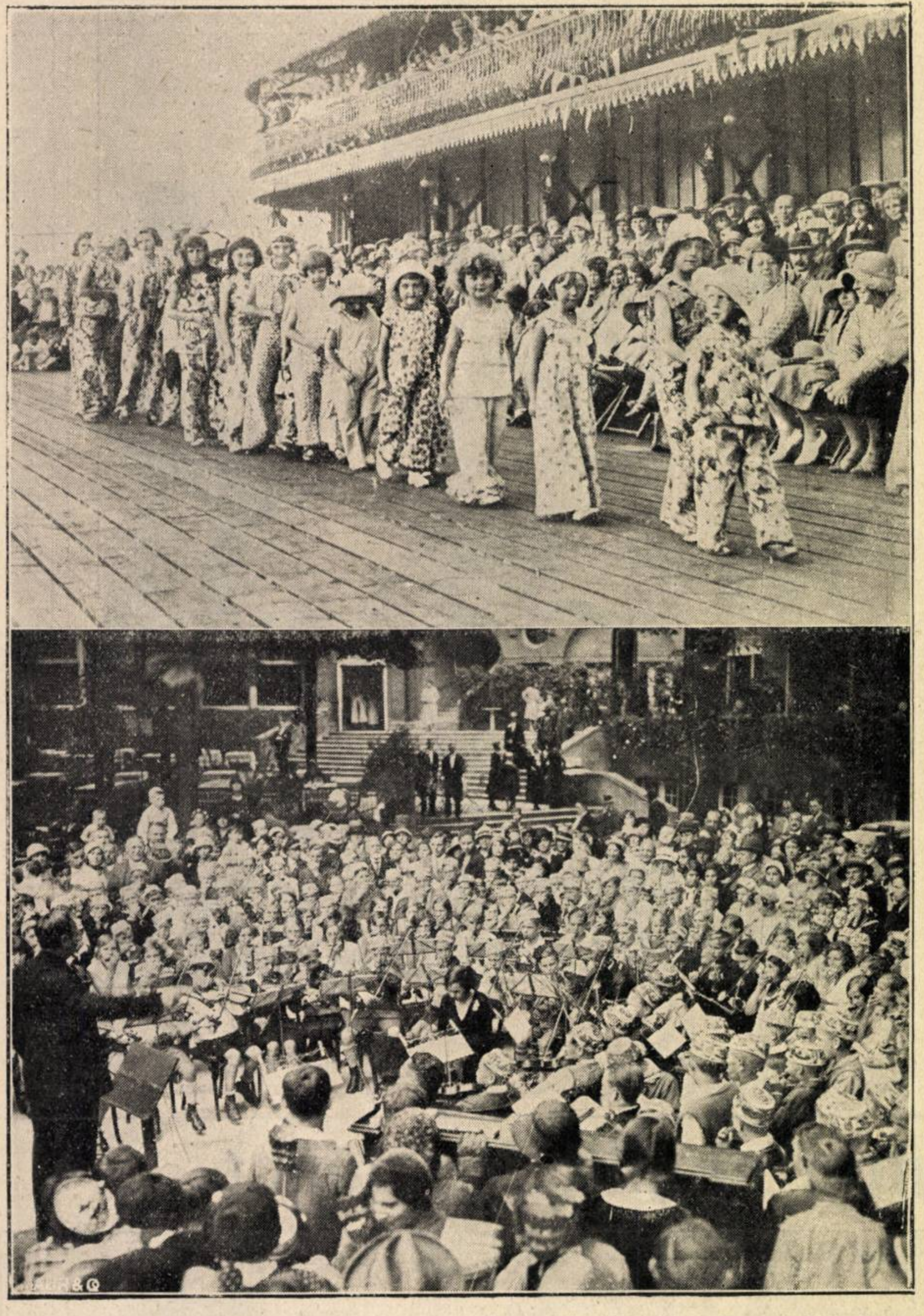

(Photo „The New York Times", Ltd., Berlin)

Sus: O exhibiție de pyjamale pentru copii la Clacton-on-Lea (Essex), la care au fost premiate cele mai frumoase pyjamale. — *Jos:* Concertul unei grupări filarmonice de copii în Grădina Zoologică din Berlin, cu prilejul unei mari serbări.

„Ioana d'Arc a Turciei"

Așa a fost poreclită în patria ei d-na Halide Edib, considerată în genere ca șefă a mișcării feminine turcești, și care a fost numită conferențiară la Barnard College (New-York), unde va studia desvoltarea intelectuală din istoria Turciei.

D-na Edib e una din figurile cele mai marcante ale revoluției turcești.

A servit în armată cu gradul de caporal și a arătat o vitejie și o îndrăsneală, invidiată de mulți soldați.

Mai târziu a luat parte la consiliile particulare ale lui Mustafa Kemal, dar în urma unor diferende cu prezidentul republicii, și-a părăsit țara și s'a instalat la Paris, unde a trăit ca exilată.

D-na Edib ar fi putut fi una din „desamăgitele", descrise de Pierre Loti. In 1910, ea protestă contra faptului că soțul ei se căsătorise a doua oară, și ceru divorțul. Aceasta provocă în epoca aceea un scandal imens, haremul fiind considerat atunci ca instituție firească.

După divorț, d-na Edib reuși să-și câștige existența ei și a celor doi fii ai ei, ținând conferințe și scriind articole.

Mai târziu se remărită cu un maior chirurg, care deveni după aceea prezidentul Adunării Naționale din Angora.

„Pe frontul de vest..."

Am semnalat zilele trecute că un Parizian a reușit să copieze pe o cartă postală patru nuvele compuse din 18.419 litere, scrise pe 116 linii, pe o suprafață de 0,09 pe 0.14.

Lucrarea aceasta, făcută fără lupă, a fost executată în 50 de ore.

Un licean din Geneva a bătut și recordul acesta.

El a scris pe o cartă postală de acelaș format 43.086 litere, adică 49 de pagini din romanul «**Pe frontul de vest, nimic nou**», și a executat lucrarea aceasta, cu ochiul liber, în 10 ore.

CARȚI NOUI

PANAIT ISTRATI: **Țața Minca** roman — **scris de autor în românește.** — Editura „Eminescu" București I, Str. Saligny I. Un volum 240 pagini lei 60.

Editura **„Eminescu"** inaugurează sezonul literar de toamnă, cu un nou roman de **Panait Istrati.**

In „ȚAȚA MINCA", **Panait Istrati** abandonează mijloacele-i cunoscute de până acum, — lirismul epic, — și se înconjoară de-o obiectivitate impresionantă. Aci, oameni, animale și elemente se confundă într'o desfășurare demnă de ecran, își narează destinul, fără să simți prezența autorului, și se sting cu o logică plină de fatalism oriental.

Pentru întâia oară, Istrati scrie un roman aproape pesimist, cu tot sfârșitul care e un scurt imn închinat Vieții. Ai crede că decepțiile sale din ultimul timp i-au influențat mult temperamentul.

Opera însă nu perde nimic, dimpotrivă. Scriitorul entuziast de ieri, se aplează aci cu gravitate peste leagănul copilăriei lui, — delta Siretului, — cuprinde într'o singură strânsoare destinul neîndurat al ființelor și lucrurilor din acea regiune măreață și primejdioasă, ni-l înfățișează în toată goliciunea lui, — bogată în frumuseți muzicale, în viziuni pitorești, în drame pasionale, ca și în scene psihologice de un realism nemilos, — și ne lasă să tragem singuri concluziile ce se impun.

ȚAȚA MINCA — primul roman scris deadreptul în românește de autor — este cea mai **românească** dintre toate scrierile lui Istrati. Roman cu desfășurări rapide, în care pasiunea unei femei încearcă să schimbe fața unui mic colț de lume și se prăbușește trăsnită de puterea egoismului omenesc secundat de urgia elementelor.

Cea mai bătrână femee

(Photo-exclusivitate Keystone)

D-na Slavca Mitova din satul Ceserli de lângă Varna, care a putut dovedi că are vârsta de 152 de ani. Ea își mai vede și acum de gospodăria petecului ei de moșie și se bucură de cea mai perfectă sănătate.

O femee a constituit un oraş

Sunt vre-o 15 ani de când a murit în America un fabricant cu numele Emmeri, care a lăsat soţiei sale o avere foarte mare.

Soţia, femeie cuminte, a căutat să facă un lucru folositor cu averea lăsată de răposat. Ştiind că multă lume n'are unde se adăposti, s'a apucat să zidească un oraş.

A cumpărat un loc mare în partea apuseană a Americei de nord şi a clădit pe locul acela opt sute de case. Dar case cum nu se găsesc în toată lumea.

Clădirea oraşului a durat doisprezece ani. Străzile sunt largi şi razele soarelui pătrund în toate colţurile, şi pe străzi şi în case. Ferestrele sunt mari, aşa că locuinţele par a fi clădite din sticlă.

Pe acoperişul fiecărei case se găseşte câte o grădină. In mijlocul grădinei este un bazin cu apă, şi jur împrejur nisip pentru băile de soare atât de preţuite pentru sănătatea omenească.

In oraş sunt două pieţe mari, cu parcuri de pomi.

In fiecare casă este o singură bucătărie mare cu sobe electrice. Bucătarul pregăteşte mâncarea pentru toţi ai casei.

Acest oraş se găseşte în statul Cincinnati, în apropierea Capitalei acestui Stat, şi se numeşte Marimont, după numele doamnei care l'a clădit.

Cei care vor să se mute la Marimont şi sunt săraci, primesc locuinţe gratuit pe toată viaţa. Cei bogaţi plătesc o chirie oarecare.

Oraşul e legat de capitală printr'un tramvai electric.

Un nor artificial

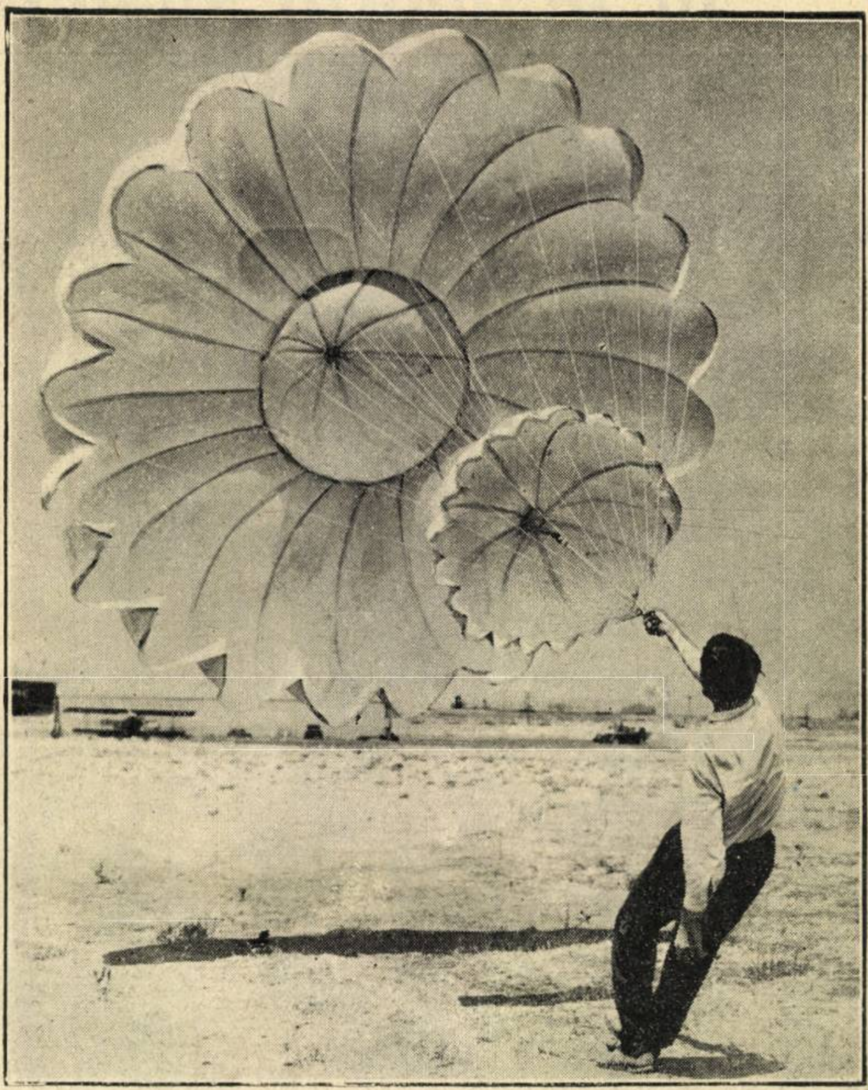

(Photo „The New York Times", Ltd., Berlin)

Un Californean, Mr. A. Baker, a construit o paraşută minunată, care dă impresia unui nor uriaş. Experţii, cari au experimentat'o,sunt încântaţi. Diametrul ei mic, deschiderea imediată şi greutatea redusă (nici 5 kilograme) sunt însuşirile ei principale. Iată mai sus această paraşută cu aspect de nor artificial şi invetatorul ei, A. Baker.

Cochetării feminine

(Photo-exclusivitate Keystone)

Populara vedetă de cinema Joan Bennett, căreia un cal i-a fracturat un şold cu o lovitură de copită, răspunde la telefon, din patul ei de suferinţă, la Hollywood, numeroaselor întrebări despre starea sănătăţii sale.

Invenţii moderne

Vremurile au fost totdeauna grele pentru inventatori, şi cu toate acestea oamenii au inventat mereu. Şi ce nu inventează ?

Lista de premii a unui concurs organizat de Societatea din Lyon a inventatorilor şi artiştilor industriali, ne dă înşiruirea recompenselor acordate, unui deschizător de cutii, unui robinet cu dublă închidere, unui brici de siguranţă care se poate regula, unui „brichet automatic pe aparat sonor", unor „cruci mortuare decorate", unei „serviete perfecţionate", unui briceag cu numeroase întrebuinţări, unui tirbuşon cu clopoţei, etc.

Printre cererile de brevete găsim : un pieptene insecticid cu rezervor, un procedeu pentru umplerea şi astuparea vazelor găunoase *(sic)* de hârtie, carton, etc., un „sistem de sarcofag", un „procedeu pentru fabricarea de materii artificiale analoage albuşului natural de ouă", o „maşină de spălat pieile păroase şi în special a pieilor de iepure", un nou mod de propulsiune pentru maşini aeriene şi marine, „perfecţionări la coşurile de hârtie şi analoage", un nou articol de pirotehnie, etc.

Şi nu există inventator care să nu viseze avere mare — oricât de mică ar părea invenţia sa.

In buduarul vasului de răsboi

(Photo-exclusivitate Keystone)

Intocmai ca femeile frumoase, care se dichisesc în budoarul lor, vasul italian de răsboi „Amerigo Vespucci" care a fost de curând în Anglia, e dereticat cu grijă de matelotii săi în vederea unei vizite de înalţi oaspeţi.

Mergând cu timpul, şi doritoare să asigure mereu cititorilor săi o revistă cât mai bine redactată, înfăţişată impecabil din punct de vedere technic şi la îndemâna tuturor, **„Oglinda Lumii"** realizează acest nemaipomenit tur de forţă, începând cu numărul său viitor, când se va vinde numai cu **5 lei** **exemplarul.**

„Oglinda Lumii" prima revistă românească de actualitate şi cea mai bună, devine deacum şi cea mai ieftină.

Deci, cereţi **Vineri 23 Octombrie** la toţi chioşcarii şi depozitarii de ziare, **„Oglinda Lumii"** în culori cu preţul de **5 lei** **exemplarul.**

Ce nu ştie oricine

Printre negri se nasc mai des copii gemeni, ca printre albi.

⁂

Mâna stângă suportă mai greu frigul, decât cea dreaptă.

O farsă

Prezintată deunăzi unui drăguţ aviator, soţia unui medic parizian, în vilegiatură în apropiere de Hâvre, asistă la câteva sboruri făcute de pilot, care pleca şi aterisa pe câmpiile din vecinătate.

Ea sfârşi prin a accepta să se urce în carlingă şi făcu o mică plimbare. Era încântată.

Din glumă spuse aviatorului:

— Nu ai putea să mă duci la Bourget ?

— Dece nu ?

Zis şi făcut. Avionul o porni spre Paris.

Dela Bourget, un automobil duse pe tânăra femee acasă.

Soţul ei o părăsise cu câteva ore înainte spre a se întoarce la Paris, lăsând'o în hotelul de lângă Havre.

Şi fu uimit, când sosi cu valiza în mână, găsind'o şezând la masă. Crezu că înebuneşte şi începu să ţipe.

Şi nu şi-a revenit câtva timp în fire...

Lovitură de trăsnet

O tânără fată din lumea bună pariziană suferise diverse lovituri ale soartei. La un moment dat se gândi să se facă actriţă. Fiind foarte frumoasă, fu povăţuită să prefere music-hallul.

Orfană, independentă, fata îşi zise: «In definitiv, n'am decât să încerc; dacă nu mi-o plăcea, nu voi semna nici un angajament...»

Un bătrân prieten o duse deunăzi în Normandia, spre a petrece Rusaliile, în acel ţinut, ştiind că vor întâlni acolo pe directorul Oscar Dufrenne, spre a i-o prezinta pe tânăra fată.

Prezintarea aceasta nu s'a mai făcut.

Plimbându-se prin sălile de joc ale Cazinoului, un tânăr văzu fata, primi lovitura de trăsnet, urmări pe încântătoarea persoană şi... după două zile se căsătoriră.

O definiţie savantă a sărutului

Există pentru sărut numeroase definiţiuni, mai mult sau mai puţin spirituale. Rostand cântă în „Cyrano" sărutul ca un jurământ, un moment de infinit care face zgomotul unei albine sau ca punctul pe i din cuvântul «aimer».

Un savant englez a dat însă zilele acestea o explicaţie mai ştiinţifică a sărutului.

După d-rul Josiah Oldfields, sărutul ar fi rezultanta a două grupări de vibraţiuni celulare emotive, cari se atrag reciproc şi devin prin contact armonic un acord bogat.

Apoi savantul se coboară pe pământ din înălţimea siderală a acestei explicaţii şi conjură oamenii să nu dea crezământ prostiei că prin sărut se pot transmite microbi. Trebue să credem, dimpotrivă, că schimbul de microbi ce se face cu prilejul pupatului, e direct binefăcător.

Dar d-rul Josiah Oldfields nu ne spune dacă şi bărbaţii ar trebui să puie ruj de buze pentru a se obţine efectul salutar ce preconizează.

O stea nouă

(Photo-exclusivitate Keystone)

Printre noile stele apărute pe orizontul coloniei de filme din Hollywood figurează şi Miss Evelyn Knapp, care şi-a făcut repede o meritată reputaţie.

Cel mai mare reflector din lume

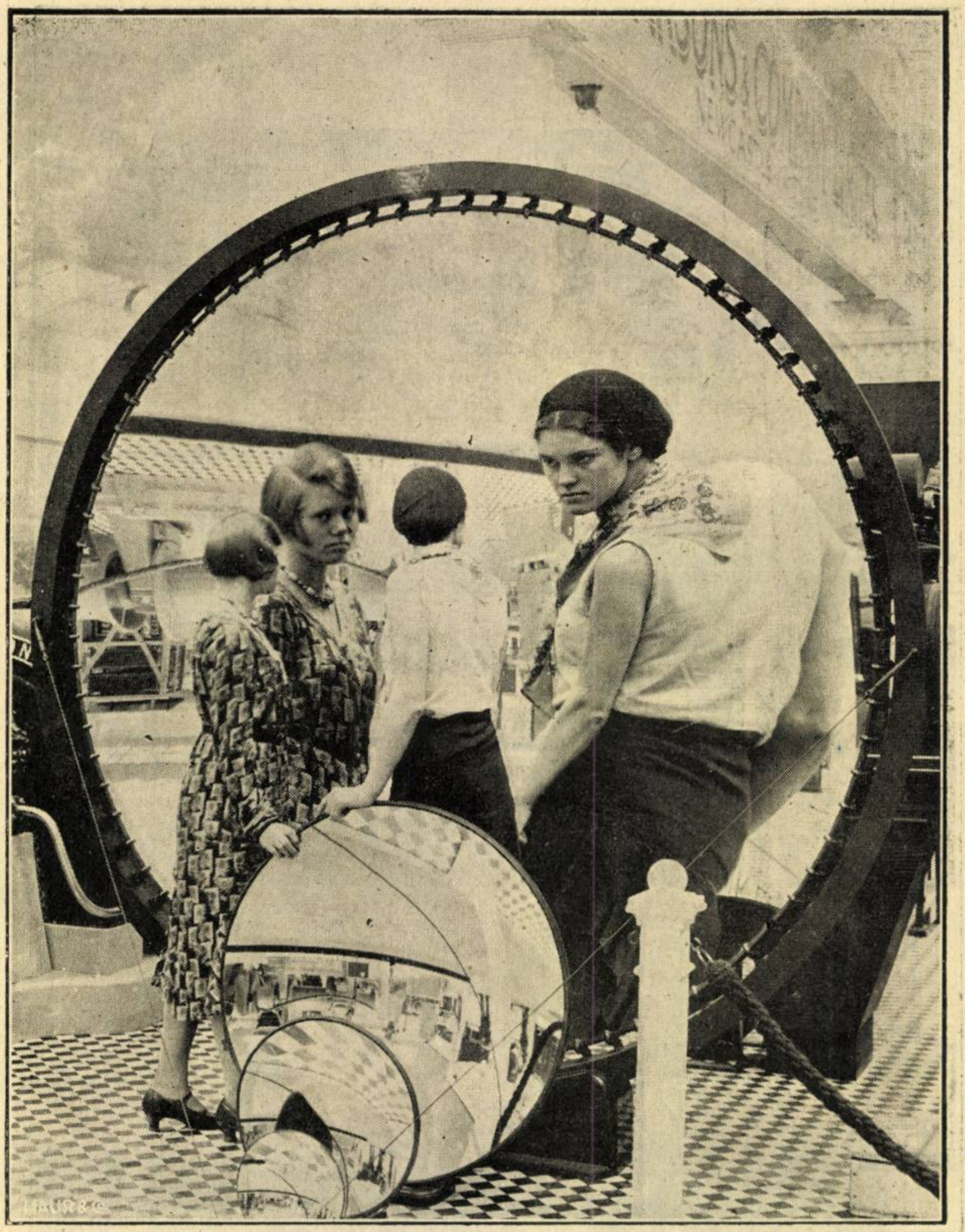

(Photo-exclusivitate Keystone)

La o recentă expoziţie maritimă din Londra a făcut senzaţie o oglindă convexă care formează suprafaţa unui imens reflector şi în care persoanele oglindite se văd diformate în diverse mărimi.

De când se fardează femeile

Faptul că cultivarea frumuseţii a devenit la femeile de azi o necesitate vitală, nu poate fi considerată ca o modă nouă, dat fiind că şi în antichitate femeile se distingeau prin vanitatea aceasta „artificială".

In vechiul Egipt, bunăoară, femeile îşi vopseau cu roşu unghiile dela mâini şi picioare, ba unele le aureau chiar. Sprâncenele şi genele se zugrăveau cu negru, spre a da privirilor o strălucire mai vie şi a face ca ochii să pară mai mari decât sunt în realitate.

Se pricepeau în fardare şi Persienele dinainte de Isus Christos. Işi împreunau sprâncenele cu o linie neagră peste rădăcina nasului, ceeace era considerat atunci ca ceva foarte seducător.

Când Iuliu Cezar a adus la Roma pe blondele Germane şi femeile cu păr roşu din Galia, ca prizoniere de război, toate femeile romane fură atât de încântate de culorile acestea ne mai văzute ale părului, încât brunele Romane îşi vopsiră părul în blond, întrebuinţând pentru aceasta potasă şi sodă şi expunând părul luminei solare timp de câteva ceasuri. Altele tăiau pur şi simplu părul sclavelor germane blonde şi îşi făceau din el peruci.

Englezoaicele din secolul XII aveau predilecţie pentru tenul palid. Spre a-l menţine, cucoanele posteau, îşi lăsau sânge şi se sulimeneau cu alb şi cenuşiu. In aceeaş epocă, Franţuzoaicele preferau un ten vioi, pe care căutau să-l obţie printr'un dejun copios, stropit cu vin mult. Că mai puneau şi fard, se înţelege dela sine.

Extraordinarul roman
EVREI
în
Lanţuri
s'a tradus in toate limbile mondiale
Tirajul total în număr de
600.000
exemplare inseamnă un
SUCCES MONDIAL!
Se găseşte la toate librăriile şi la
Editura „EMINESCU" S. A Bucuresti

Două invenţii noui

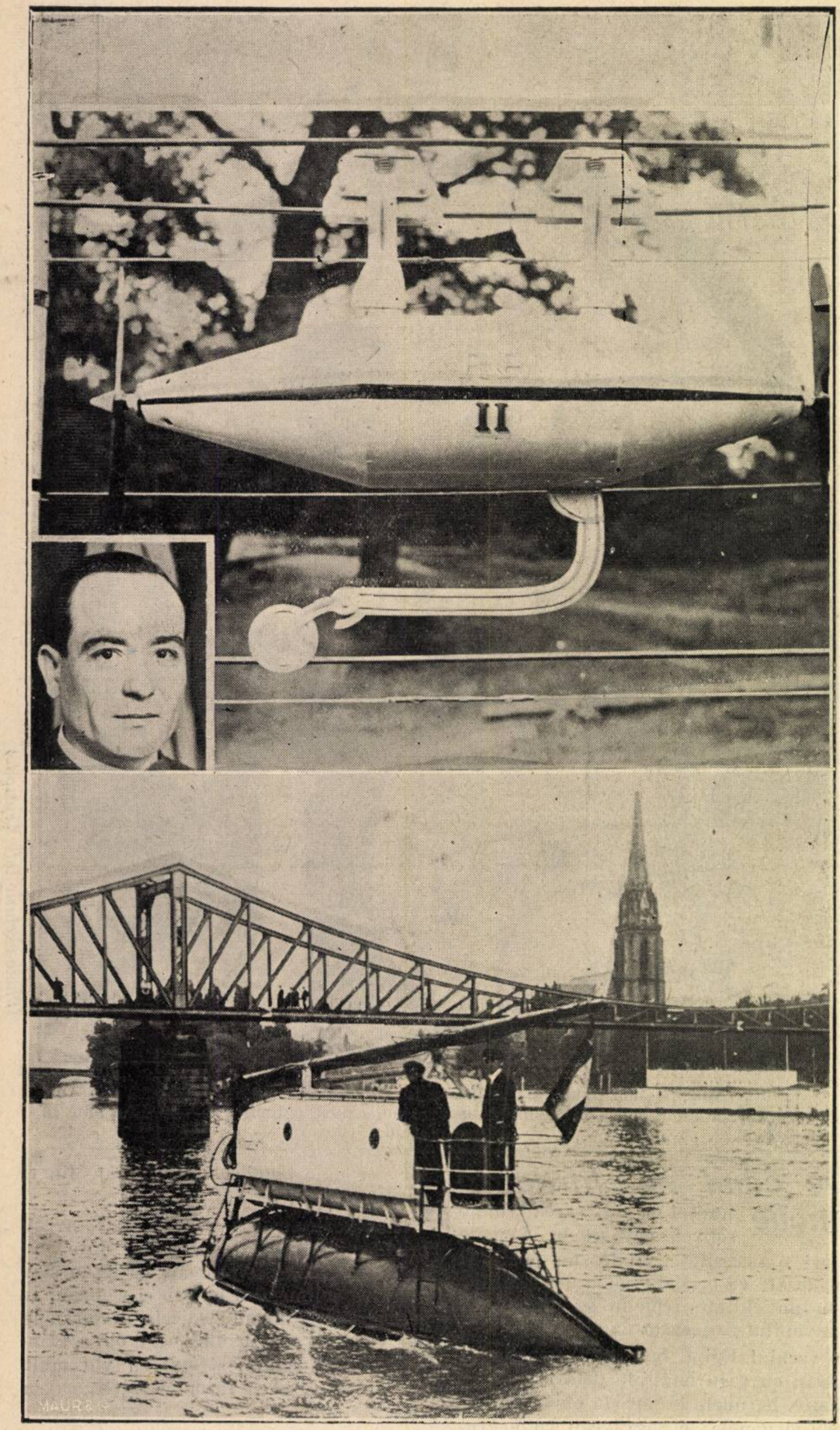

(Photo „The New York Times", Ltd., Berlin)

Sus: Un nou sistem de transport a corespondenţei poştale, inventat de inginerul Pfantz din Berlin: un fel de torpile aeriene fără echipaj, care transmit, pe o linie special construită, poşta, dela un loc la altul, cu o vitesă necunoscută până acum. — *Jos:* O barcă de salvare maritimă, care nu se poate scufunda, putând atinge o vitesă de 15 kilometri pe oră. Portretul din stânga, mijloc, e al inventatorului torpilei postale.

Ca să scape de proces

Un şofeur de automobil avea să se prezinte în faţa tribunalului din Paris pentru un delict oarecare, dar făcu ce făcu ca să fie dus la spital în loc de a face drumul spre puşcărie.

Şi a recurs la un truc simplu, dar foarte riscat.

In dimineaţa termenului fatal, şofeurul înştiinţă pe gardianul închisoarei unde se afla în prevenţie, că nu se simte bine, deoarece înghiţise o bucată de lanţ, o lingură, un cui şi diferite alte obiecte.

Medicul, chemat în grabă, era convins că e vorba de o farsă, dar spre a se convinge, supuse pe inculpat unei radiografii Aceasta dovedi că omul nu minţise: el înghiţise în adevăr o bucată de lanţ, un cui, o lingură şi un şurub, corpuri străine periculoase, pe care acum va trebui să le extragă un chirurg.

Cuvinte celebre

Lord Byron nu putea suferi ochii cenuşii.

— Voi tinerii, zise el într'o zi când veni vorba despre fizionomii, puteţi profita de experienţa mea: să nu vă încredeţi niciodată în cine are ochi cenuşii.

— Dar ai chiar d-ta ochi cenuşii, îi spuse unul din cei de faţă.

— De aceia mulţi dintre acei cari au avut de aface cu mine, ar fi făcut mai bine dacă respectau această regulă, răspunse Byron.

Frumoasa... pe gânduri

(Photo-exclusivitate Keystone)

Frumoasa Marian Marsh, una din renumitele stele mai recente de cinema, stă pe gânduri la Hollywood într'un nostim costum original.

Eleganţa supremă a femeii

După o perioadă de indiferenţă faţă de delicatul obiect al toaletei feminine care e mănuşa, ea a revenit la modă şi este azi din nou obiectul celui mai întins rafinament. S'ar putea vorbi chiar de o renaştere a mănuşei.

Amănuntul acesta vestimentar a avut odinioară o importanţă considerabilă şi juca un rol de primul rang în viaţa mondenă.

Când Filip III a readus în Spania pe marea ducesă Margareta, cu care se însurase, el îi oferi, printre darurile de nuntă, două sute de perechi preţioase de mănuşi, fiecare împodobită cu două duzini de butoni de aur.

Regina Elisabeta a Angliei, care dădea modei o importanţă extremă şi o susţinea din răsputeri, purta totdeauna mănuşi de piele albă, garnisite cu reveruri brodate cu aur. In audienţele ce acorda miniştrilor, pe când decidea de soarta indivizilor şi a popoarelor, îşi scotea şi îşi punea mănuşile, făcând astfel să se admire mâna ei foarte frumoasă şi mănuşile ei de o eleganţă cu adevărat regală.

Cochetăria s'a servit totdeauna de jocul mânei şi al mănuşei. Pictorii portretişti au atras totdeauna privirea asupra mânei care ţine cu neglijenţă o mănuşă, sau o închee. Gestul acesta se admiră în multe tablouri de Velasquez, Rubens şi Van Dyck, aceşti maeştri ai eleganţei suverane.

Relativitatea universală

Binefacerile civilizației și reversul medaliei

Acum 200 de ani, la 1731, Anton Stradivarius construi niște viori a căror sunet n'a mai putut fi întrecut până azi. Un adevărat Stradivarius costă acum circa un milion de franci — aproape 7 milioane lei. Azi în loc de viori avem radio și patefoane.

Acum 200 de ani nu existau fabrici de pânză. Fiecare familie își lucra în casă pânza, stofele erau țesute rudimentar, iar brutării cu pâine chimică nu existau și fiecare gospodină făcea pâinea la două-trei zile. Munca oamenilor era mai grea, iar ziua mai scurtă, neexistând nu numai iluminatul electric, dar nici măcar lămpi de petrol și lumânări de stearină.

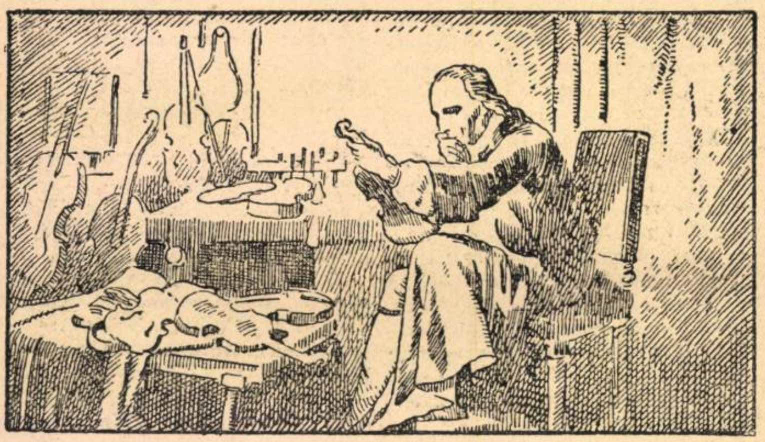

Stradivarius în atelierul său

Nu existau nici uzini metalurgice, cuptoarele pentru topirea fierului fiind asemănătoare fontăriilor de azi a sălbaticilor din Borneo.

Oamenii trăiau o viață patriarhală, nevoile erau puține, nu existau trenuri și vapoare, nici poștă și telegraf, nici televiziune, nici avioane, nici măcar ziare și reviste.

Datorită progreselor tehnicei, avuția mondială s'a mărit de 100 de ori în 200 de ani. Continentele sunt străbătute acum de o rețea de fier ce a costat mii de miliarde, un singur kilometru de cale ferată costând în medie 4 milioane lei, ținând seama de terasamente, poduri, viaducte și tuneluri. Un kilometru de cale ferată între Fetești și Cernavodă costă aproape 1 miliard de lei, socotind prețul actual al podului construit de inginerul Saligny.

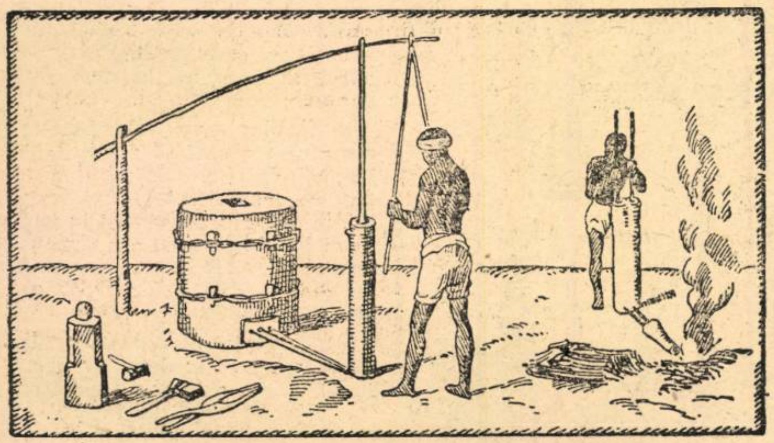

Turnător de fier din Dajak (Borneo)

In Statele Unite circulă 20 milioane de automobile. E un belșug cum nu s'a mai cunoscut vre-odată, de mașini, fer, cărbuni, mobilă, îmbrăcăminte, iar grân s'au făcut atât de multe încât putrezesc în hambarele pline până la vârf.

Contrastul e paradoxal. Nici odată vremurile n'au fost mai rele. Niciodată n'a fost mai multă mizerie pe pământ, niciuna din epocile istorice n'a cunoscut o sărăcie mai îngrozitoare ca era bogăției moderne; niciodată n'a dus omul o luptă mai crâncenă pentru existență, ca în aceste timpuri degradatoare de misoneism, marasm și bestialitate.

O criză aruncă în 24 de ore milioane de muncitori și funcționari în voia foamei. Robii din vremea lui Spartacus aveau totuși viața asigurată; ei nu duceau lipsă nici de hrană, nici de locuință, nici de îmbrăcăminte Robii de azi o duc mult mai greu.

Publicul a pierdut încrederea în binefacerile științei. **J. J. Rousseau** avea poate dreptate susținând că știința și societatea au îndepărtat pe oameni de natură.

Răul progresului e însă trecător și se datorește desvoltării economico-sociale. Trăim, dela omul cel mai bogat până la cel mai sărac, o viață fictivă sub regimul iluziilor înșelătoare, muncind fără nici o rațiune în sine, unii pentru agonisirea unui minim de existență, alții pentru ambiții deșarte, mânați cu toții de biciul Majestății sale Banul, cea mai mare forță în lumea omenească de azi.

Italienii au o zicătoare curioasă despre relativitatea fericirii Ei spun: **si stava meglio quando si stava peggio** (era mai bine când era mai rău).

Cât adevăr nu e în aceste vorbe!

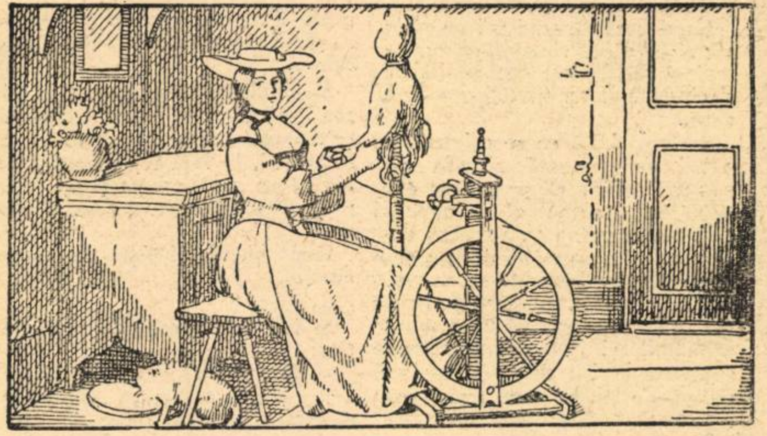

Femei torcând

Nu trăiau oamenii mai bine, când nu erau atâtea avantaje oferite de civilizația atât de înaintată a vremurilor noastre atât de rele?

Fără îndoială progresul nu se face în linie dreaptă și după trecerea perioadei critice, a cărei durată va fi de câțiva ani, sau poate de câteva decenii, va începe o eră mai bună când toate cuceririle științei vor fi întrebuințate numai spre folosul oamenilor.

Binefacerile științei sunt incalculabile. In Evul Mediu, pe timpul domniei lui Ludovic al IX-lea cel Sfânt, ciuma neagră omorî trei sferturi din populația Europei; astăzi grație serului descoperit de **Hafkine** ciuma nu mai e o primejdie și în 24 de ore e distrusă, dacă se ivește odată la câțiva ani un caz, undeva. Știința va reuși să doboare tuberculoza, cancerul și alte boli.

E drept, sănătatea brută de odinioară nu va mai reveni niciodată, vitalitatea umană fiind în scădere.

F.

Vorbe de spirit ale oamenilor mari

(Continuare din pag. 1028)

In casa de boem a lui Rummel pasărea nu provocă nici un scandal. Dar într'o zi fu din nou dăruit.

„Papagalul pe care d-na Rummel îl lua totdeauna cu dânsa în automobil, învăță semnalele din fluer ale agenților de circulație, și ori de câte ori mașina se oprea în învălmășeala cea mai mare, pasărea începea să fluere atât de tare, încât se opreau toate automobilele din apropiere.

MARY PICKFORD

Celebra soție a lui Douglas Fairbanks povestește:

— Intr'o comunitate de negri, preotul, negru și el, predică turmei sale negre că un om bun, care ar ruga pe Dumnezeu, cu inima curată și cu adevărată credință, să-i acorde ceva în adevăr trebuincios, ar și căpăta acel lucru. Predica impresionă mult pe un sărman negru. După terminarea slujbei religioase, negrul acesta scrise următorul bilețel pe care îl băgă în cutia milelor:

„Dragă Dumnezeule! Deoarece tu știi toate, știi că-mi trebue acum neapărat cincizeci de dolari. Preotul, care a spus că tu satisfaci rugămințile, îți poate spune că sunt om cumsecade și evlavios".

Scrisoarea aceasta impresionă pe preot. El convocă consiliul parohiei, îi arătă bilețelul negrului și declară că ar fi de mare folos pentru încurajarea credinței în comunitate dacă s'ar satisface această cerere. El și făcu imediat o colectă și strânse 42 de dolari.

A doua zi, după serviciul divin, înmână negrului, într'un plic cei 42 de dolari. După o jumătate de oră găsi în cutia milelor biletul următor:

„Dragă Dumnezeule! îți mulțumesc pentru ce mi-ai trimis Dar dacă îmi vei mai trimite ceva în viitor, să nu-i mai preda popei, căci a **furat opt dolari**".

trânul factor de telegrame, se apropie de dânsul :

— Ia spune, zise el, treci poate, din întâmplare, pe la mama ta?.. Dacă da, i-ai putea preda asta, economisindu-mi un drum.

Fără a spune ceva, tânărul luă hârtia şi, biciuindu-şi caii, se depărtă cu capul plecat, gândindu se că nu mai are niciun ban... Cum o să trăiască acum timp de cincisprezece zile ?

Bani !... Bani !...

Cuvântul acesta îi ciocănea craniul, devenind un chin teribil.

Ajungând la încrucişarea drumului cu calea ferată, zări pe mătuşa, sa, dormitând în grădinița pavilionului la umbra plantelor şi vederea aceasta îi sugeră imediat ideia de a mai face o încercare pe lângă mama sa : bătrâna fată nu-l iubea şi se interpunea între mama sa şi dânsul ; dar fiindcă se prezinta acum ocazia...

Işi opri încet caii şi pătrunse în pavilionul de pe şosea, spre a intra imediat în ultima odae, care servea drept bucătărie.

Credea că va găsi aci pe văduvă; şi fu uimit constatând nu numai că încăperea era goală, dar şi că d-na Hermieux lipsea de acasă.

Atunci, după ce se asigură, cu o privire aruncată repede asupra grădiniței, că paralitica continuă să doarmă, el se apropiă de marele dulap cu rufărie; deschizându-l cu o mână dibace, scotoci printre grămezile de cearceafuri şi batiste, unde bănuia că mama sa îşi ținea ascunse micile economii, şi în curând, mâinile sale se loviră de o grosolană pungă de piele, care aparținuse odinioară tatălui său.

Tresări, căci ghicea în ea monezi; dar în momentul când voi să bage mâna în pungă, căzu din grămezile de rufărie, o hârtie : „Acesta e testamentul meu" citi Pierre după ce o ridică.

Aceste patru cuvinte scrise de mâna mătuşii sale, îi atraseră atenția; timp de câteva clipe, ținu hârtia în mână, sucind'o şi învârtind'o; apoi deschise plicul cu un gest nervos.

Din gură îi scăpă o înjurătură:

— A ! Ticăloasa !... Vine să mănânce pâinea oamenilor... şi apoi !... O să te învăț eu să-ți bați joc !...

Şi reciti, spre a se convinge bine :

„Nevrând ca vreo părticică din avutul meu să revie fiului mai mare al sorei mele, a cărui purtare mă revoltă necontenit, las ca singur moştenitor pe nepotul meu cellalt, pe Jacques Hermieux, dorind, pe deasupra, ca până la majoratul său, mama sa să beneficieze de venitul acestui mic capital".

In mai puțin de o secundă, hârtia fu ruptă, sfâşiată, călcată în picioare, pe când Pierre sta înțepenit, cu privirea fixată asupra bătrânei fete, care tot mai dormita în mica grădină.

A făcut bine distrugând blestemata hârtie — dar ea o să facă alta nouă... afară dacă...

Se forma vădit un plan în capul acestui om de nimic, un plan care se întări repede...

*

Trecând încetinel pragul pavilionului, se apropiă de fotoliul în care se odihnea bătrâna fată: aci se ghemui pe jos şi desprinse în tăcere un mic şurup pe care-l băgă în buzunar; apoi împinse afară din grădină, uşorul vehicul, până ce se află deacurmezişul drumului.

După aceea îl părăsi şi o şterse, spre a-şi regăsi căruța, contând că Providența va desăvârşi ignobila sa combinație.

In felul acesta, testamentul distrus de dânsul... şi apoi expresul de 8 şi 20...

Intre timp, la distanță de câteva sute de metri, Jacquot, vesel, venise la mama sa. la postul de acar: profesorul, informat de rezultatul concursurilor pentru obținerea burselor, permisese elevului său preferat să se ducă să înştiințeze pe d-na Hermieux de succesul fiului ei.

In timp ce-l îmbrățişa, se auzi deodată o sonerie, anunțând sosirea unui tren, neprevăzut în Mersul Oficial.

Uimită, ea consultă tabloul țintuit pe perete şi îşi zise că nu poate fi decât expresul de 8 şi 20, al cărui mers va fi fost subit modificat.

Maşinaliceşte îşi aruncă privirea în depărtare, pe şine, şi scoase deodată o exclamație de groază: colea, în fața pavilionului, se ridica un obstacol pe şine; şi ea putu distinge natura acestei piedici.

Depe buzele ei țâşni un singur cuvânt :

— Naşa !

Şi brațul ei tremurător se întinse.

— Naşa! exclamă şi băiatul.

Amândoi rămaseră înțepeniți de uluire şi de spaimă.

O lungă fluerătură despică spațiul, în timp ce colo jos, deasupra uşoarei umflături a terenului care domina biserica, apărea un fum gros.

In sufletul văduvei se ridică în câteva secunde un conflict îngrozitor: care era datoria ei?

In primul moment i se păruse că trebue să se repeadă jos şi să smulgă dela moarte sigură mizerabila epavă umană care zăcea inertă deacurmezişul căii ferate ! Dar ar fi trebuit să abandoneze, în cazul acesta, postul ei, în chiar clipa când trebuia să manevreze acul. Dacă nu, precipita trenul pe linia No. 2, unde avea să întâlnească la sigur, la 1500 metri distanță, rapidul de Bordeaux...

Şi atunci, câte victime ar produce lipsa aceasta dela datorie?... Ca să salveze o singură existență, ar sacrifica câteva zeci de ființe... poate şi mai mult...

In nesiguranța aceasta, i se părea că-i crapă capul... şi fiecare secundă ce trecea, apropia moartea de acea... sau de acei pe cari trebuia să-i sacrifice.

In timpul acesta, Jacques, care sta lângă mama sa, urmărise cu privirea direcția indicată de brațul întins al văduvei şi, văzând pe bătrâna fată nemişcată deacurmezişul şinelor, pricepu...

— Rămâi aci, mămico ! strigă el.

Se repezi cu toată viteza picioarelor sale tinere, în vreme ce d-na Hermieux, fără a-şi dea seama de gestul ei, manevră maşinaliceşte macazul.

Acum zarurile erau aruncate, expresul de 8 şi 20 putea să-şi continue mersul: înspăimântătoarea ciocnire cu rapidul de Bordeaux era evitată, dar, în cursa sa vertiginoasă, o va firimiți pe naşă...

— Naşo !... Naşo !... strigă disperată văduva înebunită de groază, parcă ar fi putut spera că glasul ei va ajunge până la sărmana infirmă, spre a o preveni că e în pericol...

Şi calculă în sinea ei :

— E la cotitură... trece prin fața atelierelor lui Chenu... acum ajunge la pădurea Mignon...

*

O nouă fluerătură despică spațiul, anunțând intrarea trenului în tunel.

Jacquot năvăli înainte !...

Paralitica tresărise totuşi, în fotoliul ei mecanic, la flueratul locomotivei : în primul moment nu-şi dăduse seama de situație ; apoi, după trecerea primei clipe de uluire, îşi crispă mâinile pe mânerul care punea în mişcare mecanismul pentru punerea în mers a roților... Dar acestea rămaseră inerte, rezistând...

Un fior scutură pe nenorocita femee în timp ce ochii ei eşiți din orbite de spaimă, fixau tunelul, în umbra căruia locomotiva duduia...

Deci, nu era chip să fie salvată...

Nimeni !... Nici o ureche care să-i audă vocea...

In apropiere, însă, în mijlocul unui desiş, i se păru că distinge o față umană, ascunsă parcă...

Şi fața aceasta cu ochi înfrigurați, cu buze crispate la gândul crimei, i se păru cunoscută: ea pricepu atunci şi se crezu pierdută...

Tremurând de groază, mai mult decât de spaimă, ea închise ochii spre „a nu vedea" şi, scoțându-şi mătăniile, se puse să mişte boabele de lemn cu degetele ce tremurau...

Trenul ieşi urlând din tunel... în chiar clipa când Jacquot, fugind ca un bolid, sări pe linia ferată, ajunse până la fotoliul „naşei" şi, uzând de toată puterea sa, reuşi să-l împingă dincolo de şine.

Rapidul, atingându-l uşor în treacăt, îi trimise un curent de aer atât de puternic, încât băiatul se împletici şi, zăpăcit de alergătura sa, căzu pe genunchii bătrânei, leşinată şi ea de emoție...

Când îşi veni în fire, era înconjurată de o parte din locuitorii satului, cari o întrebau cum se putuse produce un asemenea incident. Brigadierul jandarmeriei era şi el de față.

Naşa şovăi un moment să-şi exprime bănuiala, dar văzu privirile pline de spaimă ale d-nei Hermieux, care presimțise şi ea adevărul, şi atunci bătrâna fată explică :

— E vina mea... După ce-ați plecat am căutat să mă instalez în păduricea de salcâmi, dincolo de linia ferată, în fața pavilionului. Şi aparatul s'a stricat în mijlocul liniei ! Nu mai era chip s'o pornesc înainte !... Am chemat, am strigat... Şi iată... Dacă nu venea Jacquot...

Când isprăvi cu această explicație, care era în definitiv plauzibilă, simți că pe mâinile ei, cari atârnau afară din fotoliu, se lipesc nişte buze; ea aplecă capul, şi-l recunoscu pe Pierre, care, îngenunchiat pe iarbă plângea tăcut, cu buzele lipite pe degetele rigide ale infirmei...

Atâta abnegație muiase inima acestei brute...

GEORGES LE FAURE

Pagina problemelor

Noui probleme

PUTEREA URAGANULUI

Ştiind că uraganul din Timişoara avea o viteză de 25 m. pe secundă, a se calcula puterea de apăsare pe metrul pătrat (în kg.).

RESPIRAŢIA OMULUI

Câţi litri de aer respiră un om în 80 de ani, ştiind că plămânii se umflă şi se desumflă de 16 ori pe minut, trăgând în medie la fiecare inspiraţie câte doi litri de aer.

AJUTORAREA ŞOMERILOR

Numărul şomerilor fiind evaluat la circa 100 milioane pe tot globul, câţi bani ar trebui să subscrie lunar un consorţiu de miliardari pentru ajutorarea lor presupunând că în medie fiecare şomer ar avea nevoie de 50 lei pe zi spre a putea exista în timpul grozavei ierni ce vine.

Soluţiile primite

PROBLEMA LUI BRIDGWATER

D-l R. DRAGOESCU (Bucureşti) a găsit o mulţime de soluţiuni pentru a da matt în problema lui Bridgwater; între altele trăgând tura albă din E 5 în D, după ce regele alb a fost mişcat din F 6 în F 7.

APA ZEPELINULUI

D-l Ţ. FILIP (Tulcea) a rezolvat problema Zeppelinului, propusă în No. 36 găsind că 45 oameni consumau 900 pahare de apă zilnic pentru gătit, băut, spălat şi developat fotografiile, deci 112 kg. apă pe zi.

PROBLEMA DE ALGEBRA DIN No. 25

D. DAN FLORESCU (Roman), unul din premianţii noştri, ne trimite două procedee pentru rezolvarea problemei de algebră propusă în No. 25, deci acum vre-o 4 luni. Publicăm una din aceste soluţiuni:

$x + y = 55$
$y + z = 45$
$z + x = 40$

Adunând obţinem:

$2x + 2y + 2z = 140$
$x + y + z = 70$
$x + y = 55$
$z = 15$
$x + y + z = 70$
$y + z = 45$
$x = 25$
$x + y + z = 70$
$x + z = 40$
$y = 30$

BALONUL COPILULUI

D-l WILHELM A. GEORGE, (Ploeşti), a calculat viteza balonului din problema enunţată în No. 33 găsind

$V = \frac{S}{T} = \frac{400.000 \text{ m.}}{510} = 784,31$ metri/minut.

CASIERUL DELAPIDATOR

D. EMANUEL FR. GHEORGHIU, elev cl. VIII, Liceul Elen (Galaţi), a calculat că ar trebui 125 de camioane pentru a transporta zahărul în valoare de 5 milioane lei, cât a delapidat casierul din problema noastră.

Aceeaş soluţie a fost găsită de un mare număr de deslegători.

PROBLEMA CALULUI DE CURSE

D-ra LENNY GHEORGHIU elevă cl. IV lic. Regina Maria (Ploeşti) a rezolvat prin algebră problema calului de curse din No. 30, găsind că timpul x e de 26 minute şi 30 secunde.

BICICLISTUL DE LA VELODROM

D-nii NICU et MARCEL BIZAMCER, elevi cl. VII lic. «Principele Carol» (Tulcea), ne arată că spaţiile rutei biciclistului formând o progresie aritmetică, vom avea:

$$S = \frac{(a + 1)\, n}{2}$$
$$S = \frac{(1 + 15)\, 300}{2}$$
$$S = \frac{16 \times 300}{2} = \frac{4800}{2}$$
$$S = 2400 \text{ m.}$$

PROBLEMA DE ŞAH DIN No. 36

D-l MIRCEA LAZARESCU (Bucureşti) mută regina albă în rând cu regele şi regina neagră, dând şah la amândouă. Regina neagră e silită să ia regina albă, spre a-şi salva regele.

In pasul al doilea, însă, tura albă va lua regina neagră, dând şah matt.

PROBLEMA DE ALGEBRA DIN No. 32

D-nii CORNELIU, IULIAN şi REMUS GEORGESCU (com. Valea Lungă Cricov, jud. Dâmboviţa) au rezolvat problema de algebră din No. 32, găsind că cele două numere sunt:

$x = +1$
$y = -1$

Suma lor e zero, dar diferenţa e 2.

Aceeaş problemă a fost deslegată de d-l *Titi Copelmann*, elev al Seminarului pedagogic universitar (Bucureşti), Fănică şi Ionel Nicolaescu (Balş, jud. Romanaţi) Pincu A. Saul-Piasa (Focşani) ş. a.

PROBLEMA ARABA No. 3

D-l Petre Popescu, student (Bucureşti) ne trimite următoarele operaţiuni: Fie *x* numărul nucilor. Primul negru după ce dă o nucă struţului îşi ia a 3-a parte adică $\frac{x-1}{3}$ Mai rămân $x - \left(\frac{x-1}{3} + 1\right) = \frac{3x - x + 1 - 3}{3} = \frac{2x-2}{3}$ nuci. Din aceste rămase al doilea negru faec la fel, adică îşi ia

$$\frac{\frac{2x-2}{3} - 1}{3} = \frac{2x - 2 - 3}{9} = \frac{2x - 5}{9}$$

vor mai rămâne:

$$\frac{2x-2}{3} - \left(\frac{2x-5}{9} + 1\right) = \frac{6x - 6 - 2x + 5 - 9}{9} = \frac{4x - 10}{9}$$

Al treilea negru va lua

$$\frac{\frac{4x-10}{9} - 1}{3} = \frac{4x - 10 - 9}{27} = \frac{4x - 19}{27}$$

şi vor rămâne $\frac{4x-10}{9} - \left(\frac{4x-19}{27} + 1\right) = \frac{12x - 30 - 4x + 19 - 27}{27} = \frac{8x - 38}{27}$

Din aceste $\frac{8x-38}{27}$ nuci negrii, după ce mai dau o nucă struţului împart împreună adică:

$$\frac{\frac{8x-38}{27} - 1}{3} = \frac{8x - 38 - 27}{81} = \frac{8x - 65}{81}$$

$\frac{8x-65}{81}$ este tocmai partea lor din urmă şi trebue ca să găsim cel mai mic număr pentru x astfel ca $\underline{8x - 65 = m\ 81}$ să fie multiplu de 81, fiindcă avem număr întreg de nuci. După încercări găsim soluţie pentru $\underline{m = 7}$ şi scoţând pe x găsim: $x = \frac{m\ 81 + 65}{8} = \frac{7 \times 81 + 65}{8} = \frac{567 + 65}{8} = \frac{632}{8} = 79.$

Intr'adevăr problema se verifică pentru $\underline{x = 79 \text{ nuci.}}$

Poşta problemelor

LISTA DESLEGATORILOR va fi publicată în numărul viitor.

DAN FLORESCU (Roman). Trimiteţi fotografia.

GH. DUCA (Roman). Idem.

NICU GHICA (Câmpulung). Rugăm a ne comunica adresa pentru a vă trimite premiul de şah.

„Oglinda Lumii“ No 42

B O N

de probleme

BIBLIOTECA UNIVERSITĂŢII -IAŞI-

ACTUALITATEA IN CARICATURA

Din greşală

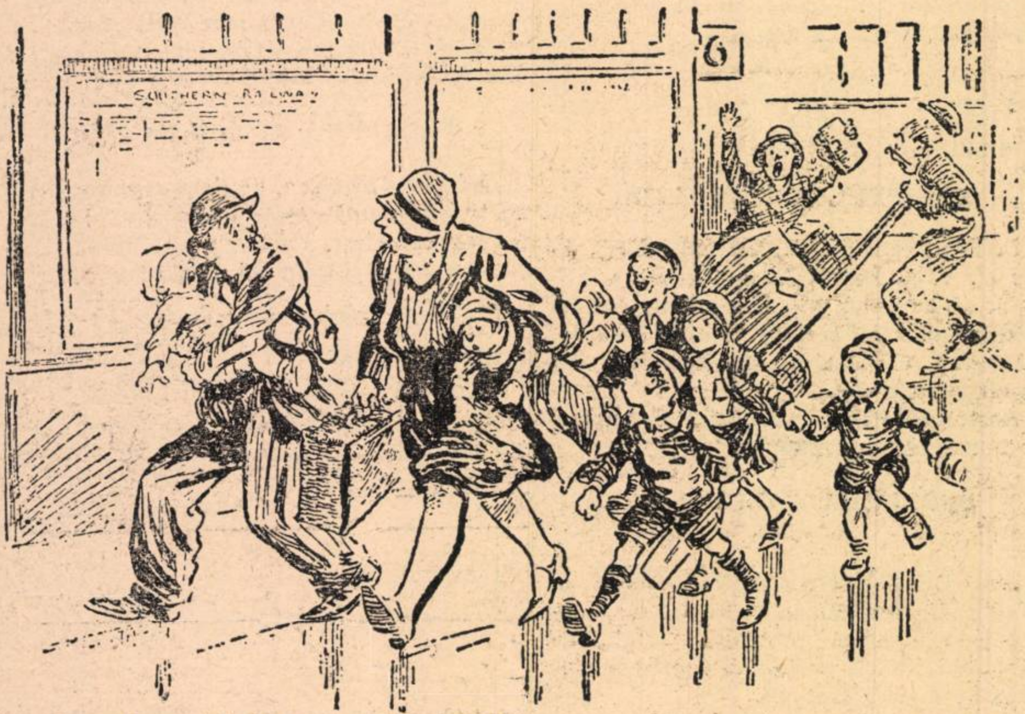

Soţia: George! Ce faci cu copilul acesta?
Soţul: Drace! Credeam că e tot al nostru.

MUZICA

— Ninişor, declară tânărul iubitei sale. Nu mai pot răbda. Nu pot admite ca tu să flirtezi cu alţi bărbaţi. Nu sunt dispus să cânt vioara a doua.

— Fii mulţumit că eşti şi aşa admis în orchestra mea!

ACELAŞ

— Cine era fetiţa cea nouă, cu care ai trecut eri în automobil?

— Cea nouă? Era tot cea veche, dar proaspăt vopsită.

LA HOTEL

— Nemai auzit! Imi cereţi trei sute de lei pentru o cameră, şi aţi anunţat că aveţi odăi de o sută şi de două sute lei!

— Exact!.. Cât fac una şi cu două?

EXPLICABIL

— Ai organizat foarte bine, d-le regisor, urletul de indignare al mulţimii răsculate.

— E meritul d-tale, d-le director. Am comunicat oamenilor că lefurile se vor plăti deabia luna viitoare.

AŞA DA!

D-na Zgură şeade cu fiul ei Ionel la cafeaua cu lapte.

Deodată, un domn deschide brusc uşa, se aşează la masă, înjură, bea cafea, mănâncă cornuri cu unt proaspăt, înjură din nou, îşi ia pălăria şi bastonul, spune «Salutare!» şi pleacă.

— Mămico, zice micul Ionel, cine e omul acesta scârbos care se poartă aşa în fiecare dimineaţă?

— Dar bine, Ionele, e tatăl tău!

TOCANĂ

Tocană mănâncă tocană.
Intr'o cârciumă.
Şi devine deodată pesimist:
— Mi-am pierdut încrederea în omenire, oftează el.
Răspunde Sfeclă:
— Şi de aia mănânci tocană?

Duşmanii

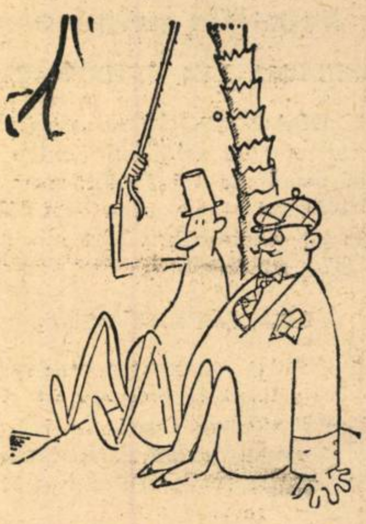

— Voi, medicii, trebue să aveţi mulţi duşmani pe lume.
— Da, dar şi mai mulţi pe lumea cealaltă.

Rosturile croitorilor

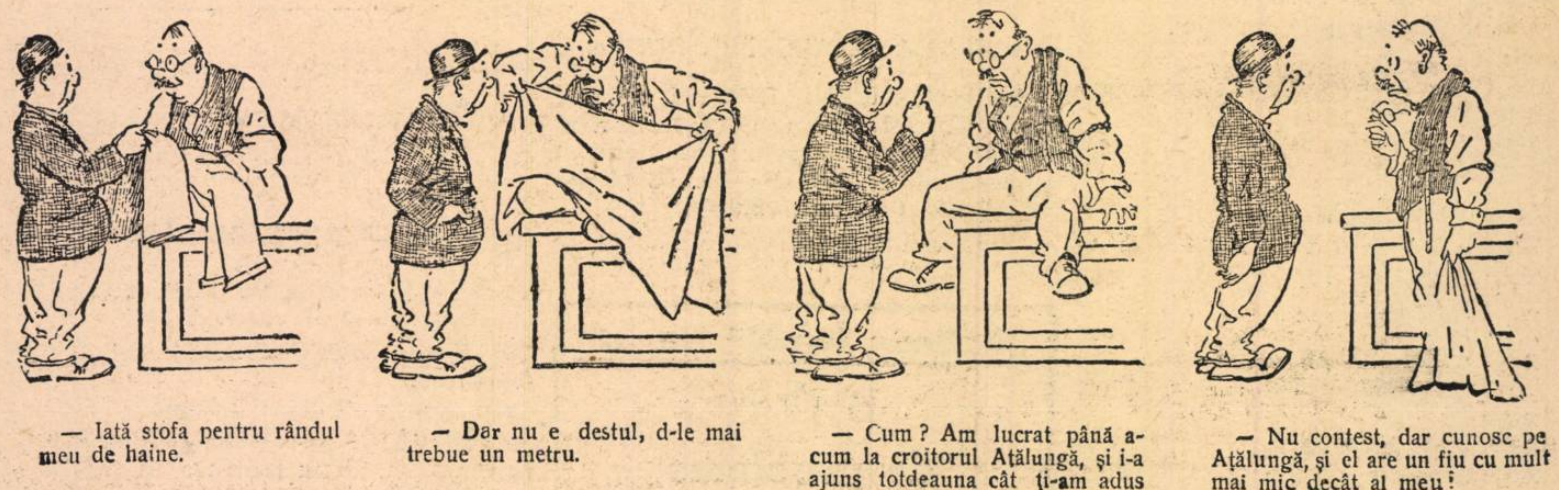

— Iată stofa pentru rândul meu de haine.

— Dar nu e destul, d-le mai trebue un metru.

— Cum? Am lucrat până acum la croitorul Aţălungă, şi i-a ajuns totdeauna cât ţi-am adus acum d-tale!

— Nu contest, dar cunosc pe Aţălungă, şi el are un fiu cu mult mai mic decât al meu!

Copii din ziua de azi!

Ce nu fac copiii din ziua de azi? Obiectivul indiscret i-a surprins în diverse poze: 1. jucându-se de-a „trenul” într'o expoziţie de mecanică din Londra. — 2. Luând parte la un concurs de iuţeală în mâncarea de mazăre, cu mâinile legate. — 3. Un mic şampion american al lasso-ului. — 4. Un grup de copii aleşi printre cei mai sănătoşi din America. — 5. Un băeţel de 13 ani care a fost declarat şampion al acordeonului. — 6. Margaret Jasper *(stânga)* care a fost proclamată cea mai frumoasă fetiţă din Londra.

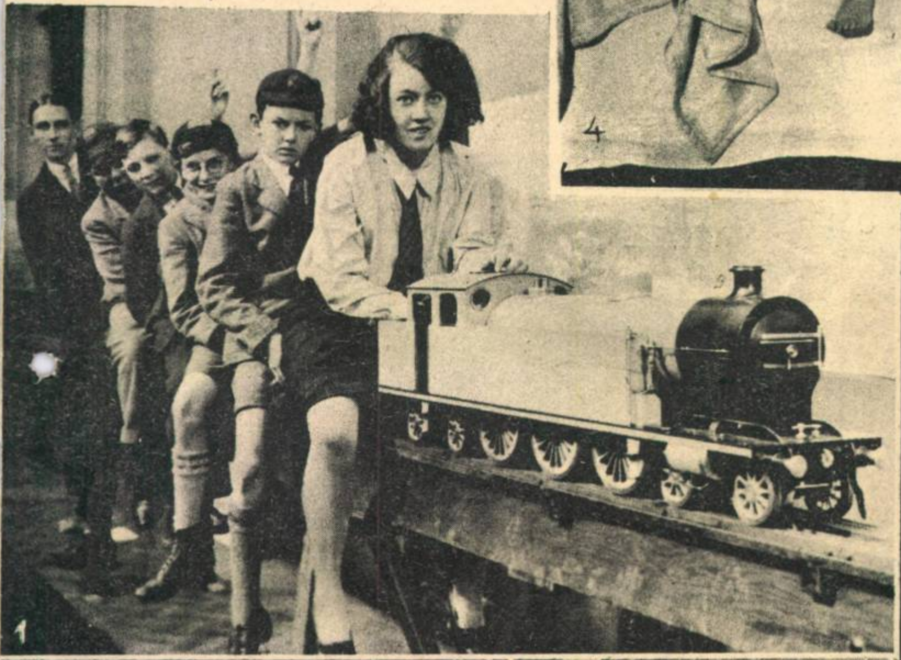

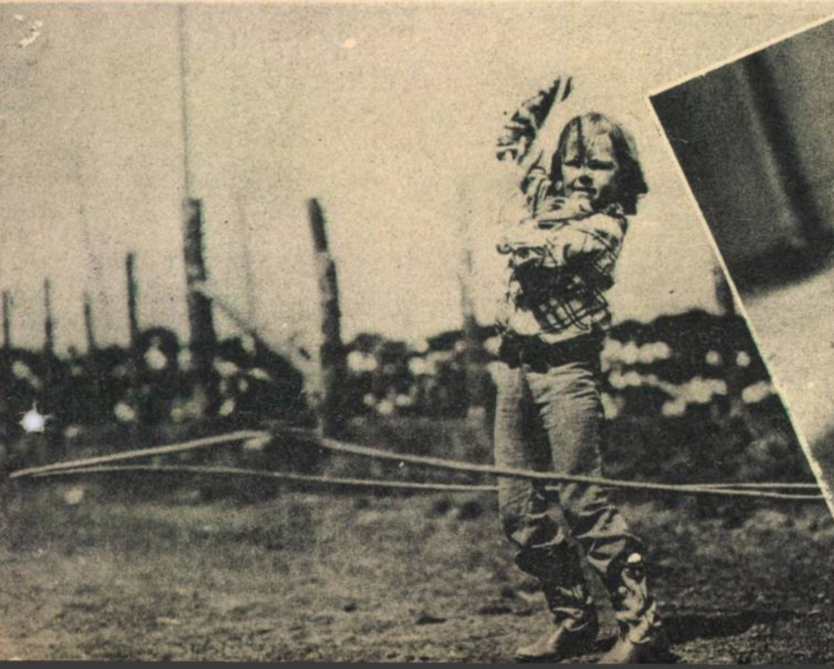

Cum au debutat în Cinema

De câteori publicul rămâne exaziat în fața portretului cutărei sau cutărui **star** care câștigă milioane, e idolatrizat de femei (sau de bărbați), invidiat pentru onorariile fabuloase pe cari le încasează sau pentru palatele ce le posedă, nu știe de cele mai multe ori cu prețul câtor umilințe. câtor suferinți, câtor compromisuri, câtor așteptări îndelungate. câtor iluzii spulberate, câtor renunțări și, mai ales, datorită cine știe cărei șanse căzută din senin. artistul a ajuns la această situație.

Căci în cinema este foarte greu să ajungi — și foarte puțini sunt cei aleși — dar foarte ușor este să cazi în disgrație. Publicul, acest Moloh pe care nimic nu-l mai satură stă la pândă și așteaptă cu cea mai rafinată voluptate să dărâme, și cât mai repede, idolul pe care el însuși l-a ridicat pe piedestalul gloriei.

Cum au debutat stelele de cinema? Voiți să știți. Iată:

Clarke Gable, cea mai recentă vedetă, a jucat prima dată în **The Last Mille** la un teatru din Los Angeles. Fu angajat de Metro-Goldwin-Mayer pentru un rol de apaș într'un film nou.

Madge Erans, altă stea recentă, a jucat prima oară într'un film când avea șease ani. Un director era în pensiune la părinții săi și decise într'o zi să ducă copilul la studio spre a apare în filmul **Sudden Riches.** Așa și-a croit cariera.

ANITA PAGE
ADOLPHE MENJOU
WILLIAM HAINES

JOAN CRAWFORD

WALLACE BEERY

MARION DAVIES

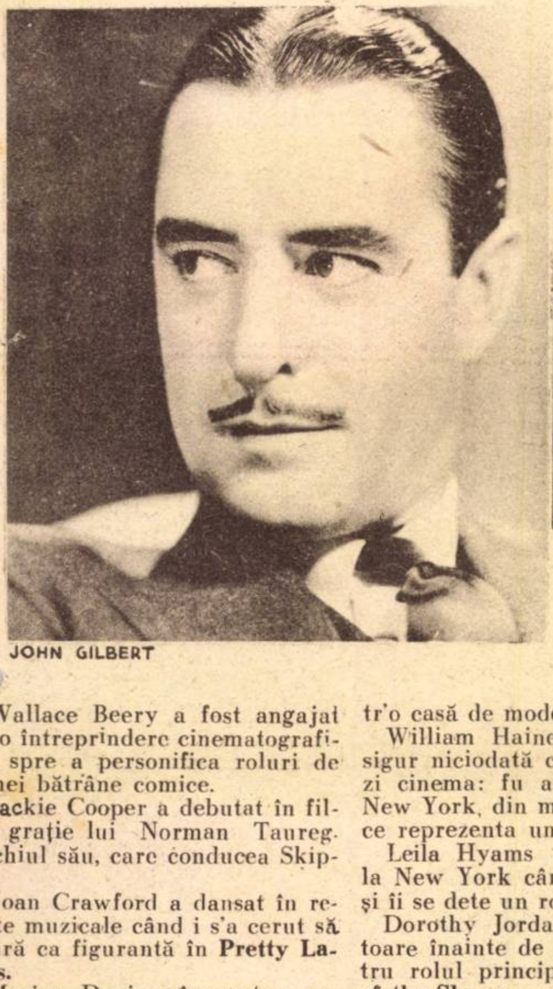
JOHN GILBERT

BUSTER KEATON

LEILA HYAMS

Wallace Beery a fost angajat de o întreprindere cinematografică spre a personifica roluri de femei bătrâne comice.

Jackie Cooper a debutat în filme grație lui Norman Taureg. unchiul său, care conducea Skippy.

Joan Crawford a dansat în reviste muzicale când i s'a cerut să apară ca figurantă în **Pretty Ladies.**

Marion Davies a început ca coristă, Robert Montgomery ca actor de teatru.

Marie Deossler a făcut furori în piesa teatrală **Tillie's Nigthmare** și a intrat astfel în cinema, jucând pentru prima oară, sub direcția lui Mack Sennet cu Charlie Chaplin și Mabel Normand.

Cliff Edwards a debutat pe ecran ca comic.

Greta Garbo a jucat întâi la Academia Dramatică din Suedia; ea a făcut impresie asupra lui Maurice Stiller, care a angajat-o pentru filmul german **Gösta Berling.**

John Gilbert rămânând fără bani, hotărî să facă cinema, jucând roluri de cowboy.

Neil Hamilton a jucat întâi, ca Joan Crawford, un rol de figurantă, după ce fusese model într'o casă de mode din New York.

William Haines nu visase de sigur niciodată că va face într'o zi cinema: fu ales într'o zi, la New York, din mulțime, de oarece reprezenta un „tip nou".

Leila Hyams lucra ca model la New York când fu remarcată și îi se dete un rol.

Dorothy Jordan a fost dansatoare înainte de a fi aleasă pentru rolul principal din **Tanning of the Skrew.**

Buster Keaton fu angajat ca actor grație îndemânării sale în acrobație.

Adolphe Menjou a trecut în 1912 dela teatru la ecran. cași John Miljan, pe care îl obosise viața de teatru.

Ramon Novarro făcea parte dintr'o trupă de dansatori angajată pentru a se produce într'un film.

Anita Page și-a început cariera în **Telling the World**, film care i-a făcut imediat reputația.

Norma Shearer a jucat întâi și ea ca figurantă, după ce a bătut la ușile multor studiouri din New York.

Edwina Booth a jucat rolul principal în **Trader Horn** și a avut succes.

Jimmy Durante a fost angajat la cinema din cauza nasului său.

OGLINDA LUMII

15 OCT. – 1931
ANUL X. No. 42

BIBLIOTECA
UNIVERSITĂȚII
-IAȘI-

Carole Lombard, una din vedetele cari s'au impus cel mai mult în

OGLINDA LUMII
24 · OCT · 1931
ANUL X. No. 43

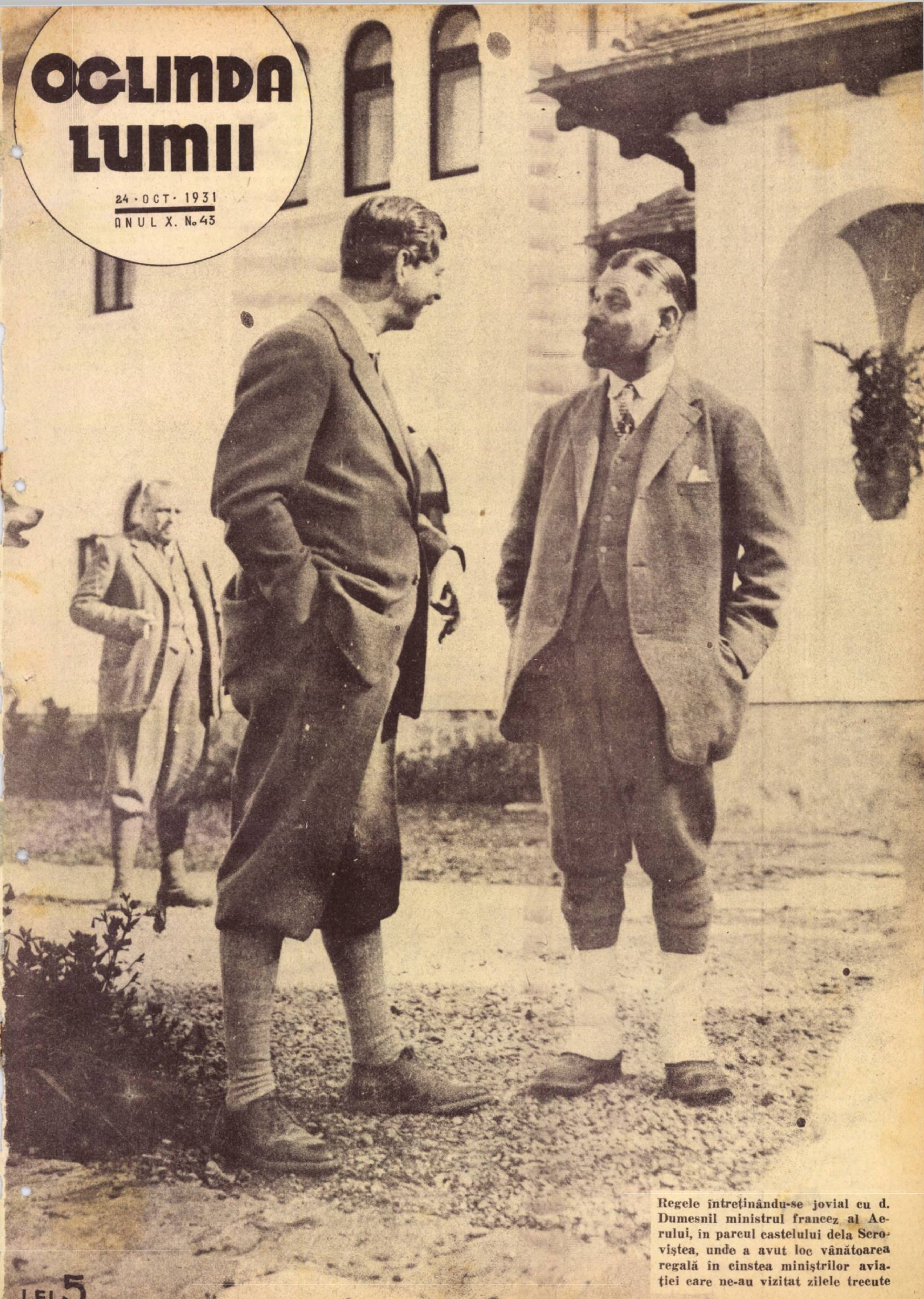

Regele întreţinându-se jovial cu d. Dumesnil ministrul francez al Aerului, în parcul castelului dela Scroviştea, unde a avut loc vânătoarea regală în cinstea miniştrilor aviaţiei care ne-au vizitat zilele trecute

LEI 5

Ospăț și chef în China

Un prieten chinez m'a poftit pentru diseară la un mare chef și mi-a spus că am voe să aduc și alți câțiva Europeni.

Sunt invitați numai domni. Doamnele nu iau nici odată parte, în China, la reuniuni sociale. Moravurile nu permit Chinezilor să prezinte unui străin, fie el și cel mai bun amic, pe soția sau fiica sa. Acolo tot se mai spune că nevasta și pisica trebue să stea în casă, cu toate că a început să se dea și în China, femeilor, drepturi mai largi.

Invitația pentru ospățul de azi mi-a sosit încă de acum patru săptămâni. Era pe hârtie roșie și suna:

„Cu grijă aleg ziua a 14-a a lunii a 8-a, spre a așeza rogojina, și vă invit respectuos. — **Ciang-Wen-Ciang** vă invită salutându-vă".

Nu spune invitația dacă e vorba de un ospăț cu chef, dar noi cunoaștem China și știm că ni se dau totdeauna numai indicațiuni și că trebue să ghicim restul.

Amicul Ciang-Wen-Ciang nu a indicat nici ora, pe care o vom afla numai după ce vom accepta, și anume în dimineața zilei fixate. Noi răspundem la invitație, conform regulilor, cu un singur rând:

„Mă voi prezinta în ziua hotărâtă, spre a vă deranja".

Azi dimineață la 9 ni s'a comunicat ora, și la 11 a apărut din nou servitorul d-lui Ciang, care aduce o „invitație urgentă".

Deabia acum știm că suntem în adevăr așteptați. Cu toată prima invitație scrisă și a acceptării noastre în scris nu ar fi fost cuviincios să ne ducem, dacă n'am fi fost poftiți azi încă odată. Ar fi fost doar o mică „atenție", pe care un om politicos o arată uneori amicilor săi.

De oarece amicul Ciang nu a scris: **„Ci vin șe"** (se poate veni cu mâncare), va cheltui numai el ceeace va costa masa, — în cazul contrariu am fi putut aduce contribuția noastră în bani sau alimente.

Am dat servitorului nostru chinez un dolar, ca să-l remită servitorului-șef al casei Ciang. Aceeaș sumă a dat'o d. Ciang servitorului nostru, ca „bani de ceai" (bacșiș), cu prilejul ultimei sale vizite la noi.

Servitorul nostru își făcuse datoria să ne comunice câți „bani de ceai" căpătase, și noi suntem obligați ca, la prima ocazie, să dăm servitorului d-lui Ciang aceeaș sumă.

*

N'ar face impresie bună dacă ne-am duce la d. Ciang pe jos. Trebue să luăm o trăsură, o litieră sau o „ricșa". Alegem acest din urmă vehicul, din cauză că, în felul acesta, putem întârzia mai ușor momentul sosirei noastre.

D. Ciang trebue să-și primească musafirii la poarta casei, și ca oameni politicoși trebue să ne aranjăm așa, încât el să poată sta la poartă spre a ne întâmpina.

Suntem însoțiți de servitorul nostru. Dacă avem mai mulți, îi luăm pe toți cu noi, de oarece atât noi, cât și gazda noastră creștem în stima vecinilor, dacă sosim cu mai multe slugi și ne legitimăm astfel ca oameni distinși.

Mai trebue să aranjăm așa, încât să nu sosim cei din urmă. Dreptul de a veni cel din urmă se cuvine numai musafirului principal.

Aflând că fusese invitată și bătrâna Excelență Liu-Han-Ciang, considerată ca cel mai înalt în rang, trebue să sosim noi neapărat înainte. De aceea nu trebue să ne prea grăbim, căci musafirul principal sosește cu o întârziere de cel puțin jumătate de oră.

Printre îndatoririle noastre era și aceea de a afla cine va fi oaspele de căpetenie, dacă nu cumva suntem noi sau altcineva acela, musafirul principal având drepturi și datorii speciale.

— **Man-man-di** (încet !).

Ne-am apropiat, și amicul Ciang poftește tocmai pe un alt musafir în casă. Acum trebue să fim atenți, ca să nu comitem vreo impolitețǎ!

Amicul Ciang se apleacă cu mâinile ridicate... noi îl imităm. Amicul Ciang grăește:

— Vă rog, poftiți în casă!

Noi răspundem:

— **Bu-gan-tang!** (Nu îndrăznim!)

— Vă rog, vă rog!

Stăm ca înlemniți:

— Vă rog, după dv.!

— Prea mare onoare! Vă rog, treceți!

— **Ci gan?** (Cum să îndrăsnim?)

— Vă rog, vă rog! Prea multă modestie!

Cu drept cuvânt ar trebui să ne mai lăsăm de câteva ori rugați, spre a dovedi că cunoaștem formulele politeței chinezești, dar stăpânul casei fiind azi în adevăr foarte ocupat, îi facem plăcerea și intrăm înaintea lui.

*

In sala de primire se află mai multe mese cu câte cinci scaune.

Masa de lângă **kang**, patul-sobă chinezesc, sau dela peretele din fața ușii, sau de lângă peretele nord, e masa de onoare, la care va lua loc Excelența Liu-Han-Ciang, unde nu e prin urmare locul nostru.

Amicul Ciang ne duce totuși tocmai la masa aceasta și ne roagă de patru sau de cinci ori să luăm loc acolo, dar noi refuzăm mereu. Gazda ne arată apoi cu mult regret o altă masă și ne poftește să luăm loc. Lăsăm să fim din nou rugați de câteva ori și rugăm gazda să ia loc înaintea noastră.

Amicul Ciang șterge scaunele noastre cu mâneca hainei sale, și noi îi facem aceeaș onoare, trecând și noi cu mânecile noastre peste scaunul oferit lui, și în cele din urmă ne așezăm tot noi cei dintâi.

Amicul Ciang stă cu noi numai două minute, deoarece trebue să salute identic pe ceilalți oaspeți și să-i silească a lua loc.

Dacă, în locul meselor mici, e așezată o masă lungă, putem ocupa locul de onoare, dar trebue să ne mișcăm mai departe la sosirea tuturor musafirilor veniți în urmă, până sosește musafirul de onoare. Trebue să refuze și acesta locul, oferindu-l pe rând celorlalți oaspeți, afirmând că fiecare alt musafir e mai distins decât dânsul, până ce îl acceptă cu cuvintele: „Mă supun ordinului".

Dacă ar fi sosit oaspeți înaintea noastră, ar fi trebuit, înainte de a ne așeza să-i salutăm cu mâinile ridicate și anume începând din mijlocul odăii, întâi pe cel mai distins, apoi pe ceilalți, după rang.

De îndată ce au sosit cei mai mulți dintre musafiri, servitorii gazdei aduc **hors-d'oeuvres:** prăjituri, fructe zaharisite, prune sărate, fisticuri, sâmburi de floarea soarelui și de pepeni, adică ceea ce la noi ar servi ca desert.

Intre timp se pune masa în sufragerie.

*

După invitația stăpânului casei de a lua loc în sufragerie, ne sculăm și așteptăm până ne roagă musafirul principal să trecem noi înainte, ceeace refuzăm firește cu „Prea mare onoare". După repetate invitații, musafirul principal se duce cel dintâi, îndărătul „servitorului-șef", în sufragerie, și noi urmăm, după rangul stabilit de noi înșine.

„Așezarea oaspeților" în sufragerie e o ceremonie aproape și mai complicată decât în sala de primire, și durează, când sunt douăzeci de persoane, cam o jumătate de oră. Atunci gazda, urmată de un servitor cu o tavă de

(Urmează în pag. 1056)

Sculptor și model

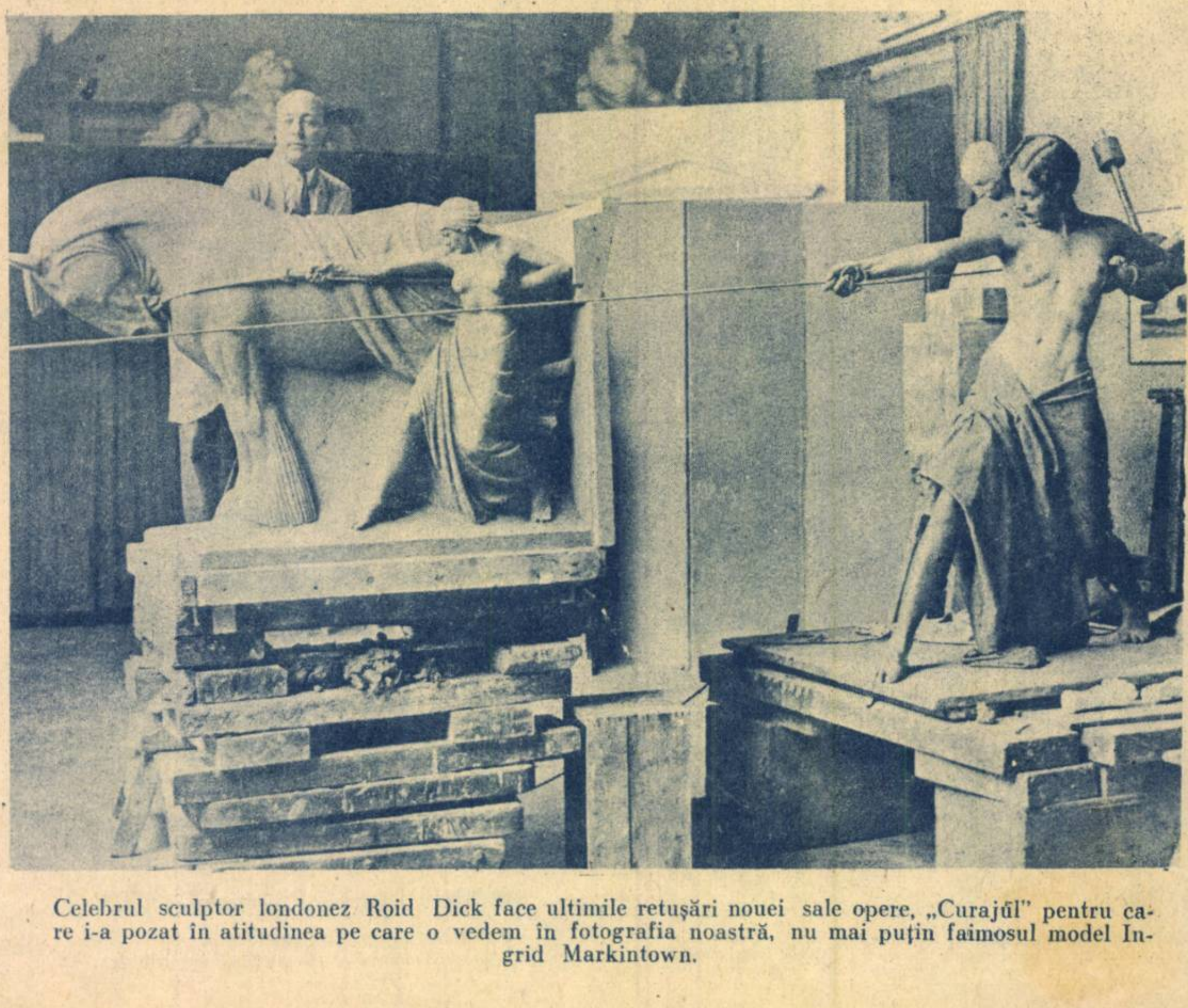

Celebrul sculptor londonez Roid Dick face ultimile retușări nouei sale opere, „Curajul" pentru care i-a pozat în atitudinea pe care o vedem în fotografia noastră, nu mai puțin faimosul model Ingrid Markintown.

Recensământ cu stare de asediu

Pentru apropiatul recensământ al populației din Turcia, guvernul a cumpărat tot materialul necesar și a instruit personalul după metodele adoptate cu succes în Europa. Dificultatea cea mai mare este însă operarea unui recensământ cu o asemenea populație.

In primul rând, Turcii vor fi obligați să adopte nume de familie.

Faptul că Turcii nu au decât pronume, produce adesea confuzii extraordinare.

Astfel, dintre cele treisprezece milioane de locuitori, cel puțin un milion se numesc Mehmed. In unele sate sunt sute de locuitori cari se numesc toți, Hasan.

Absența numelor de familie provoacă bine înțeles nenumărate dificultăți administrative.

Aceasta a și constituit unul din obstacolele cele mai considerabile ce a întâmpinat guvernul turc în 1927, când s'a făcut ultimul recensământ — care a fost și cel dintâi din Turcia.

In ziua fixată, s'a proclamat în toată țara starea de asediu; de dimineață până seara era interzisă circulația în orașe și la țară; nu era permis nici un mijloc de comunicație; doctorii și moașele se aflau în permanență la posturile polițienești, gata de a se duce unde vor fi chemați.

Până și înmormântările erau interzise în ziua aceia.

Marea majoritate a populației — aproape 85 la sută — neștiind să citească și să scrie și neputând prin urmare complecta o foae de recensământ, guvernul din Ankara a găsit această unică soluție, care a permis agenților speciali să facă la domiciliul fiecărui locuitor recensământul prescris.

Militarism prusac în haine civile

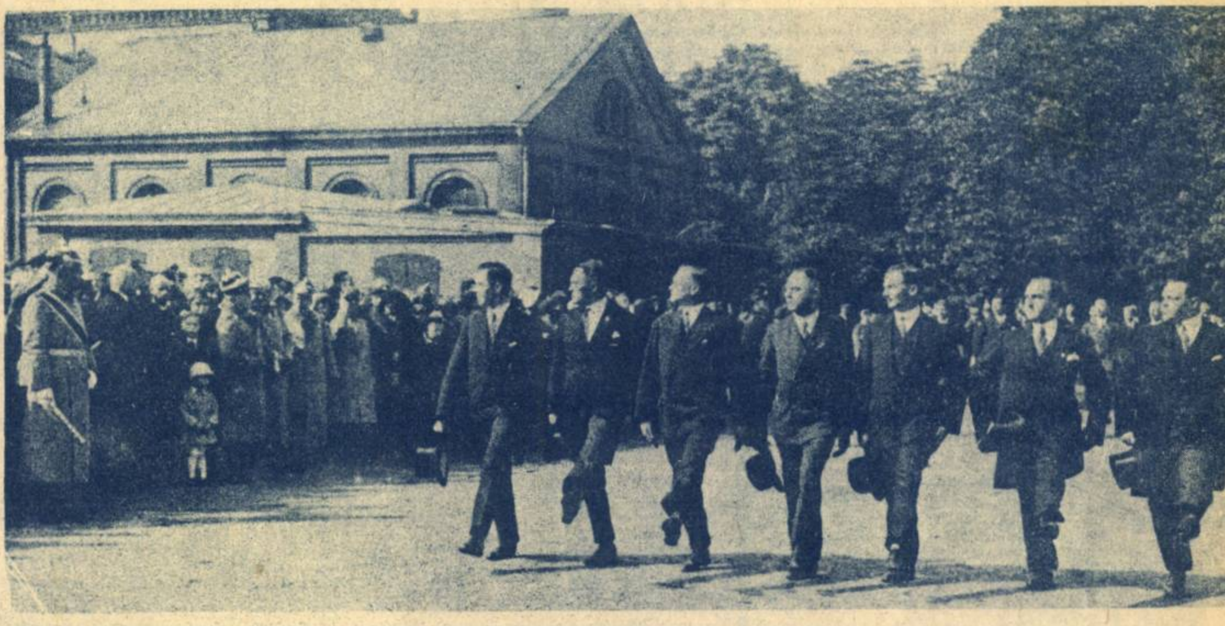

Oameni cari și-au făcut din deprindere o a doua natură nu se pot desbăra așa ușor de o educație intrată în sânge. Iată aci oameni, mai tineri și mai bătrâni, mai grași și mai slabi, cari în haină neagră și joben, defilează în pas militar în fața unui prinț germa rămas fără tron. Ofițerii prusaci au rămas aceiași cu toată haina lor civilă.

Omul cel mai genial din lume

Unul din oamenii cei mai geniali din lume a fost fără îndoială Englezul J. Crichton.

Cronicile depe vremuri povestesc minuni despre Crichton. Biografia sa se aseamănă în adevăr cu o minune, aducând puține dovezi verosimile, în schimb altele demne de crezut.

*

Crichton și-a terminat studiile la St. Andrev în Scoția și s'a dus, în vârstă de 21 de ani, la Paris, unde a afișat pe porțile Colegiului Navarre a provocare savantă, cerând tuturor savanților dela Universitate să discute cu dânsul în contradictoriu, lăsând adversarilor săi libertatea de a alege între zece limbi și orice fel de știință.

In ziua hotărâtoare se prezintară trei mii de spectatori, spre a urmări rezultatul savantei lupte, pentru care se înscriseră patru doctori în teologie și cincizeci de magistrați în arte libere.

După o discuție contradictorie de nouă ore, prezidentul și profesorii îi dăruiră un diamant și o pungă plină cu aur, iar spectatorii îl aplaudară sgomotos.

Dela Paris, Crichton plecă la Roma, unde lansă o provocare identică și avu ca martori ai victoriei sale pe Papa și pe cardinali.

La Padua luă parte la o discuție contradictorie publică, nepregătită, începând cu o preamărire poetică a orașului și adunării și încheiând cu o cuvântare de asemenea nepregătită în limba sanscrită.

Intr'o discuție identică, ulterioară, ceru voe să descopere erorile marelui Aristotele și ale tuturor comentatorilor săi, fie în mod obișnuit cu argumente logice, fie într'o sută de feluri de versuri ce i-s'ar propune.

Toată lumea admiră condiția aceasta extraordinară, dar și mai mult faptul că discuțiile contradictorii nu-l oboseau, nici nu-i cereau o sforțare mare.

Crichton nu renunța în acest timp la niciuna din plăcerile tineretului vesel și nu neglija niciuna din artele frumoase. Era în toate perfect: un mare pictor și gravor, un mare muzicant și cântăreț. In aceeaș zi în care discuta la Paris în contradictoriu cu atâta onoare, își arătă în fața întregii Curți abilitatea sa pe hipodromul de trap. In scrimă nu avea pereche. Era maestru în toate jocurile ce erau atunci la modă.

Poseda atâta experiență a vieții, încât a jucat cu mult succes, în fața Curții din Mantua, într'o comedie italiană scrisă de el-însuși, cincisprezece caractere deosebite. Și avea o memorie atât de uimitoare, încât într'o zi a repetat din cuvânt în cuvânt un discurs de o oră pe care îl auzise, imitând la perfecție gesturile și modulațiunile vocii oratorului.

⁂

Omul acesta miraculos nu a avut însă un sfârșit de invidiat.

La adânci bătrânețe a contractat o boală, care a distrus memoria sa extraordinară și a făcut din geniul universal de odinioară un moșneag decăzut, pe jumătate dement. Natura reluase cu cruzime ceeace îi dăruise risipitor.

Uitat de toți, Crichton a murit într'un azil de bătrâni.

Demonstrație reprimată pe străzile Londrei

O demonstrație a șomeurilor, pe una din străzile laterale ale Londrei a necesitat o violentă șarje a poliției, care s'a soldat cu mai mulți răniți. De data aceasta s'a dat cel puțin spitalelor... de lucru.

Răsboiul chino-japonez

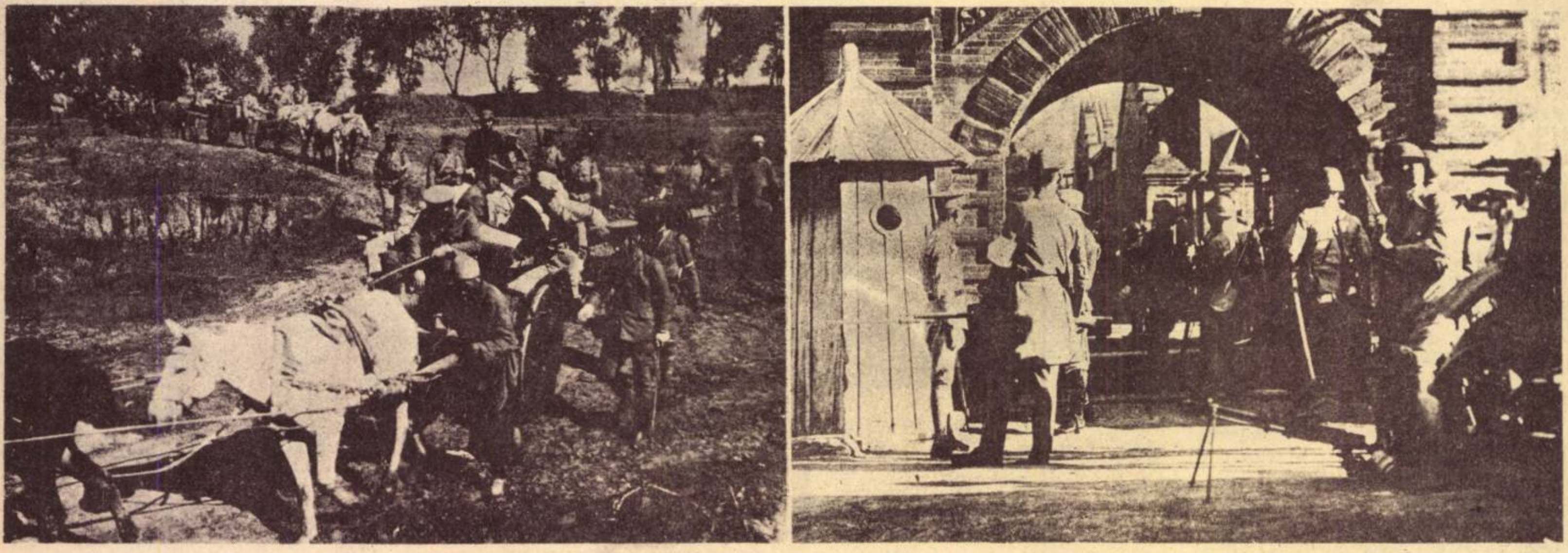

In timp ce la Geneva se proslăveşte pacea între popoare, în Extremul Orient se face repetiţia generală a unui nou război. Clişeul nostru reprezintă — *stânga:* trupe japoneze după o ciocnire cu un detaşament chinez la graniţele Manciuriei şi — *dreapta:* după ocuparea oraşului Mukden, trupele japoneze străjuesc porţile cetăţii

Ospăţ şi chef în China

(Continuare din pag. 1054)

ceşti cu vin, se duce la musafirul principal, ridică o ceaşcă cu vin cu amândouă mâinile, până la înălţimea propriului său nas şi o pune cu precauţiune în faţa oaspelui principal. Acesta se plânge că i se face „prea multă onoare", dar ia şi el o ceaşcă depe tavă şi o pune în faţa gazdei. Stăpânul casei face această onoare şi celorlalţi musafiri, cari răspund identic.

Aceeaş ceremonie se repetă la predarea beţişoarelor cu care se mănâncă.

După „aşezarea musafirilor", gazda îşi ridică ceaşca de vin — vinul, un lichid distilat din orez sau mei, se bea totdeauna cald — şi spune:

— Vă rog să luaţi ceaşca! Vă rog să beţi!

Răspundem în cor.

— Vă rog, după dv.!

Dar tot bem întâi sau în acelaş timp cu gazda.

*

Un ospăţ chinezesc cuprinde până la şeaptezeci de feluri de mâncare, dar farfurioarele pe care sunt servite, sunt nişte adevărate farfurioare de păpuşă, cu patru sau cinci bucăţele de carne tăiate cubic. E carne fiartă, friptă şi prăjită, de pui, raţă, gâscă, sitar şi becaţină, de iepure, căprioară, porc, vacă, de broască ţestoasă şi de peşte, — aproape tot ce vieţueşte, apare pe masa Chinezului. Nu lipsesc bine înţeles ciorbele de aripioare de rechin şi de cuiburi de salamangan, nici „ciorba celor şeapte preţiozităţi". Se servesc cu orez fiert, în farfurii mari.

Europeanul întrebuinţează cu greu beţişoarele; cei cu experienţă aduc cu ei furculiţe. Nu se pot însă păta feţele de masă, fiindcă nu există.

*

Intre al patrulea şi al cincilea fel, gazda se ridică şi spune:

— Vă rog, d-lor, să vă faceţi comozi.

Deabia acum putem scoate pălăria şi mantaua, şi servitorul ne dă haina de casă şi şapca, deoarece Chinezii nu stau niciodată cu capul gol..

Vinul cald stimulează, şi în curând se încinge o conversaţie animată...

Comesenii îşi închină reciproc ceştile şi mereu se aude veselul **„Ha-gan-liau !"** (Bea până la fund!). Ici se spun glume, colo e o întrecere de poezii improvizate, şi cei doi domni burtoşi dela masa de dincolo se distrează cu „jocul degetelor": amândoi ţin pumnul drept îndărătul urechii, scot apoi brusc şi în acelaş timp mâna şi întind 1 până la 5 degete. In aceeaş clipă îşi strigă o cifră de la 0 până la 10. Cine ghiceşte cifra degetelor întinse dela ambele mâini, a câştigat, şi cellalt trebue să golească vinul până în fundul ceştii.

*

Servitorul nostru stă la spatele nostru de când a început ospăţul, ia farfurioarele golite, pune altele noui, şi ne şterge din când în când obrazul încins, cu un prosop umed, fierbinte.

Se strânge în fine mâncarea.

Gazda ia loc lângă noi şi susţine că masa a fost proastă. Ne roagă deci să fim indulgenţi. Noi afirmăm, dimpotrivă, că masa a fost excelentă. In acelaş timp, stomacul nostru trebue să-şi exprime zgomotos mulţumirea noastră: ghiorţăim, ghiorţăim deabinelea! Numai un stomac plin poate produce aceste sunete, şi trebue să dovedim stăpânului casei că ne-a plăcut şi ne-am săturat.

La o oră înaintată, gazda, caşi oricare dintre musafiri, pot face să vie elementul feminin: în vestibul, proprietarii de ceainării au depus formulare, pe care se trec numele sau numărul fetelor dorite, cari şi sosesc în cel mult treizeci de minute.

Ele se postează la spatele scaunului celui care le-a comandat şi cântă din gură şi pe instrumente, amuzând societatea. La masă nu au voe să şeadă.

După o oră sau două, pleacă, după ce au încasat un bacşiş.

*

Plecarea oaspeţilor cere mai puţine ceremonii.

Fiecare îşi ia rămas bun numai dela gazdă, care conduce pe mosafir până la poartă şi îi exprimă doar scuza:

— **Bu-sung!** (Nu te însoţesc!)

Gangsterul umanitarist

Celebrul gangster Al. Capone, spaima şi idolul Chicago-ului, asistând, împreună cu fiul său la o competiţiune sportivă dată în scop de binefacere. Un reporter abil l-a prins — nu vă speriaţi — pe placa fotografică, fixând pentru posteritate pe gangsterul.... umanitarist.

MOARTEA LUI EDISON

Celebrul inventator american a fost un Arhimede al vremii noastre

Născut la 11 Februarie 1847. Thomas Alva Edison muri la 18 Octombrie 1931.

Aceste două date au intrat în istorie. In anul 1947 se va sărbători cu mare fast 100 ani dela naşterea lui Edison, în nul 2031 se va comemora centenarul morţii sale, în anul 2931 i se va comemora mileniul.

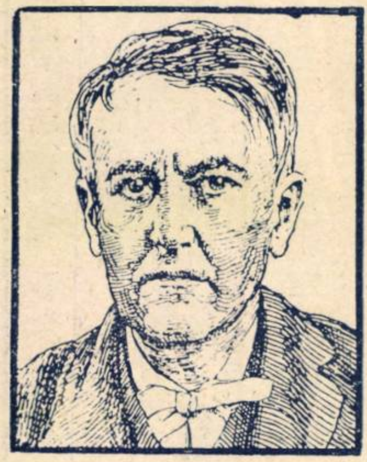

Edison la 50 de ani

Edison va fi considerat de generaţiile viitoare drept un Arhimede al vremii noastre.

EINSTEIN DESPRE EDISON

Din toate colţurile lumii au sosit văduvii lui Edison telegrame de condoleanţe din partea personalităţilor celor mai de seamă precum şi dela admiratori necunoscuţi ai marelui savant.

Preşedintele **Hoover** spune în telegrama sa, că puţini oameni pot fi socotiţi ca binefăcători ai întregii omeniri şi printre aceştia Edison era unul din cei mai mari.

D-l **Laval,** primul ministru al Franţei a trimis deasemeni o telegramă de condoleanţe.

Profesorul **Einstein** a declarat că Edison a fost unul din cele mai mari genii creatoare; el a dat omenirii invenţii şi descoperiri, fără de care ea n'ar mai putea trăi azi.

Edison a inventat fonograful, telegraful multiplex, contorul electric, acumulatorul de nichel, dinamul Edison, lampa electrica incadescentă, cinetofonul, edifonul, condeiul electric, a realizat apoi tramvaiul, cinematograful şi filmul sonor, a perfecţionat microfonul, a găsit procedeul de fabricare a cimentului Portland şi câte altele.

SUBVENŢIA LUI FORD

Lumea modernă n'ar mai putea trăi fără telefon, telegraf tramvai, lumină electrică, cinematograf şi radio. Toate acestea le datorim în cea mai mare parte lui Edison.

S'a calculat că zeci de miliarde dolari sunt învestite în întreprinderi bazate pe invenţiunile genialului fizician, de pe urma cărora el a profitat puţin. Edison a mărturisit că timp de 45 ani a muncit pentru agonisirea existenţii. Nu era avid de bani, ar fi putut avea multe miliarde, dar se mulţumea cu laboratorul său, în care lucra câte 16—18 ore pe zi. Ford, fost lucrător în atelierele lui Edison, i-a donat acum 4 ani suma de cinci milioane dolari pentru Muzeul Edison, deşi pentru cele 2000 invenţiuni ale sale ar fi putut ajunge multi miliardar, fără a mai avea nevo de subvenţia lui Ford.

PARISUL IN INTUNERIC

Printr'o stranie coincidenţă în noaptea morţii lui Edison, aproape întregul municipiu Paris a rămas în întuneric, din cauza unui incendiu la o centrală electrică. După o muncă de o oră şi jumătate, pompierii au reuşit să localizeze focul şi luminile s'au aprins din nou.

Işi poate oricine închipui ce panică trebue să fi fost în marele oraş, cufundat timp de o oră şi jumătate în întuneric. Un astfel de eveniment nu s'a întâmplat nici în timpul războiului, străzile fiind slab iluminate pentru a nu fi vizibile avioanelor duşmane, dar nu din cauza lipsei de electricitate. In interiorul caselor domnea focul lui Edison.

Progresul e de aşa natură încât nu ne-am mai putea obişnui cu lumânări de seu şi cu lămpi de petrol ca strămoşii noştri.

Electricitatea se confundă azi cu viaţa însăşi. Trăim în secolul electricităţii şi unul din zeii ei a fost Edison.

COPILĂRIA MARELUI INVENTATOR

Copilăria marelui inventator am descris-o amănunţit într'un ciclu de articole apărut în „Oglinda Lumii".

Reamintim că Tom Alva Edison s'a născut dintr'o familie de olandezi; tatăl său, Samuel Edison a fost fabricant de şindrile, grădinar, croitor şi hamal. Tom fu silit de împrejurări să devină vânzător de ziare la 11 ani. El a fost dat afară din şcoala primară dând impresia a fi un copil desechilibrat, prost şi leneş. Era coada clasei, ceeace nu e o surpriză, dat fiind că genii ca Newton, Poincaré, Einstein, au fost şcolari mediocri, iar la noi Eminescu a rămas repetent. Nu e desigur un motiv să se încurajeze lenea, oricine poate ajunge vânzător de ziare fără şcoala primară, dar nu orice vânzător de ziare are în tolba destinului său, bastonul mareşalului Edison.

Tom, copil neastâmpărat, era să-şi piardă viaţa în câteva rânduri. Fiind curios, voia să vadă toate şi să-şi explice totul.

CUM A FOST TOM, CLOŞCĂ

Odată dispăru de acasă când nu avea decât vre-o 6 ani. După două zile de căutare copilul genial fu găsit într'un coteţ de păsări, dornic să ştie cum scoate o cloşcă puii din ouă!

Era prima sa descoperire, care a dus la invenţia clocitoarei artificiale.

Edison şi soţia sa, fotografiaţi în grădina locuinţei lor, de ziua aniversării celor 84 de ani ai genialului inventator. La stânga clişeului se vede un aparat sonor – tot invenţie a sa — care înregistrase pentru jurnalul de actualităţi al unei case de filme, cele câteva cuvinte ocazionale spuse de Edison.

GENIUL ŞI SUCCESUL

In excelenta colecţie ştiinţifică „Orizontul" (Editura Eminescu, S. A. Bucureşti) a apărut o interesantă biografie a lui Edison, pare-mi-se unica biografie a acestui învăţat, apărută în limba română într'o broşură. Nu putem decât s'o recomandăm în modul cel mai călduros cititorilor noştri.

Vom spicui câteva rânduri din această broşură.

„In Era Viitoare scriitorul Villiers de l'Isle Adam, un poet cu verb nobil şi pitoresc, cu imaginaţia aventuroasă şi intru-câtva bizară, ne arată într'o povestire fantastică nu pe inginerul Edison, ci pe vrăjitorul secolului, pe magicianul dela Meulo-Park, tatăl fonografului.

El compară obrazul acestui om, care a făcut prizonier secolul cu cel al lui Arhimede de pe o veche medalie siracuzană.

Iată portretul, pe care poetul îl face cu multă artă, al acestui Edison visat, simbolic :

„Părea pierdut într'o adâncă meditaţie. La dreapta, o fereastră înaltă, deschisă înspre apus, aerisea vastul pandemonium, lăsând să se risipească pe toate obiectele o brumă de aur roşu. Ici şi colo, pe mese, forme de instrumente de precizie, roţi cu mecanisme necunoscute, aparate electrice, telescoape, reflectoare, magnete enorme, flacoane pline cu substanţe enigmatice, table pline cu ecuaţii..."

Autorul acestor rânduri a avut prilejul să vadă un laborator aproape edisonian în locuinţa d-lui Bagdat, fiul unui distins magistrat din R. Sărat. Cu puţină bunăvoinţă din partea oficialităţii s'ar putea forma un fel de *„Muzeu Bagdat"* analog *„Muzeului Simu"*.

Nu numai picturile şi statuile sunt interesante. Să vezi o copie a primului fonograf de carton al lui Edison, o pară de sticlă cu filament de cărbune de acum 50 de ani, o lunetă de pe vremea lui Galileu, sau un orologiu din timpul lui Newton, e tot atât de interesant ca o bibliotecă întreagă. Cum am văzut mii de maşinării şi instrumente de fizică în laboratoarele d-lui Bagdat, sper că ele nu vor fi perdute nici pentru generaţia noastră, nici pentru generaţiile viitoare. Statul sau municipiul Bucureşti vor trebui cât de curând să sprijine închegarea acestui muzeu al Ştiinţei.

Să revenim acum la magul noului continent.

Sarah Bernhard în memoriile ei scria următoarele :

„Minunaţii ochi albaştri, mai luminoşi decât lămpile-i incandescente, îmi îngăduie să-i citesc toate gândurile... Mă ţineam după el, urcam scările, traversam poduri suspendate deasupra unor adevărate fabrici; el îmi explica totul.

Pricepeam tot; şi îl admiram tot mai mult, căci era simplu şi

(Urmează în pag. 1040)

1680 miliarde consumate de foc

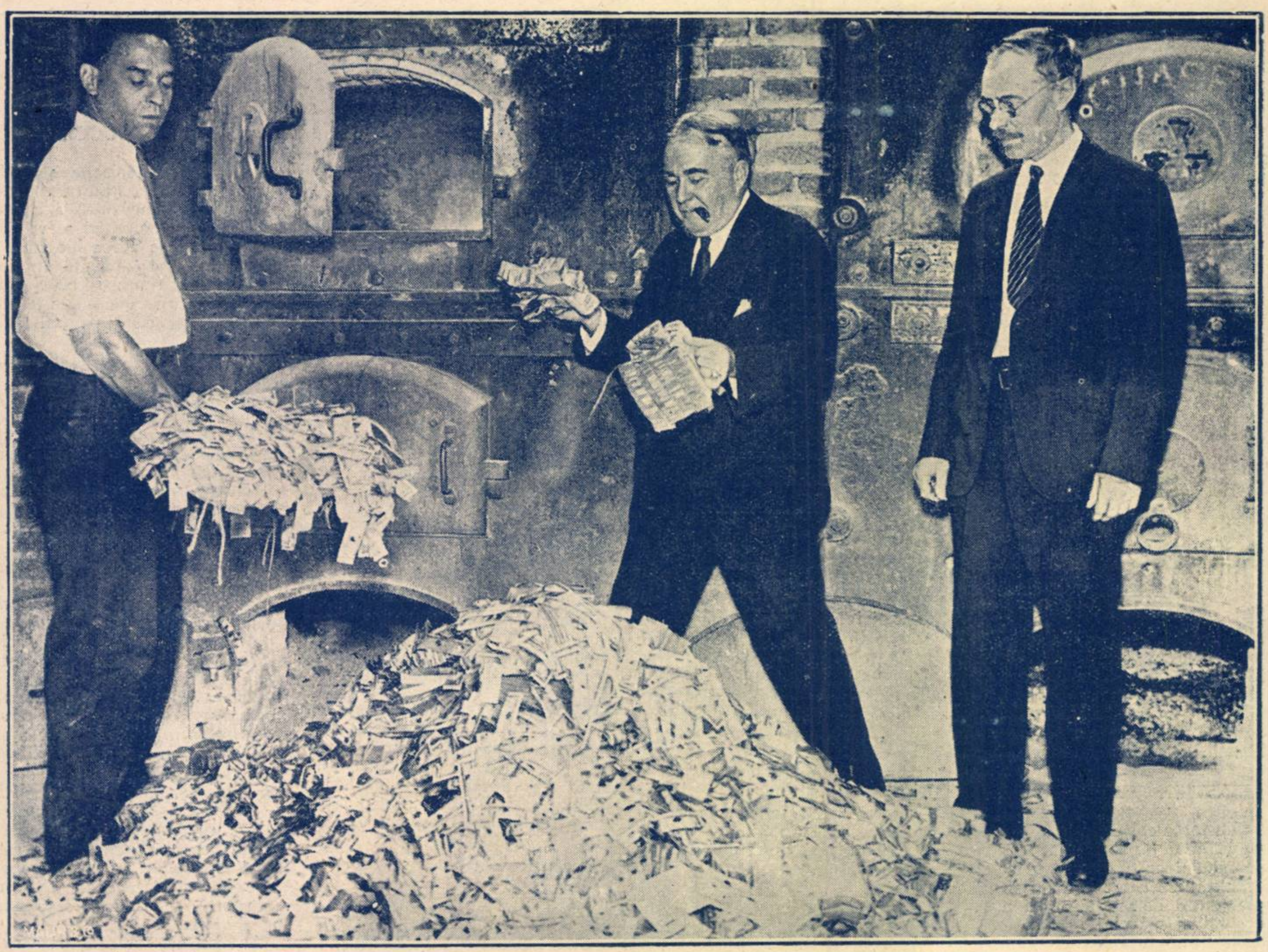

(Photo „The New York Times", Ltd., Berlin)

Trezoreria americană a aruncat în foc cantităţi mari de hârtie-monedă uzată şi murdară, care a fost înlocuită cu bani noui. Grămada de mai sus reprezintă, în moneda noastră, o valoare de 1680 miliarde de lei.

Moartea lui Edison

Continuare din pag. 1057.

încântător, acest rege al luminei.

„Mă uitam la acest om, cu capul cam mare, cu profilul plin de nobleţe şi mă gândeam la Napoleon I. Fără îndoială, între aceşti doui oameni e o mare asemănare fizică şi sunt sigură că o parte a creerului lor e identic".

Vom pătrunde şi noi la Edison, adică în acelaş timp la inventator, la inginer, la acest Faust al timpurilor moderne care e, de fapt, cu tot numele şi averea sa, un om simplu, sincer şi cordial, deşi teribil, formidabil de ocupat.

Iată de ce laboratorul lui e la adăpostul privirii indiscreţilor, la adăpostul unor ziduri înalte; la poartă se poate ceti această inscripţie:

„D-l Edison având mult de lucru se vede în neputinţă absolută de a acorda vre-o întrevedere personală. Nici un vizitator nu poate primi autorizaţia de a intra aci".

Orange (New-Jersey) U. S., aci e laboratorul puternicului inventator, precum şi o exploatare manufacturieră.

Laboratorul care devine din an în an mai spaţios, mai practic, e o clădire numai în patru etaje.

Biblioteca conţine 60.000 de volume, fără a pomeni de revistele ştiinţifice, de toate publicaţiile tehnice privind toate artele, toate ştiinţele, toate meseriile.

Alături de bibliotecă se află celebrul stock-room *în care sunt strânse substanţele cele mai diverse, pe cari inventatorul vrea să le aibă la îndemână.*

E aci adunarea enormă, ciudată, a elementelor celor mai simple ca şi celor mai rare din regnul animal, vegetal şi mineral.

T. A. Ebdel, directorul acestui „departament" a alcătuit două cataloage. Alături de mătase, de scoarţe, de arbori, de otrăvuri extraordinare, sunt menţionaţi solzi de peşti, lână de cămile.

Emil Durer care a lăsat amintiri destul de umoristice cu privire la Laboratorul dela Orange, pomeneşte de conversaţia cu Ebdell, organizatorul erudit şi practic.

Acesta se lăuda că satisface în câteva clipe orice cerere a ilustrului inventator. Dacă cere, pe un petec de hârtie o plantă care creşte la mii de kilometri de Orange, o rază de Ircho, i se dă în câteva secunde. Dacă era ginsing, o plantă preţioasă care creşte în China şi ar avea darul de a prelungi viaţa omului, iat-o!".

L. Florin

Vindecări originale

In Bretania (Franţa) există un obicei ciudat.

Când cineva are în ochi corpuri străine, se adresează unor cunoscuţi, ca să i le scoată cu limba. Cu toate că treaba aceasta nu e, poate, perfect curată, e însă, pare-se, foarte eficace: atingerea uşoară a limbei nu excită dureros globul ochiului, şi mucozităţile ei absorb praful care se plimbă pe lob.

Doctorul Marc'hadour relatează faptul curios că metoda aceasta se întrebuinţează sistematic în medicina anamită: cu limba se depun pe lobul ochiului tonicele uzitate.

Metodele acestea nu trebuesc taxate drept barbare: un ţăran din Normandia povestea că o vacă extirpa cu limba ei muştele cari se prindeau între ochiul şi pleoapa viţelului ei.

Cei din antichitate învăţau probabil multe dela animale.

Kyffhäuser - Technikum
Bad. Frankenhausen (GERMANIA)
Durata studiului 2$^{1}/_{2}$ ani, ptr.
INGINER în:
Aeronautică, Electrotechnică,
Automobile, Maşini, M-Agricole
Prospecte gratis la Secretariat

Vânătoarea regală dela Scroviştea

M. S. Regele a oferit, în cinstea oaspeţilor dela conferinţa aviatică, mare vânătoare la Scroviştea. Instantaneele noastre reprezintă : 1) F gele şi Marele Voevod Mihai, privind o fază a vânatului. — 2) Mar Voevod de Alba-Iulia, în parcul castelului dela Scroviştea. La mijl d. col. Grigorescu, adjutant regal. — 3) Regele urmărind planul vânătoare. — 4) După terminarea vânătorii, participanţii s'au fot grafiat în grup. Dela stânga la dreapta vedem pe d-nii : Dumesn general Ilasievici mareşalul Palatului, M. S. Regele, Voevodul Mih Italo Balbo, M. S. Regina Elisabeta a Greciei, Lord Amulree şi v Hoeppner (pe planul al doilea), cei doi principi de Hohenzollern ve şi oaspeţii Regelui Carol, A. S. R. Principele Nicolae şi Valentin Bibesc — 5) Se ştie că d. Italo Balbo, ministrul aviaţiei în Italia, a sosit ca şi d. Dumesnil de altfel — pe calea aerului. Iată-l la aterizarea aerodromul Băneasa, primit de d. Valentin Bibescu. — 6) In parc dela Mogoşoaia, reşedinţa d-lui Bibescu, delegaţii la conferinţa avi tică, se plimbă, între două şedinţe. Dela stânga spre dreapta: General Tedeschini, d. Dumesnil, ministrul aerului în cabinetul francez, Ital Balbo şi Valentin Bibescu.

1

5

3

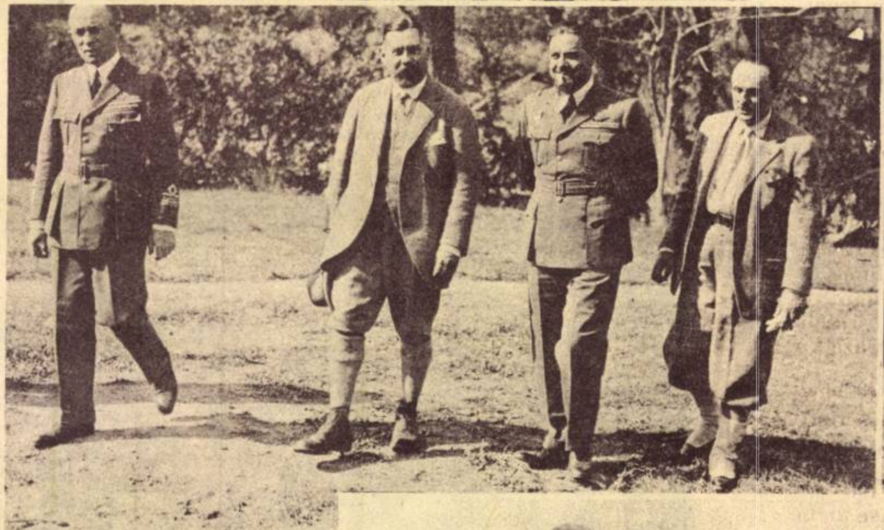
6

4

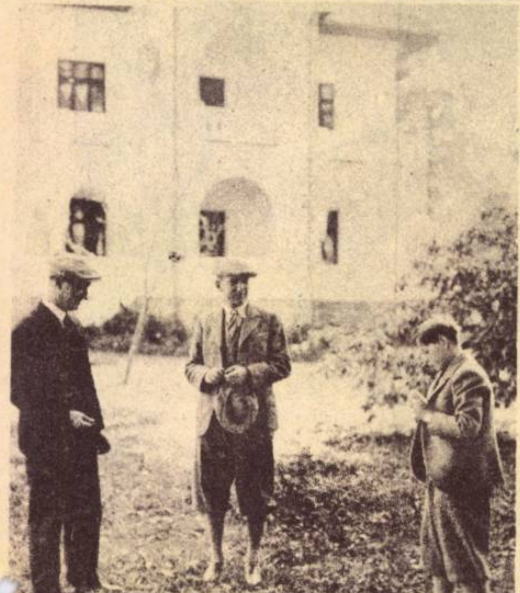
2

(Photo „Oglinda Lumii")

AL 6-LEA CONTINENT

20 ani dela descoperirea Polului Sud

Scrierile maiorului Byrd asupra continentului antarctic au provocat un mare entuziasm în Statele-Unite.

Criza economică mondială, provocată de supra-producţie, nu împiedică Statele bogate să pună în valoare noui izvoare de bogăţie.

Goana după aur a dus la cucerirea intregului glob. Popoarele înapoiate au fost subjugate de naţiunile mai înaintate pe drumul progresului.

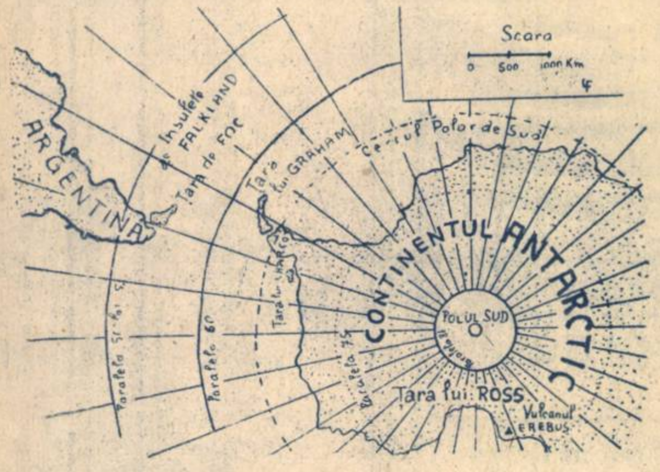

Harta Polului Sud.

Singurul teritoriu al lumii care nu aparţine încă nimănui, e continentul din jurul Polului Sud.

Intr'un viitor foarte apropiat, Societatea Naţiunilor va trebui să rezolve problema proprietăţii noului continent, ale cărui bogăţii incomensurabile au născut de pe acum neînţelegeri destul de serioase.

In cele ce urmează, vom arăta cercetările făcute, până în prezent, în vastul deşert al gheţarilor, de la extremitatea osiei de jos a Pământului.

DISPARIŢIA PUNCTELOR CARDINALE

Până în prezent, numai doi oameni au ajuns în punctele matematice denumite Polul Nord şi Polul Sud, anume: *Amundsen şi Byrd.*

Cine ajunge în aceste extremităţi ale axei planetei, are o senzaţie geografică bizară: *dispariţia punctelor cardinale.*

Intr'adevăr, când mergem pe o şosea dirijată dela Nord spre Sud, cum ar fi bunăoară şoseaua Bucureşti—Ploeşti, avem Nordul înainte, Sudul la spate, Estul la dreapta şi Vestul la stânga.

Să presupunem că şoseaua Ploeşti—Bucureşti s'ar prelungi drept spre miază-zi până la Giurgiu şi de aci în jos până la Polul Sud.

Pornind cu automobilul dela Bucureşti spre sud, un vapor near trece peste porţiunea de unire a Oceanului Atlantic cu Oceanul Indian şi ne-am continua apoi drumul pe şoseaua antarctică internaţională, drept spre Pol (şosea deocamdată inexistentă).

In clipa când am atinge polul, ar dispare deodată 3 din cele 4 puncte cardinale, iar al patrulea ar fi în orice direcţie.

Intr'adevăr, SUDUL devine inexistent odată ce l'am atins, ESTUL şi VESTUL dispar, iar NORDUL e acum în toate direcţiunile.

Aci se încrucişează cele 360 meridiane geografice principale. *Cu un singur pas putem dar fi la orice longitudine şi în toate direcţiunile nu mai avem decât un singur punct cardinal: NORDUL; înainte, înapoi, la dreapta, la stânga, pretutindeni numai miază-noapte, Septentrionul.*

La Polul Nord, fenomenul e invers; în orice punct ne-am dirija, avem Sudul.

Orientarea la poli nu e dar atât de uşoară ca în restul lumii.

NOUL CONTINENT

Urmând drumurile străbătute de iluştrii săi predecesori, maiorul Byrd a reuşit să exploreze o mare parte a continentului austral, fiind favorizat de cele două mari invenţiuni moderne: aviaţia şi radio, în deosebire de ceilalţi exploratori polari, cari s'au servit doar de sănii trase de câini.

Byrd a zburat cu avionul deasupra punctului matematic unde e polul Sud, punct la care au ajuns Scott şi Amundsen.

Coincidenţa făcu, prin legile destinului, ca ambii eroi exploratori să-şi găsească moartea în cele două puncte extreme ale globului, *Scott* la Polul Sud, *Amundsen* la Polul Nord.

După calculele geodezice ale expediţiei Byrd, fâşia de pământ circumpolară ar avea o suprafaţă de 12 milioane kilometri pătraţi.

E vorba dar de un teritoriu mai mare decât Europa cu două milioane km. pătraţi.

NICI UN OM

Continentul Antarctic e singura regiune a lumii unde nu se găseşte nici-o fiinţă omenească.

In Groenlanda tot se găsesc ici, colo, triburi de eschimoşi ospitalieri; la Polul Sud însă poţi străbate mii de kilometri, fără a întâlni un om sau un animal.

Pinguinii, nişte păsări mari dotate cu o remarcabilă inteligenţă, trăiesc numai în anumite regiuni, în grupuri de mii şi sute, dar nu prezintă nici-o primejdie, având frică de om, simţind prin instinctul lor superioritatea lui.

FRIGUL IN LUPTĂ CU FOCUL

In golful Adain curge un curent de apă, caldă. Golful e înconjurat de vulcani, care varsă prin gura lor, aproape incontinuu, foc, lavă şi cenuşe. Pe cenuşe frigul depune straturi groase de ghiaţă, mai ales în luna Iulie, în toiul iernii sud-polare, când temperatura scade uneori până la — 65 şi chiar — 70 de grade Celsisus.

Pe straturile de ghiaţă se depune un nou strat de cenuşe, apoi iar ghiaţă.

Fluvii îngheţate lunecă aci mereu, ca fluviile lichide la noi. Nicăieri nu se dă o luptă mai dârză între frig şi foc. Munţi întregi se prăbuşesc adesea în câteva clipe din cauza nestabilităţii straturilor subterane.

De aceea curajul lui Amundsen, care trecu vulcanul Erebus, de 3.800 metri înălţime, e unic în analele explorărilor polare.

ŢARA LUI ROSS

Continentul Polului Sud a fost cunoscut în conturul lui şi de exploratorii polari de acum 100 de ani.

Lordul Ross, astronom englez, organiză prima expediţie spre Polul Sud. El ajunse intr'o regiune de vulcani şi munţi acoperiţi de zăpezi, regiune ce a fost denumită în memoria acestui învăţat *Ţara lui Ross.*

Alţi exploratori se isbiră de o barieră de ghiaţă nemărginită. Zile şi luni întregi puteau înconjura zidurile de ghiaţă, fără a mai da de sfârşitul lor.

Nimeni nu putea afirma cu precizie dacă îndărătul barierelor de ghiaţă ale ţării lui Ross e uscat sau ocean îngheţat.

REVELAŢIA PINGUINILOR

Exploratorii reîntorşi din aceste ţinuturi de groază, au publicat memorii despre minunăţiile văzute.

Intre altele ei au descris o specie de păsări numite pinguini, care trăesc pe «blocuri de ghiaţă».

Existenţa pinguinilor a dat de bănuit zoologilor că e vorba de un continent şi nu de un ocean îngheţat cum indică şi unele atlase geografice de azi.

In anul 1900 *Borchrevink* escaladează pentru întâia oară zidul de ghiaţă şi deschide drumul spre Pol.

SCOT ŞI SHACKLETON

In 1902 *Scott* ajunge la 82°7', cu ajutorul săniilor trase de câini.

La 1909 *Shackleton* atinse 88°23', după ce străbătu pe jos 2830 km. în 127 zile, la o temperatură între —20° şi — 50° Celsius.

Din nefericire, Shackleton a trebuit să se întoarcă din drum, după ce ajunsese doar la 1 grad şi jumătate de pol.

Vom continua într'un număr viitor.

L. F.

Piccard la Bucureşti

Duminică va conferenţia la Ateneu, prof. Piccard, celebrul cercetător al stratosferei.

DE PRETUTINDENI

Evocare emoționantă

Rușii din toate categoriile sociale, refugiați în Franța, trăesc uneori ceasuri foarte emoționante, când se evoacă în fața lor imaginea regretatei lor patrii.

Intr'un modest cinema din Saint-Briac se poate vedea în fiecare Sâmbătă seara, la fotoliile de 8, uneori de 6 franci, o pereche de clienți, obișnuiți ai localului. Nu le scapă niciun film al sezonului.

El, foarte demn, foarte simplu, înalt și slab, are uneori pe buze un surâs melancolic. Ea, mai tânără și încă și mai simplă decât soțul ei pare mai veselă.

Numele lor? Marele duce Cyril, cel mai apropiat moștenitor al nefericitului Țar Nicolae II, și soția lui marea ducesă, sora M. S. regina Maria.

Intr'una din seri se reprezenta un film, care arăta viața fastuoasă a regimentului de gardă imperială dela fosta Curte a Rusiei.

In fața acestui spectacol, în care apărea brusc în fața ochilor lor un întreg trecut, exilatul nu-și putu opri lacrimile. Marea ducesă, emoționată și ea, strânse mâna soțului ei. Și plecară amândoi, îndreptându-se spre un automobil, de care dispun iarăși de câteva luni de zile și care e poate singurul lux al refugiului lor atât de simplu din colțul încântător al poeticei Bretanii.

Un colț occidental al Capitalei

Aspectul feeric pe care îl prezintă noaptea dealul Patriarhiei, după transformarea pe care a suferit-o recent.

Ibsen analfabet

Se povestea deunăzi următoarea anecdotă amuzantă.

In timpul îndelungatei sale șederi în Italia, Henrik Ibsen se plimba într'o zi printr'un mic sat și căuta să citească, la încrucișarea a două drumuri, textul depe un stâlp indicator. Tăblița era însă prea sus bătută și Ibsen era miop.

Sosește un țăran, căruia îi cere să-i citească indicațiunile.

— Ca să fiu sincer, zise săteanul, trebue să-ți mărturisesc că nici eu n'am învățat să citesc!

O statuie inițiatoarei pălăriilor mici

Moda pălăriilor mici, denumite „second Empire", purtate acum de cucoane, a refăcut prosperitatea orașului american Danbury care furnizează acum 85 la sută din pălăriile preferate de elegantele din Statele Unite. Orașul acesta posedă 30 de fabrici de pălării de fetru, cari lucrează în plin de când moda cea nouă trecut Oceanul Atlantic.

Recunoscători Imperiului al doilea că a redat primei Republici a Statelor Unite și orașului Danbury putința de a fabrica acum 10.000 de pălării de damă pe zi, cetățenii acestui oraș au decis să ridice o statue împărătesei Eugenia, care a lansat acum 70 de ani acest fel de pălării mici aplecate peste o ureche.

O cometă nouă

Masani Nagata, contramaistru într'o fermă din California, își consacră timpul liber pentru a inspecta în fiecare seară cerul cu o lunetă de dimensiuni foarte modeste.

Or, în ultimul timp el a observat în constelația Leului un punct luminos, a cărui strălucire era a unei stele de a șeaptea mărime.

De aproape treizeci de ani, de când inspectează cerul, Masani Nagata cunoaște pe de rost anumite grupe de stele.

El supraveghiă deci de aproape steaua necunoscută. In chiar a doua noapte după descoperirea sa, constată că steaua se deplasase.

In felul acesta, fermierul astronom a descoperit o cometă pe care n'a văzut'o încă niciun Observator. El a înștiințat imediat pe astronomii dela Mount-Wilson.

Aceștia, cari dispun totuși de instrumente mult mai puternice decât mica lunetă a fermierului, nu avură încotro: fotografiară cometa și o botezară Nagata, ceea ce a făcut multă plăcere contramaistrului japonez.

Intre două concerte

Când la noi lumea tremură de frig, privilegiații soartei fac baie de mare pe malurile însorite ale Californiei. Iată la capătul unui turneu obositor, dar bine retribuit, pe celebra primadonă Amelita Galli-Curci coborându-se cu toboganul în compania impresarului său, d. Homer Samuels.

„Nici cea mai frumoasă fată"..

Intr'o frumoasă localitate depe coasta franceză a Oceanului Atlantic a avut loc deunăzi o serbare aeriană foarte reușită.

In special un tânăr aviator săvârși niște adevărate minuni, făcând cu aparatul său acrobații de trapez și alte isprăvi, cari dovedeau din parte-i un sânge rece remarcabil.

Fiind și băiat drăguț, tinerele femei și fete se grăbiră să-l îmbrățișeze când aterisă.

Urmă o retragere cu torțe și apoi un bal câmpenesc, în care aviatorii dovediră că sunt și buni dansatori.

Printre dansatoare era și fata gazdei la care locuia tânărul aviator cu isprăvi acrobatice. Dar — spre a-și manifesta admirația — nici cea mai frumoasă fată din lume nu poate să dea mai mult decât are. Și o dete, fără să facă din aceasta un secret.

Tatăl ei, prevenit de inimi caritabile, nu se prea emoționă.

— Ce pot să fac? repetă el. Un astfel de om nu e, în definitiv, primul venit.

Un argument neașteptat, dar peremptoriu.

Ispita Parisului

Iskender bey, inspectorul Ligei aeronautice turcești, povestea de curând unor prieteni că, trecând prin Stambul, avusese onoarea de a face cunoștința aviatorilor americani, cari făcuseră cu succes sborul New York-Stambul.

Felicitându-i pentru minunatul lor raid, d. Polando îi spuse că isprava lor cea mai mare a fost că au sburat deasupra Parisului... fără a cădea în ispita de a aterisa acolo...

Știința în slujba poliției

Ultima invenție a științei moderne este geamul protector pentru casierii de bancă, geam prin care gloanțele nu pot străbate, chiar când sunt trase dela mică distanță. Acum e rândul răufăcătorilor să găsească arma corespunzătoare...

ultimele eveniment

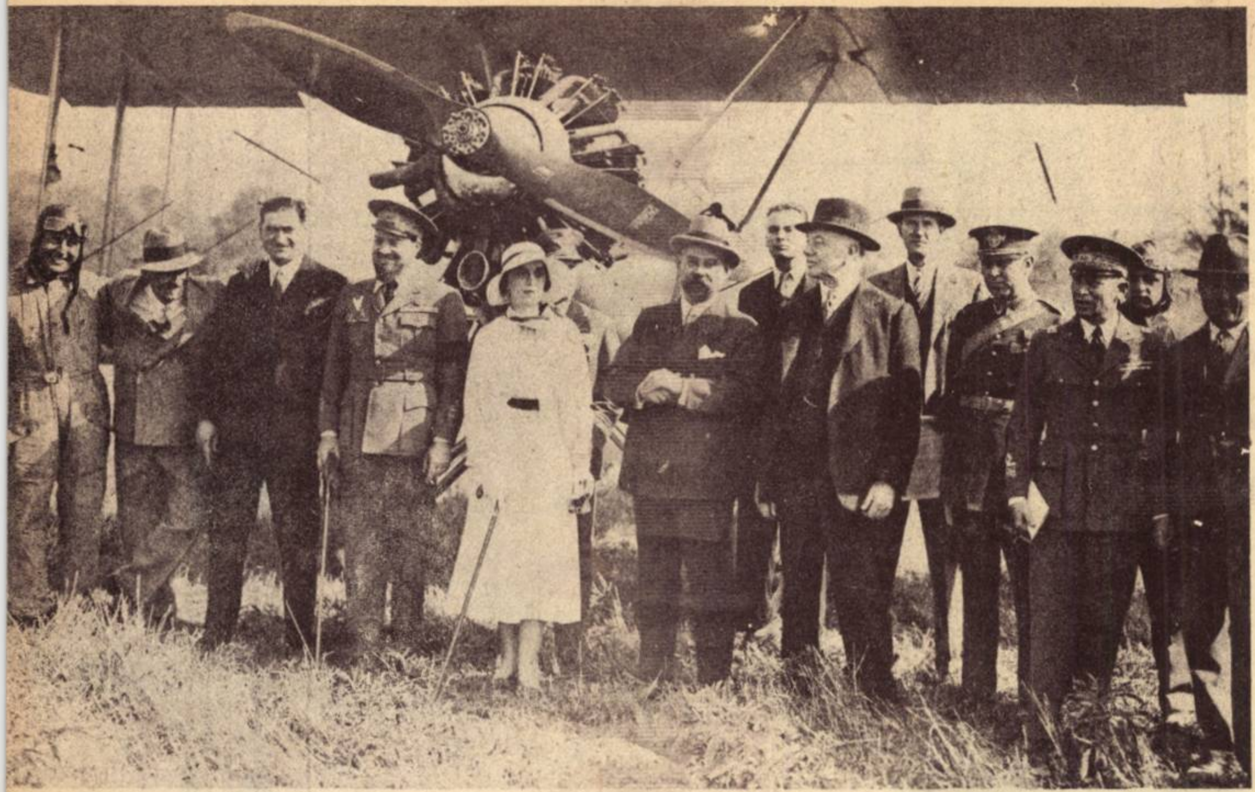

1) Cu ocazia vizitei miniştrilor aviaţie
nul românesc S. E. T. construit de i
celebrul pilot Costes n'a pregetat să se
ministrul francez al aerului, într'un
zbor Carpaţii. Iată aci, fotografiaţi în
(dela stânga spre dreapta): Lt. Gogu
Zamfirescu, gen. Balbo, Prinţesa Bibes
chini şi Costes.— 2) Mareşalul Pilsud
calitate din Ţara Românească, ca loc
arată la coborârea în gara de No l,
Polonici şi ataşatul militar al Ţării
la Braşov cu avionul S. E. T.: dela st
Costes, Zamfirescu şi maior Ştiubei. —
vor avea loc în Anglia, campania electo
Donald, premierul britanic, care are d
ieşind dela o întrunire foarte populată.
al Marei Britanii, Lord Reading, pe pero
nainte de a pleca la Paris unde a con
cezi. — 6) Atentatul dela Bya Torbag
tuşca (în profil la dreapta) care, strâns
te poliţiştilor. — 7) Fostul prim-ministr
murit pe loc, zilele trecute, într'un g
stantaneul nostru a fost luat noaptea
nenorocirei. — 8) Partidele extremiste g
cută, la Harzburg, o uriaşe manifestaţ
guvern german. In fotografia noastră
cător al „Căştilor de oţel" vorbind m
Hugenberg, conducătorul partidului na
stagului, când s'a votat încrederea, cu
de al doilea cabinet Bruening — 10)
mente dezbaterile formidabilului proces
mele medicului francez este pe nedrept
deoarece s'a dovedit că serul cu care a
rit după aceia, nu fusese preparat du
prof

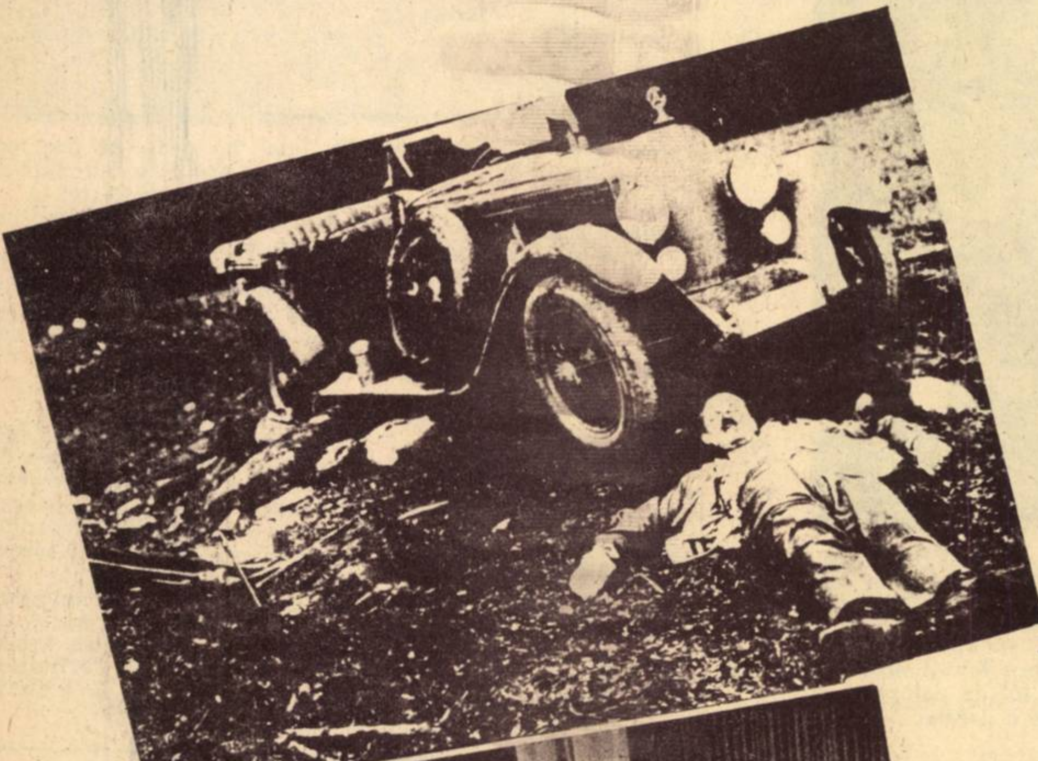

7

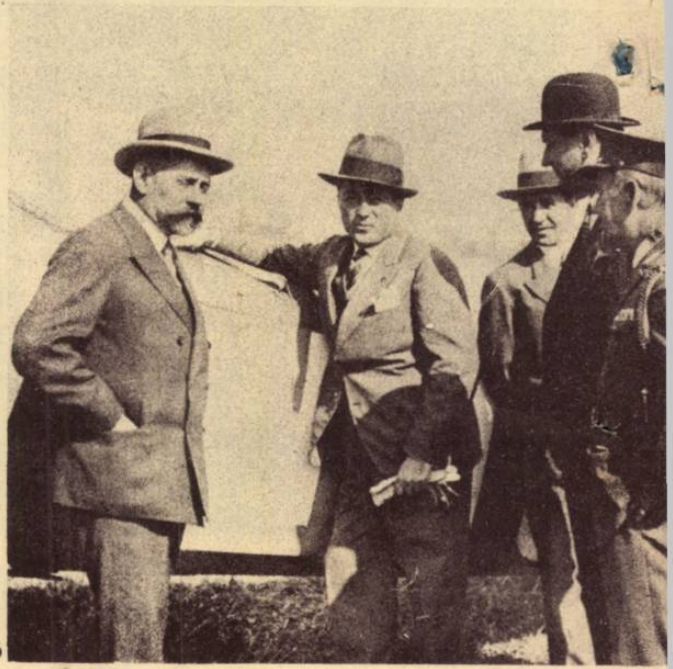

3

10

(PHOTO EXCL. KEYSTONE „NEW YORK" TIMES" LTD., BERLIN
ŞI OGLINDA LUMII

5

e ale săptămânii

în Capitală, a fost admirat avio·
ginerul Zamfirescu. Se știe că
urce împreună cu d. Dumesnil.
stfel de avion, pentru a trece în
ața unui avion S. E. T., pe d-nii :
Ștefănescu, Prințul Bibescu, ing.
u, Dumesnil, Amulree, gen. Tedes-
ky alege pentru a doua oară o lo
de odihnă. Instantaneul nostru îl
n e Contele Szembek, ministrul
amice. — 3) Inainte de plecarea
nga spre dreapta: d-nii Dumesnil,
4) Pentru alegerile generale cari
ală este în toi. D. Ramsay Mac-
susținut a grea luptă electorală,
— 5) Noul ministru de externe
nul gării Victoria din Londra, în-
erențiat cu oamenii de stat fran-
a fost prins. Este Silvestru Ma·
cu ușa, face mărturisiri complec·
polonez Alexandru Zkrzynski a
oaznic accident de automobil. In-
câteva minute după întâmplarea
rmane au făcut săptămâna tre-
e în contra Păcii și a actualului
se vede Hitler, faimosul condu
lțimei. Lângă el (dreapta) șade
ional german. — 9) Ședința Reich-
o majoritate de 24 voturi, celui
La Lübeck, se desfășoară actual·
așa zis „Calmette". De fapt nu-
amestecat în această afacere,
fost injectați copiii, cari au mu-
ă formula prescrisă de savantul
or.

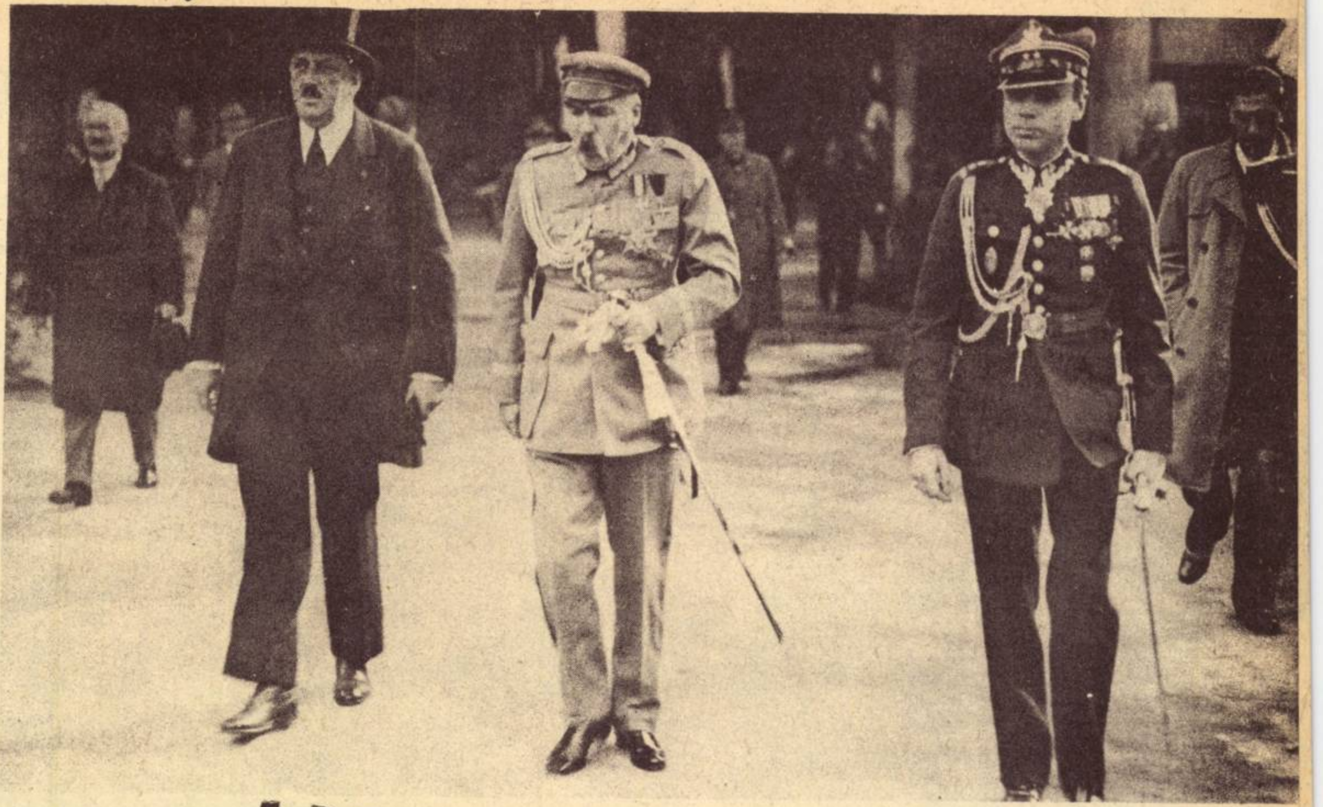

2

4

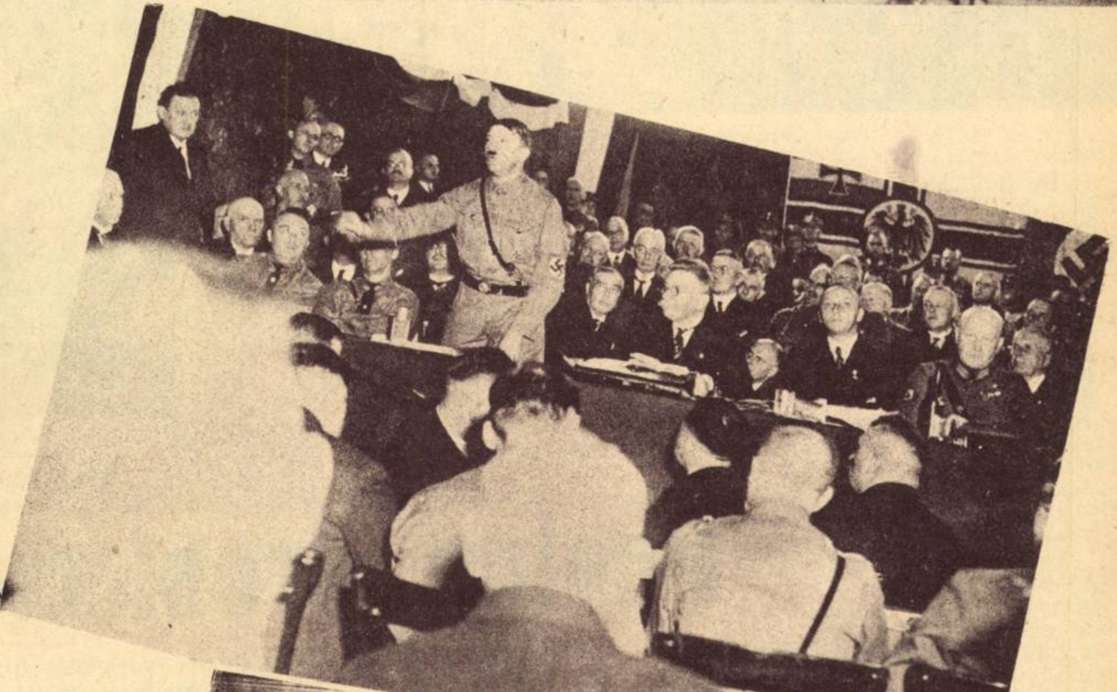

8

6

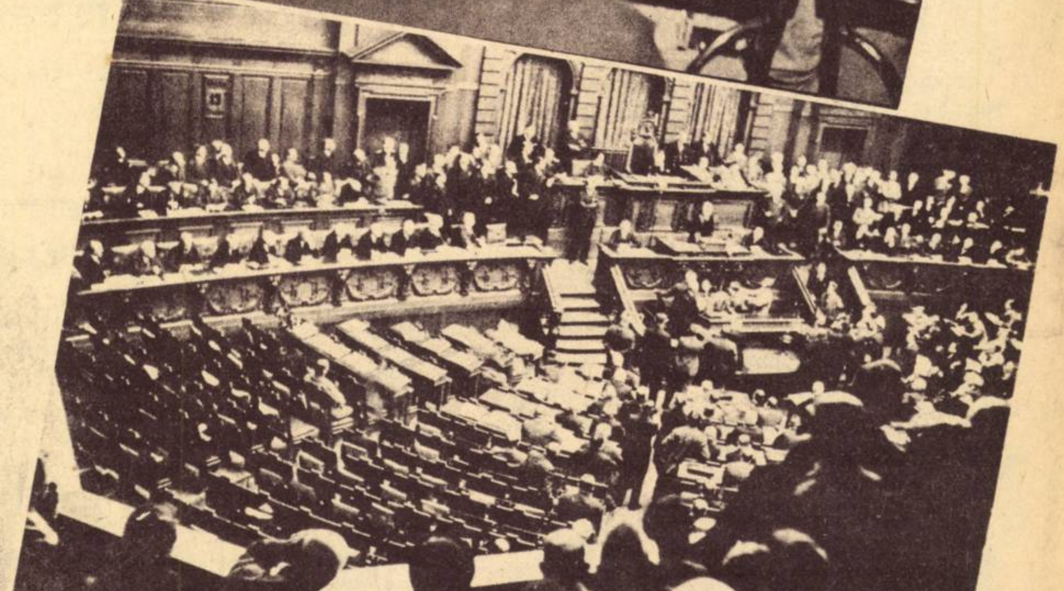

9.

COMEMORAREA LUI PASCIN

Pascin — pictorul decedat nu de mult la Paris, — este comemorat la noi prin expoziția care s'a deschis Duminecă la „Hasefer". Născut la Vidin în 1885, Pascin a trăit și în România unde au locuit în urmă părinții săi. Plecat la vârsta de 15 ani pentru studii la Viena, a fost remarcat de scriitorul german Gustav Meyrinck, care i-a deschis redacția cunoscutei reviste müncheneze „Simplicissimus". Colaborarea aceasta l-a impus ca un pictor de mare talent, cu un puternic dar de a pătrunde până în adâncul sufletului, modelele sale. Universul său a fost corpul femeii. Femeia sintetiza pentru el forma generalizată a frumuseței universale. In tovarăşa lui din toate nopțile, în femeia care își schimbă zilnic fața și inima, el regăsește toată varietatea naturei și chiar existența lui Dumnezeu.

S'a bucurat nu numai la Paris unde a trăit, dar mai ales în Germania și în Austria de mare renume, trecând drept unul dintre cei mai mari pictori din ultimii 20 de ani.

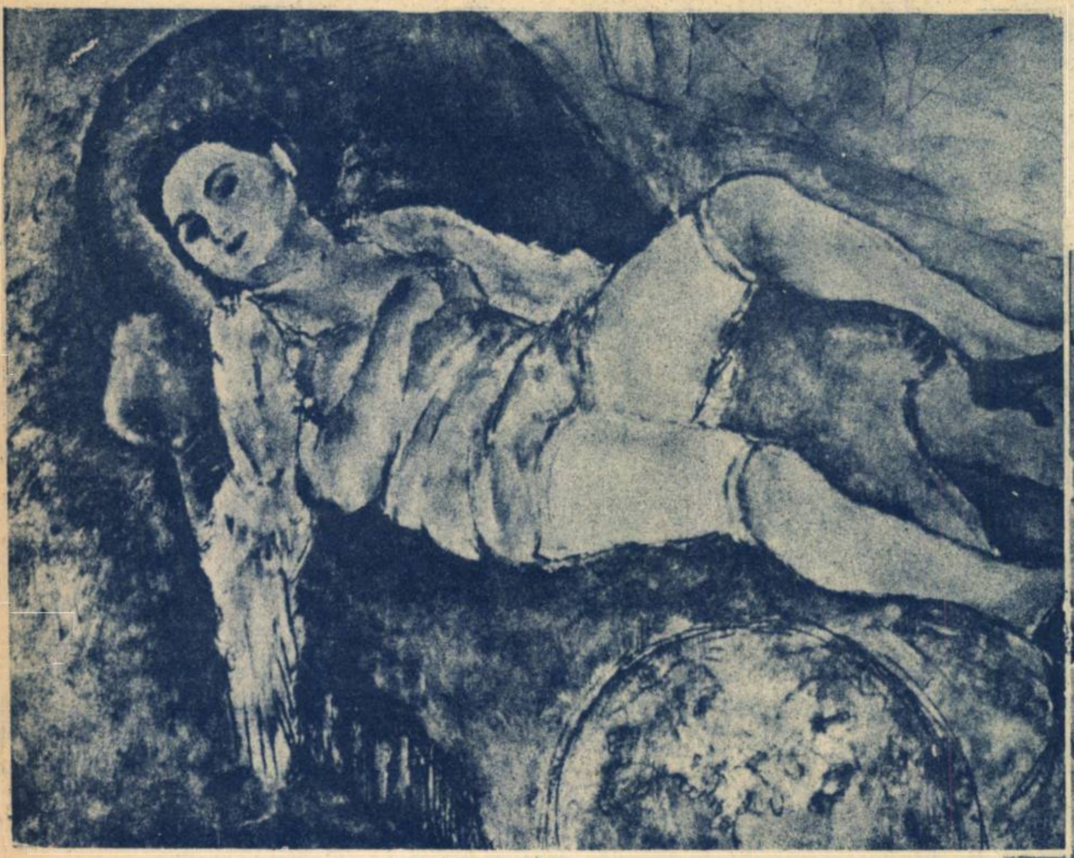

„Femeie culcată"

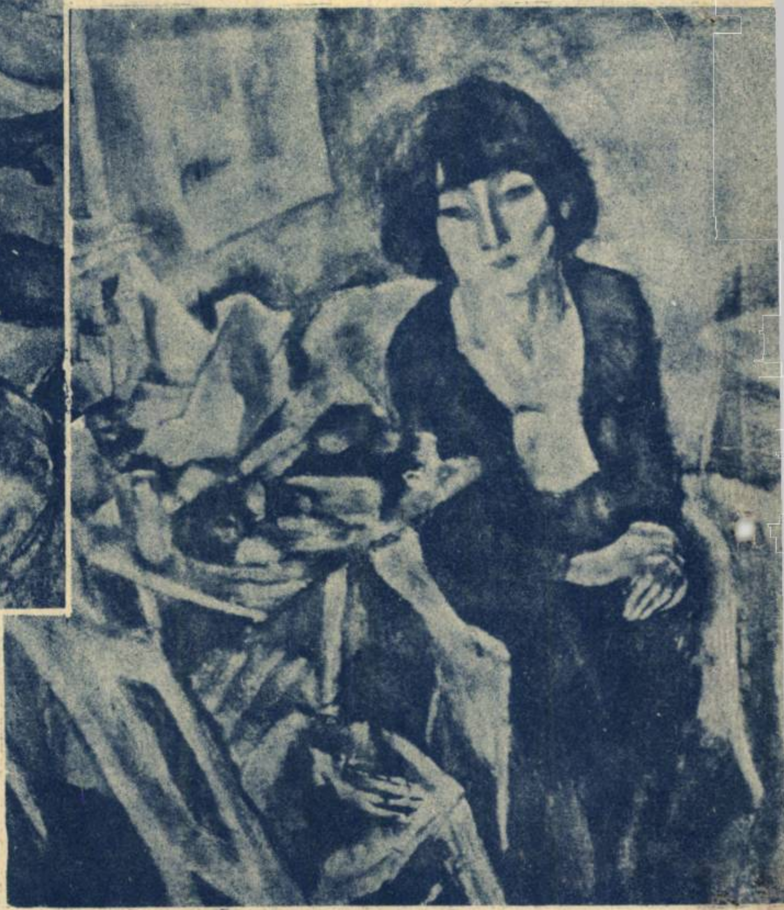

„Portret"

Pagina problemelor

Noui probleme

CAȚI LITRI ARE MAREA NEAGRA?

A se calcula câți litri de apă are Marea Neagră, știind că suprafața ei e de circa 320.000 km. pătrați și presupunând că adâncimea medie ar fi de 1.000 litri.

VITEZA AVIONULUI-BOLID

Doi aviatori englezi, Boothman și Stainforth, au zburat cu o iuțeală de 610 km. pe oră.

A se calcula viteza în metri pe secundă a acestui avion-bolid.

ORA ORIENTALA

La 1 Octombrie s'a revenit la ora orientală. Câte ore s'au perdut dela 15 Mai până la 1 Octombrie prin retrogradarea timpului?

VITESA AUTOMOBILULUI

Un automobil parcurge în fiecare secundă 18 m. Ce vitesă are pe oră?

VITEZA MANIVELEI

O manivelă are o lungime de o jumătate metru și e învârtită de un muncitor de 20 ori pe minut.

Ce vitesă periferică are manivela în metri pe secundă.

Soluțiile primite

D-l DAN FLORESCU (Roman) a rezolvat prin algebră problema vrâstei mamei și a fiicei, găsind precum urmează:

$x = 3y$
$x + 10 = 2(y + 10)$
$x + 10 = 2y + 20$
$3y + 10 - 2y + 20$
$y = 10$
$x = 30$

Mama are deci 30 ani, iar copila 10 ani.

PROBLEMA No. 1 DE DOBANDA COMPUSA

După calculele d-lui Petre Popescu, student (Loco) avem: Formula dobânzii compuse este $\underline{C = a(1 + r)^n}$ unde *a* este capitalul primitiv, *r* dobânda unui leu într'un an și *n* numărul anilor.

După primul an avem $C^1 = 200 (1 + 0,05)^1$. In al doilea an capitalul nou este $\underline{200 + 200 (1,05)}$ deci: $C^2 = /200 + 200 (1.05)/ 1,05$ și în general urmând mai departe vom avea: $C_n = 200 (1,05) + 200 (1,05)^2 + \dots + 200 (1,05)_n$ și pentru 15 ani adică $n = 15$ avem: $C\,15 = 200 (1,05) + 200 (1,05)^2 + \dots + 200 (1,05)^{15} = 200 [1,05 + (1,05)^2 + \dots + (1.05)^{15}/$ iar A dobânda căpătată va fi:

$A = 200 /1,05 + (1,05)^2 + \dots + (1,05)^{15}/ - 200 \times 15$

$A = 200 /1,05 + (1,05)^2 + \dots + (1,05)^{15} - 15/$

Calculăm progresia geometrică după formula:

$$S = \frac{l\,r - a}{r - 1} \text{ unde } r = 1,05 \frac{l = (1.05)^{15}}{a = 1,05}$$

$$S = \frac{(1,05)^{16} = 1,05}{0,05} = \frac{2,182875 - 1,05}{00,5}$$

$$= \frac{1,132875}{0,05} = 22,6575.$$

In tablele de logaritmi XIV (Dupuis) avem calculat gata pe $(1,05)^{16} = 2,182875$

$A = 200 (22,6575 - 15) = 200 \times 7,6575 = 1531,50$ dolari.

Deci dobânda compusă la capital (este 3000 dolari capitalul depus propriu zis în rate) este aproximativ jumătate din el.

VAPORUL DE SALVARE

D-l NICOLAE L. PETRESCU, elev Școala Sup. Comerc. No. 2 (București), a găsit că vaporul de salvare va sosi după 3 ore, 32 minute și 38 secunde.

„Oglinda Lumii" No 43

B O N

de probleme

„Deschideți! Poliția feminină!“

Arătătorul ceasornicului din biroul comisarei dela poliția criminală feminină din Hamburg se apropia de miezul nopții.

— S'o pornim, doamnelor! strigă șefa înspre odaia vecină, nu mai e mult până la miezul nopții, și începutul razziei noastre e fixat pentru orele 12 fix.

Intrară trei tinere agente de poliție.

— Să repetăm, începu comisăreasa, planul nostru. In primul rând, plecăm despărțite. Două dintre dv. dau o raită prin cartierul de petreceri St. Pauli, pe când eu mă voi duce cu d-șoara Iolanda spre port. Vă atrag încă odată atenția: nu operați fără mine nicio arestare. Ne putem telefona prin secția... din strada..., în caz de nevoe. Azi trebue să căutăm numai fete minore, să aflăm pe unde umblă acestea, unde locuesc și cu ce bărbați vin în contact mai des. Noaptea viitoare vom aresta apoi cutare sau cutare fată. Dacă ați descoperi însă, întâmplător, pe Betty W..., a cărei fugă din casa părintească ne-a fost anunțată azi dimineață și care se află probabil în tovărășia unui individ mai în vârstă și de proastă reputație, mă veți înștiința imediat. Omul acesta e bănuit că ademenește fete tinere spre a le duce în Olanda și de acolo în case de toleranță din America de sud. Din nefericire, de rândul acesta pare a fi lucru serios. Și acum s'o pornim... Noroc!

*

In noaptea aceasta de Sâmbătă spre Duminică era mare animație în cafenelele mari, prin berării și localuri de dans. Publicul era cam acelaș din toate nopțile: meseriași serioși, marinari cari își cheltuiau într'o noapte toată leafa strânsă în călătorii îndelungate, mici funcționari, ici și colea câte o pereche tânără și, printre toți aceștia, fete de stradă cunoscute poliției.

Cele două polițiste, cărora li se repartizase cartierul petrecerilor din Hamburg, vizitaseră într'o oră toate aceste localuri. Nu văzuseră nicăeri ceeace căutau: adică fete tinere deabia eșite din școală și hoinărind. Trecură deci în străzile laterale, mai întunecoase și înguste.

Era vreme urâtă. Ulicioarele erau parcă moarte. Ici și colo se îndesa în vreo tindă o femee prost îmbrăcată, în căutarea de bărbați.

Pe o vitrină era scris cu litere roșii, mari: **„Azi se bea aci bere neagră”.** Și din local răsunaù sunetele stridente ale unei armonici.

In colțul străzii stăteau doi gardiști în uniformă și vedeau de paza străzii.

Când cele două polițiste voiră să treacă, unul din cei doi gardiști, care recunoscuse pe colegele dela poliția criminală, le clipi din ochi arătându-le discret localul, în care în aparență se dansa.

— Intrați în gaura aia, că merită, șopti el. Noi vom porni înainte pe stradă, dar vom veghia ca să eșiți de acolo vii!

Și trecură colțul străzii.

*

— Să intrăm! șopti una din polițiste.

Și dispărură în local.

Aci era o atmosferă neliniștitoare.

Prima încăpere, în care se debita bere, era destul de slab luminată, dar odaia de alături era în complect semi-întunerec: o lampă acoperită cu hârtie roșie permitea totuși să se distingă persoanele prezente.

Indărătul unei tejghele sta patronul, în cămașă. Ochii săi mici, șireți, sclipitori ca ai unui motan, nu scăpau nimic din ceeace se petrecea în local.

In odaia de alături ședea în fața unei ruine de pian, un om murdar care se căsnea din răsputeri să scoată sunete plângătoare dintr'o armonică descordată. In jurul unei mese rotunde ședeau trei țigănci bătrâne și sdrențăroase, cari strigau ceva, gesticulând, la adresa unei perechi ciudate care ședea în fața lor. Bărbatul părea a fi trăit cândva în lumea teatrelor deoarece trăsăturile feței cași gesturile sale trădau pe un fost figurant sau corist, cu toate că îmbrăcămintea părea a fi mai de grabă a unui marfagiu ambulant.

Lângă dânsul se ghemuia o fată tânără, a cărei față era umbrită de o pălărie cu boruri mari. Fata ședea cu coatele pe masă; un pahar de grog era răsturnat și lichidul picura depe marginea mesei.

— Micuțo, trebue să dansezi, să dansezi mereu cât ești tânără. Dansează ceardaș, ca pe pustă, strigă una din țigănci.

Cea apostrofată se ridică greoi și se îndreptă clătinându-se, trecând pe lângă cele două polițiste, în spre vestibul.

Era momentul de a se stabili cine era această fată.

Una din polițiste se luă discret după fata beată și o ajunse în momentul când se opri sub lampa atârnată de tavan, spre a-și lega mai bine, în fața unei oglinzi pe jumătate spartă, fularul de gât.

O privire... și polițista recunoscu că fata aceea era Betty W., a cărei părinți îi anunțaseră dimineața dispariția. Nu încăpea îndoială că însoțitorul ei era căutatul agent, bănuit de trafic de carne vie.

Se impunea deci o intervenție rapidă.

Polițistele părăsiră imediat localul. Afară, la distanță mică se aflau aceeași gardiști și așteptau. Un semn, și unul din ei se apropiă. Fu instruit în câteva cuvinte: să stea mai departe de veghe până ce polițistele o vor aduce pe comisară. Aceasta și sosi după douăzeci de minute cu însoțitoarea ei. Un semn scurt, un cuvânt pronunțat încet, și gardiștii știură ce aveau de făcut.

Comisara și asistentele ei intrară repede în local, unde muzicantul tot se mai căznea cu instrumentul său. Țigăncile mai ședeau și ele la masă și jucau cărți. Dar perechea... dispăruse.

Intrebat dacă bărbatul și fata plecaseră, berarul răspunse scurt mormăind:

— Da, au plecat.

*

Pe stradă, comisara chemă un taxi și plecară la prefectura poliției, spre a lua, ca întărire, doi sau trei agenți de poliție. Căci lucrurile se prezintau serios.

Comisara știa că printr'o ușă dosnică se poate eși din berărie într'o curte îngustă, întunecoasă, în care se putea ajunge și printr'un gang strâmt, un fel de tunel, care ducea în altă curte. Aci, în două odăițe locuiau, o mijlocitoare de femei, cunoscută poliției, și la ea se ascundeau uneori oameni certați cu cinstea.

Obloanele dela ferestre erau zăvorite, ușa încuiată. Comisara bătu cu putere într'unul din obloane.

— Deschideți imediat! Poliția feminină!

Imediat se deschise în primul etaj o fereastră, unde se zări un cap de bărbat, care dispăru tot atât de repede. Văzuse îndeajuns și pricepuse că orice rezistență e zadarnică. Căci alături de polițiste se aflau trei agenți voinici.

Ușa de intrare fu deschisă și locatara împinse tânăra pereche căutată, fără nicio explicație, în brațele poliției.

— D-ta ești Betty W..., zise comisara, iar d-ta individul Igor. Urmați-ne la prefectură!

Unul din agenți o mai apostrofă pe mijlocitoare:

— Mâine te vom vizita și pe d-ta! Să fii deci acasă!

Și plecară.

La prefectura poliției se stabili precis că fata arestată era în adevăr mult căutata Betty W... Insoțitorul ei refuză orice declarație, dar fata disperată, care se ruga plângând să fie dusă la părinții ei, mărturisi că omul o acostase pe stradă, o îmbătase și îi făgăduise să o ia cu dânsul, peste câteva zile, în Olanda, unde îi va procura o situație strălucită ca artistă de film.

A doua zi, mandatul de arestare a lui Igor fu confirmat, iar Betty W... fu dusă acasă de părinții ei.

Campania contra regimulni sec.

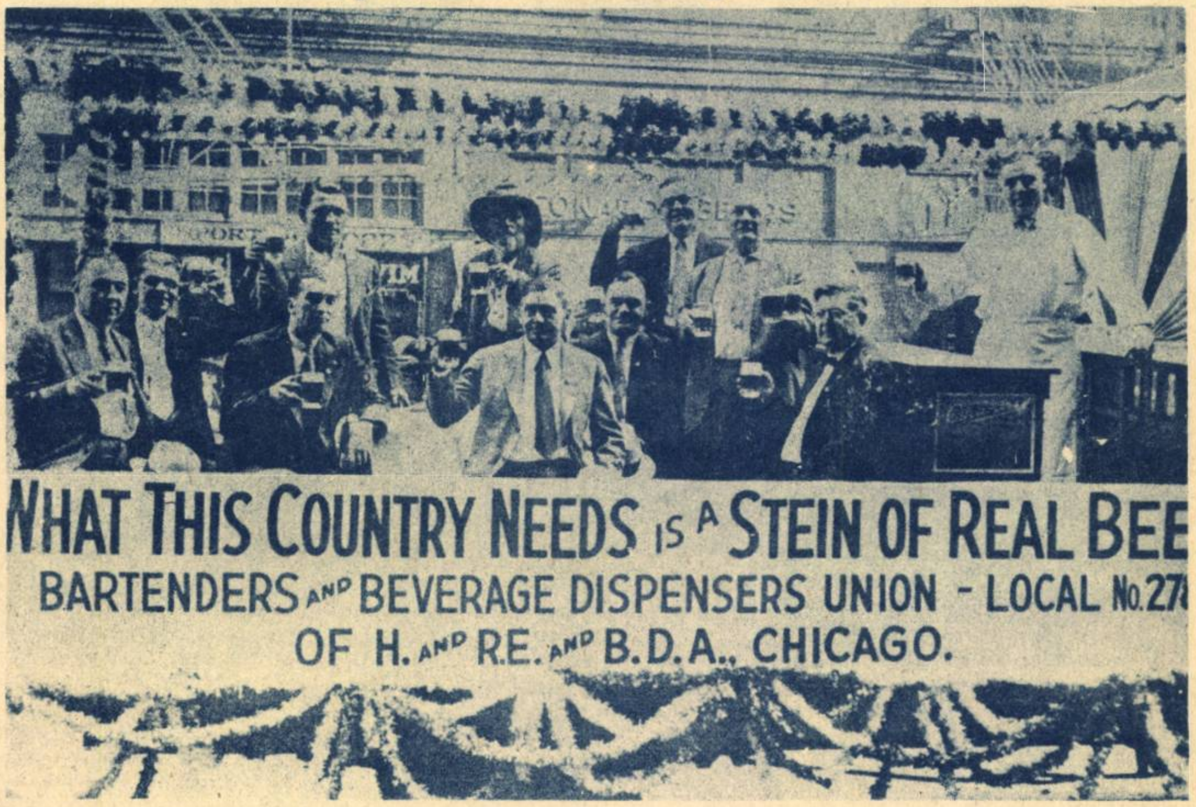
WHAT THIS COUNTRY NEEDS IS A STEIN OF REAL BEE
BARTENDERS AND BEVERAGE DISPENSERS UNION - LOCAL No.27
OF H. AND R.E. AND B.D.A., CHICAGO.

Se știe că în America, regimul sec are mulți partizani, dar și mai mulți detractori. Mai zilele trecute a avut loc la Chicago o demonstrație originală a celor cari odată cu votarea legii prohibiției au rămas fără lucru, prin închiderea localurilor cari debitau alcool. (Bineînțeles, nu este vorba aci de gangsteri cari vând alcoolul în localuri clandestine). Cu această ocazie, demonstranții au plimbat prin oraș o pancartă cu inscripția: «Ceeace lipsește acestei țări este un bun pahar de bere»...

SATUL OAMENILOR FARA GLAS

Nuvelă de Michel Servanne și Henri Picard

Noaptea care calmează sgomotele orașelor și adoarme activitatea dela țară, se lăsase de mult. Toată ziua suflase cu violență un vânt puternic și rece. Zăpada căzuse în cantitate mare, mascând inegalitățile terenului.

Câmpia și cerul întunecate erau o massă cețoasă fără orizont. Cuibărit în scorbura unei văi, satul dormita, ațipit cu încredere în acea letargie factice care îl amorțea în fiecare seară până îl redeștepta vesel, zorile cele noui.

O tăcere impresionantă urmase după șuerăturile vijeliei. Reflexele livide ale acoperișelor, albăstrite de mângâerea lunei, proiectau o lumină palidă asupra mantiei de zăpadă care simplifica liniile și topea asperitățile.

Străzile pustii, foarte albe, tăiate în centru de cotiturile unei linii de noroi, escaladau pantele abrupte ale pâlniei, pe flancul căreia satul acesta renan apropiase căminurile oamenilor uniți prin aceiași existență și activitate comună.

Numai trei sau patru case, ale căror obloane dela ferestre filtrau șuvițe luminoase, atestau că decorul nu era stins, fără de viață și suflet.

In apropiere de clopotnița întunecoasă și slăbită de beznă, casa bătrânului Friedrich Sbonwiller proiecta reflexele luminei sale interioare pe grămada de mușchi îngrămădit de fiecare parte a porții.

Ceva mai sus, o altă lumină permitea tânărului medic Amyl să-și urmeze, noaptea, necontenitele studii.

In depărtare, aproape de serpentinul alb format de șosea, luminile sclipitoare ale „haltei" de cale ferată stropeau cu un nimb luminos panglica fără de sfârșit a șinelor de oțel cari înconjurau partea de jos a satului.

Dar mai era o casă, de unde lumina unei lămpi, deformată de triunghiul de perdele prost închise, mângâia pinii tremurători, cari scuturau înfiorați niște fluturi albi.

Era, la jumătatea drumului de la vârful muntelui, în pădurea adâncă aproape de nepătruns, vila profesorului Karl Curlton, omul cel mai extraordinar al Universității din Köln.

*

La Friedrich Sbonwiller domnea o tihnă destul de plăcută; instalat într'un fotoliu confortabil, fostul stăpân al fierăstrăului gras și pântecos ședea între fata sa Thereza și tânărul Natt.

In fiecare Sâmbătă Natt venea, cu o regularitate matematică, să ia masa și să-și petreacă seara la Friedrich Sbonwiller, așteptând ca însurătoarea sa cu Thereza să-l instaleze definitiv în căminul acela.

Aroma vinurilor vechi, voluptățile unei mese abundente, preparată cu dragoste de tânăra fată, satisfacția de a găsi acolo simpatiile de familie care îi lipseau în viața sa singuratecă, rețineau pe tânărul Natt la aceste agape prelungite.

Din când în când și spre a înfrânge o somnolență ispititoare bătrânul Fred turna în păhăruțe minuscule un alcool, al cărui foc reanima cerul gurii îmbâcsit de suculența unui copios ospăț.

Fericiți, cei trei comeseni uitaseră cele douăsprezece lovituri ale bătrânului orologiu care indica, în mod peremptoriu momentul de culcare.

Friedrich, care știa din experiența reînoită în fiecare Sâmbătă seara că Natt nu se va decide ușor să se reîntoarcă în izolarea unei locuințe pustii, cu patul rece, se sculă și spuse „noapte bună".

El reaminti lui Natt că slujba de Duminică nu permite să se doarmă prea târziu.

— Bătrânul Jacob era punctual, îi zise el, și se cuvine ca și Natt, tânărul trăgător de ocazie al clopotelor, să cheme cu aceeași exactitate pe credincioși la slujbă.

Natt își puse haina îmblănită și căciula, deschise ușa și se depărtă încet.

— Nu uita să spui fratelui d-tale, d-rul Amyl, să vie mâine la noi la masă, strigă după dânsul bătrânul Friedrich.

— Nu voi uita, răspunse tânărul.

Și după un amical „noapte bună", silueta lui Natt dispăru la o cotitură a drumului.

Poarta fu închisă, apoi totul se cufundă în întuneric.

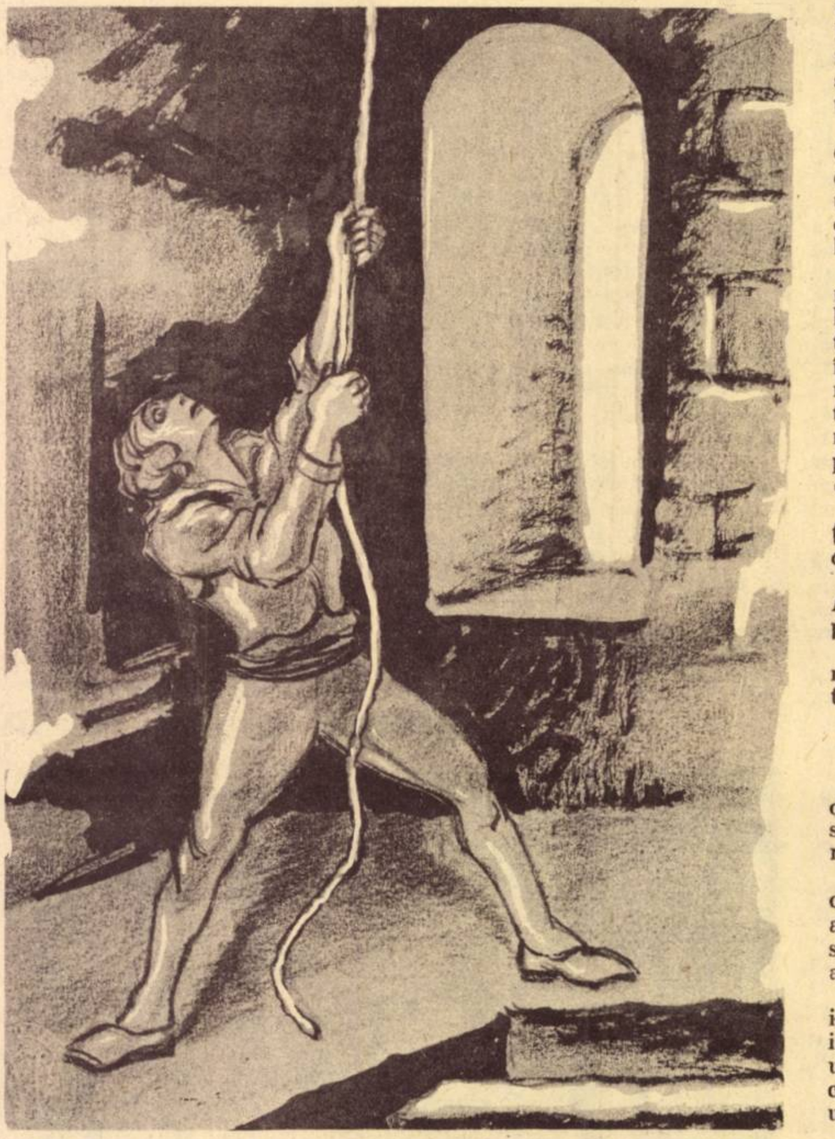

In casa lui Friedrich Sbonwiller pieptul bătrânului se ridica în ritmul unui somn fericit.

In camera ei, tânăra Thereza visa, cu pleoapele pe jumătate închise, misterul care urma să pună capăt vieții sale de fată..., visa silueta fugară a aceluia pe care îl va revedea mâine.., și pe buzele ei flutura un nume: Natt.

Il repetă de două ori, apoi capul îi alunecă pe pernă... dormea.

*

Satul acesta atât de pacinic, a cărui existență se scurgea într'un calm fericit, fără sguduiri și fără violență, putea el bănui deslănțuirea subită a aventurei extraordinare care avea să-l zdruncine și să distrugă sensul cuvintelor: pace, liniște, fericire?...

Orologiul bisericii sunase zece fără un sfert.

Bine înfășurați în hainele lor călduroase, unii dintre țărani începuseră deacum să sosească din fermele depărtate în sat, pentru a cumpăra de-ale gurii și a asista la slujba religioasă.

In sat nu era decât un singur local: cârciumă și cafenea în acelaș timp. Oamenii se adunaseră acolo ca să-și încălzească membrele amorțite de frig și să soarbă băuturi fierbinți combinate din acooluri vechi.

Friedrich Sbonwiller, curățând cu grije zăpada din grădina pe care o îngrijea cu dragoste, saluta frățește pe amicii cari treceau prin fața casei sale.

Thereza, gătită de Duminică, îndrepta alinierea simpatică a unei mese bine pusă.

Scoțându-și ceasornicul, Fred văzu că mai erau cinci minute până la chemarea clopotniței.

Asculta totdeauna cu plăcere rezonanțele vechilor clopote. Clopotele acestea, cari ritmaseră cu bătaia lor sonoră principalele evenimente din viața sa, cari dansaseră o sarabandă veselă atunci când se născuse și când se însurase ș. cari ciocăniseră încet lugubrul lor vuiet spre a plânge, în felul lor, pierderea soției sale. Iubea aceste clopote, cari sunau etapele tuturor generațiilor și supraviețuiau viețile ce anunțaseră!

In sufletul său necioplit, atașat de prejudecăți și de emoții tradiționale, Friedrich aștepta cu un respect religios ca sunetul acestor clopote să deștepte ecourile văii păduroase.

Natt era punctual. De când tânărul acesta luase locul vechiului trăgător de clopote, Fred aștepta în fiecare Duminică, dar în zadar, să poată adresa viitorului său ginere reproșul cicălitor al unei neregularități în orarul său precis. Voia să poată reproșa lui Natt că a întârziat din cauză că se culcă prea târziu.

Și urmărea cu bucurie malițioasă mersul imperceptibil al cronometrului.

Deveni din ce în ce mai atent. Arătătorul principal atinsese punctul exact.

Un surâs lumină fața bătrânului Fred: Natt întârziase pentru prima oară.

*

...Se scurse un minut. Și deodată se gândi că numai un motiv serios putuse provoca întârzierea.

Trecură alte două minute, și clopotele rămaseră tot mute. De astă dată, bătrânul Fred avu presimțirea că se întâmplase ceva anormal.

Putea el bănui că din cicăleala inocentă, din acest lucru fără importanță va naște constatarea unui fapt ne mai auzit, fără precedent, care va turbura liniștea unei regiuni întregi?

Trecuse de orele zece.

Neliniștit, Friedrich Sbonwiller strigă Therezei:

— Natt a întârziat azi!

Pronunță aceste cuvinte cu glas tare, și se produse totuși un eveniment ciudat: **nu eșise din gâtlejul său niciun sunet!**

Speriat, strâmbându-se, își duse mâna la gât și strigă:

— Thereza, mă auzi tu?

Cu toate contractările gurii și mișcările limbii, nicio sonoritate nu turbura tăcerea de plumb.

Broboane de sudoare șerpuiră pe obrazul său brăzdat de sbârcituri. Rămase ca împietrit.

Trecându-și palma uscată pe frunte, nu-și putu aduna gândurile cari îl năpădeau.

Senzația aceasta a unei decrepitudini subite îl făcea să se

(Urmează în pag. 1070)

JOCURI

JOC DE CUVINTE INCRUCIŞATE «VASILE ALEXANDRI»

de *Pincu A. Saul-Piasa*, Focşani

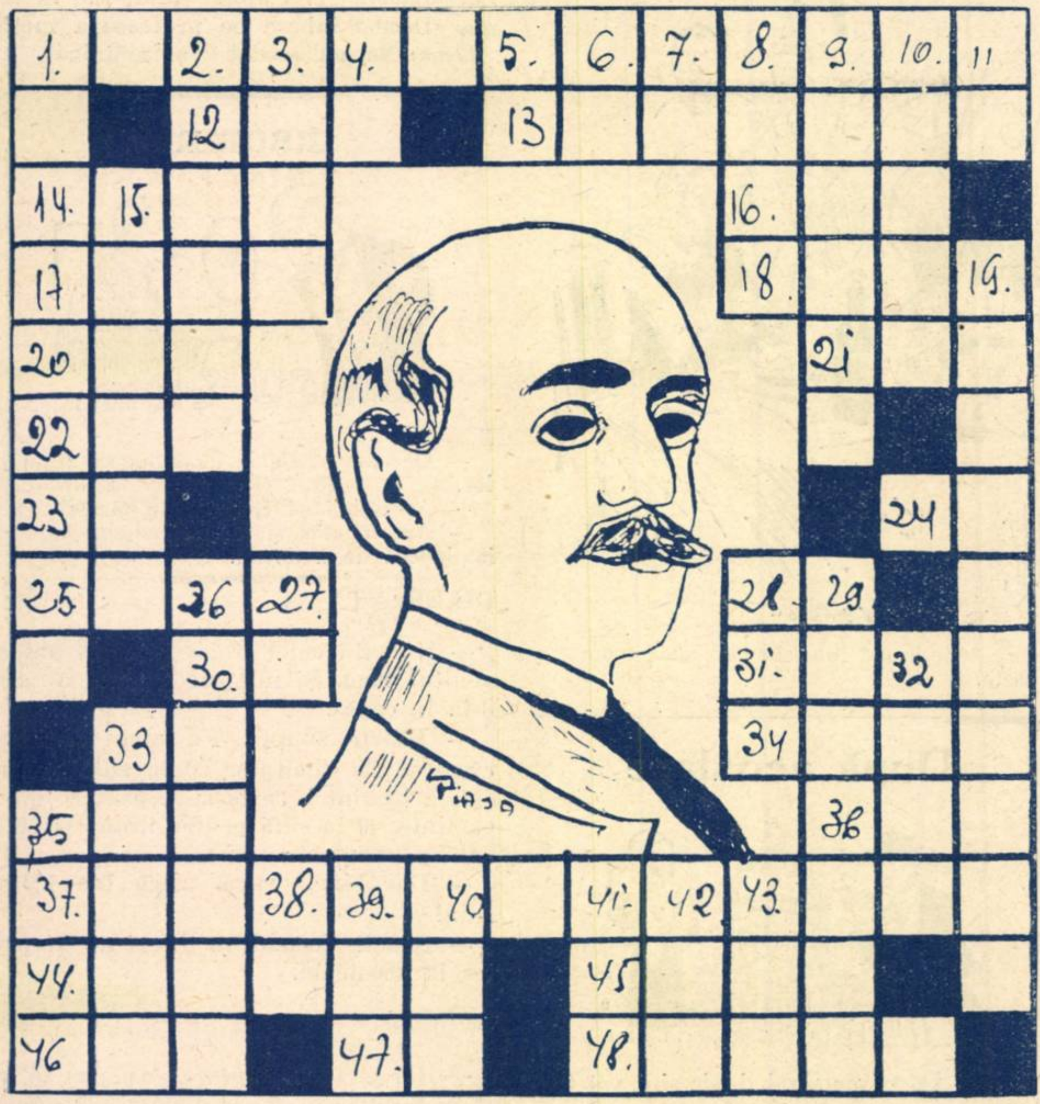

Orizontal: 1) Minunată poezie de V. Alexandri in care descrie vitejia românului plecat în război; 12) Strigăt de bucurie; 13) Jumătate din titlul unei piese de V. Alexandri; 14) Suc nutritiv al plantelor; 16) Anagramă din *iţa;* 17) Numeral; 18) Popor; 20) Zeul vânturilor (mit.); 21) Anagramă din *eri;* 22) Mioriţă, lae... bucălae (V. Alexandri); 23) Oraş în Chaldeia; 24) Notă muzicală; 25) Vremea vine, vremea trece, tu rămâi la toate... (Eminescu); 28) Dârmotin; 30) Articol; 31) Canal de scurs apa morii; 33) Pronume; 34) Măreşti valoarea; 35) Palindromul cuvântului *opa;* 36) Pronume care se întâlneşte foarte des la Români; 37) Volum de poezii de V. Alexandri; 44) Dramă de V. Alecsandri; 45) Zgârcit; 46) Crustaceu; 47) V. Alecsandri a fost un... (şampion) al poeziei; 48) Oraş unde a învăţat V. Alecsandri.

Vertical: 1) Volum de poezii de V. Alecsandri; 2) In afară de poezii V. Alecsandri a scris şi câteva...; 3) Ai fost; 4) Conjuncţie; 5) Interjecţie; 6) Divinitate egipteană; 7) Două consoane din *Alecsandri;* 8) Irit; 9) Ceeace căuta Alecsandri in «Pasteluri»; 10) Contopirea Principatelor Române într'un singur stat, unde ia parte şi V. Alecsandri; 11) Notă muzicală; 15) Greşală; 19) Comedie de V. Alecsandri; 26) Principiul căldurei; 27) Pronume; 28) Trei litere din *Moscuna;* 29) Ce sunt toate operile lui Alecsandri; 32) Inconjur; 33) Resturile unei corăbii naufragiate; 35) Iubire; 38) Capetele unui gard; 39) Aceia (pop.); 40) Popor învecinat cu cel din care făcea parte Alecsandri; 41) Animal domestic; 42) Plasă mare de pescuit; 43) De mare merit (fig.).

DUBLU TRIUNGHIU SILABIC

de *Kitzler M. Naum* şi *Al. Dobrinescu*
Aledo, Bârlad

1. — — — — —
2. — — — —
3. — — —
4. — —
5. — — — — —
6. — — — —
7. — — —
8. — —
9. —

Orizontal: 1) Cazaci din Ucraina sub Mazeppa; 2) Scândură din podul carului (Mold.); 3) Cotigă (pl.); 4) Lipsă de bani; 5) Mânăstire în judeţul Neamţ cu un penitenciar; 6) Netrebnic; 7) Carte de rugăciuni; 8) Viermi cari rod stofa; 9) Interjecţie cu care se alungă câinii.

Vertical: la fel.

„Oglinda Lumii“ No. 43

BONUL JOCURILOR

JOC MUZICAL

de *Fănică Nicolaescu* Balş (Romanaţi)

	silabă	notă muzicală	silabă
1			
2			
3			
4			
5			
6			
7			
8			

Inlocuindu-se pătratele cu silabe şi note muzicale în felul arătat, se vor obţine opt cuvinte orizontale cu următoarele semnificaţii: 1) Suburbie în Constantinopol, cartierul comercianţilor europeni; 2) Celebru poet didactic grec dintr'o epocă indepărtată; 3) Afluent al Prutului în judeţul Fălciu; 4) Reducerea unei datorii; 5) Fort ce apără Sovastopolul în Crimeia, luat cu asalt de francezi în 1854; 6) care primeşte şi ascultă cu bunăvoinţă; 7) Nici un lucru; 8) Pantofi ţărăneşti, cu vârful ascuţit.

Iniţialele cuvintelor găsite, citite de sus în jos, în ordinea dată, vor da numele unui meritos financiar român (1839—1900).

Incepând cu prezentul număr, fiecare deslegător, trimiţând soluţiile jocurilor, va trebui să le însoţeasca de bonul pe care îl ataşăm la revistă. Atragem atenţiunea deslegătorilor că nici o soluţie nu va fi luată în seamă fără bonul corespunzător.

Soluţiile jocurilor din „O. L.“ No. 41

TRIPLU PATRAT

C A D A
A R A L
D A R A
A L A B A L A
A S I N
L I D O
A N O C A T O
A Z O V
T O N Ă
O V Ă S

LOGOGRIF MULTIPLU-MITOLOGIC

FRIZĂ — EAC = RIZEAFCA
CINA — ARES = ARSENICA
DAI — AMOR = DIORAMA
HE — CARON = ACHERON
MIT — ARGUS = MAGISTRU
IAPA — LETO = ALOPATIE
COLAN — DANAE = NADOLEANCA
MORT — ELENA = TELEORMAN

Radamant.

JOC INFINIT

MIHALACHEMARENTABILBAOBABILONGITUDINE.

(Urmează în pag. 1070)

ACTUALITATEA IN CARICATURA

Precauțiune

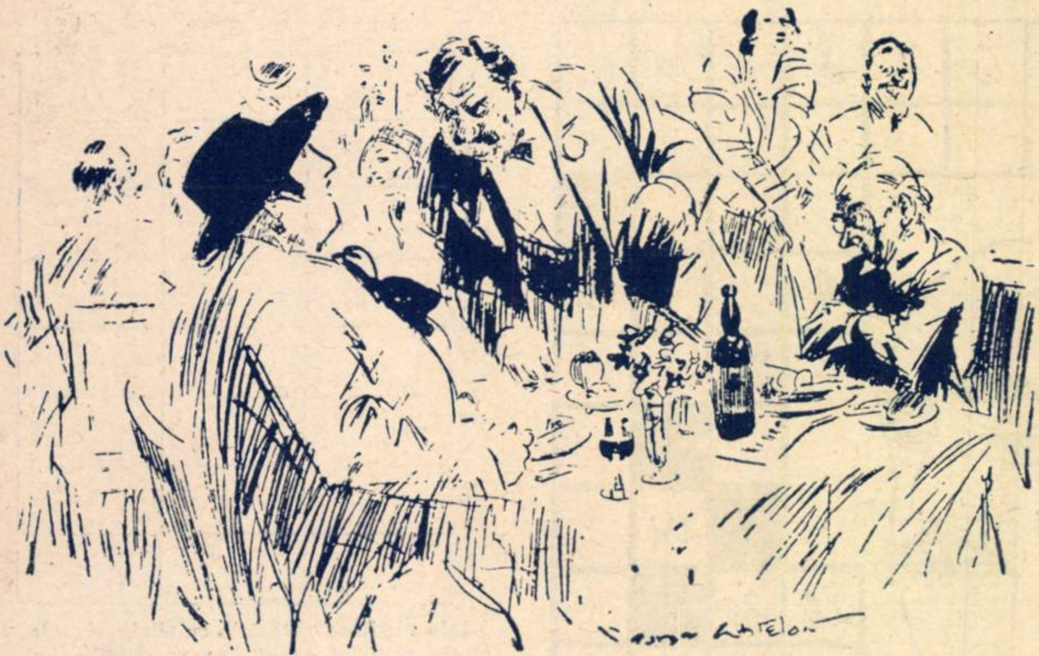

Soția unui bărbat mic de statură: — Chelner, trimite-ne un chelner mai scurt. Soțul meu vrea să se plângă că mâncarea e proastă.

PENIBIL

— Mi s'a întâmplat ceva extrem de penibil: în odae era întunerec beznă; deodată a intrat o femee și am sărutat-o...

— Ce spui?... Ai crezut de sigur că era soția ta!

— Păi asta e!... Soția mea a și fost!

CA IN RAI

— Cum vă simțiți în noua voastră căsnicie?

— Ca în rai!

— Imi pare foarte bine...

— Da! Nu avem nimic de îmbrăcat și ne temem că vom fi isgoniți din moment în moment...

In manevre

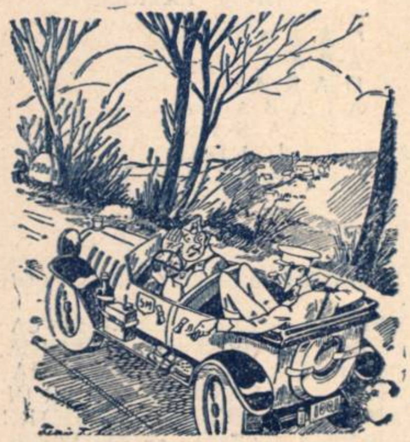

— Văd că înaintezi încet, băete! Câți cai putere are mașina?

— Douăzeci și doi, d-le căpitan, dar douăzeci au și plesnit!

HAZARD

— Căsătoria e un joc de noroc.

— Nu vorbi prostii. La jocul de noroc omul poate să și câștige uneori.

După acostare

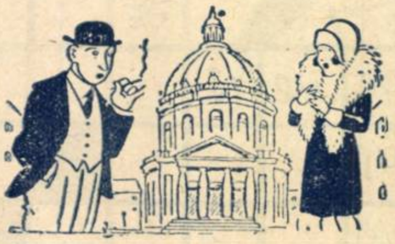

El. — Dă-mi numărul d-tale și-ți voi telefona.

Ea. — Numărul îl găsești în cartea de telefon.

El. — Atunci dă-mi numele d-tale.

Ea. — E tot în cartea de telefon.

INTARZIERE

Profesoara: Ți-a ajutat tatăl tău la tema «Dece-o iubesc pe profesoara mea?»

Eleva: Nu, nu i-a dat voe mămica!

Insomnie

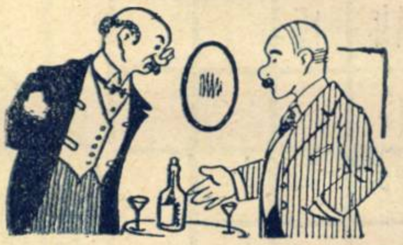

— De câteva zile nu mai pot să dorm de loc.

— Ar trebui să consulți un medic.

— Am făcut'o, și plata vizitelor lui mă împiedecă de a dormi.

DIFERENȚA

— Nu știu cum să ies la socoteală cu venitul meu. Și nu pricep cum o scoți d-ta la capăt.

— Foarte simplu. Fii atent și-ți voi explica. Eu cheltuesc 30 la sută pentru chiria locuinței, 30 la sută pentru îmbrăcăminte, 40 la sută pentru hrană și 20 la sută pentru petreceri.

— Dar bine, dragă, astea fac 120 la sută!

— Exact! Tocmai cu diferența aceasta ies la socoteală.

SOLUȚIA

— Dar ce e cu Popescu? S'a pus să urle în biroul său, de se aude și pe stradă!

— Nu! Vorbește cu Viena.

— Cu Viena?... Dar atunci dece nu i-se pune un telefon la dispoziție?

Negustorie cinstitá

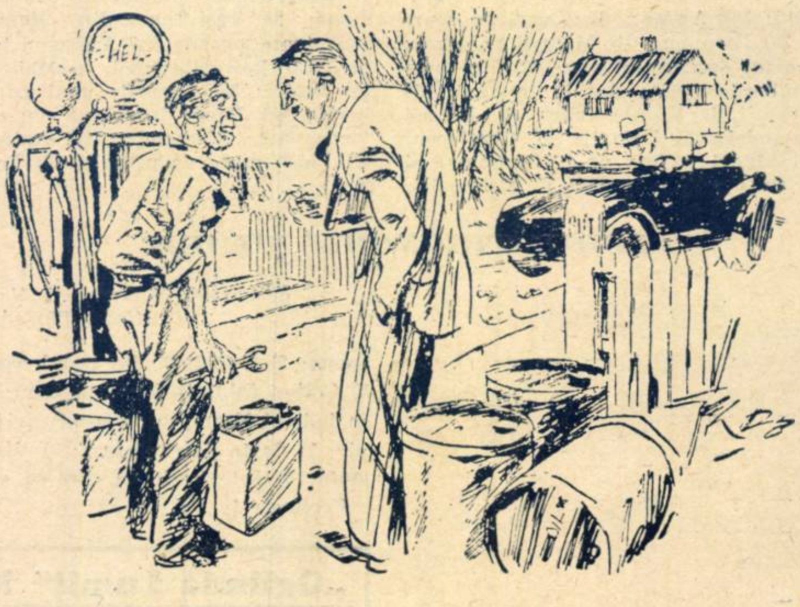

Stăpânul garajului: — Cât ai luat clientului?
Mecanicul: — 3000 lei.
Stăpânul: — Și ce-i lipsea mașinei.
Mecanicul: — Ii lipsea benzina.

Vedeţe de cinema în intimitate.

(Photo excl. Keystone şi „Ne
York Times", Ltd., Berlin).

1) Şi stelele de cinema au specialitatea lor. Astfel Miss Lilian Tashman este reputată ca fiind, printre vedetele ecranului, cea mai bine îmbrăcată. Iat-o, în clişeul nostru, pe străzile Londrei, cerând informaţii unui gardist. — 2) Alte două vedete. Frumoasa Evelyn Knapp şi pekinezul ei „Edward" vedeta filmelor canine. — 3) Celebra Jeannette Mac Donald. a făcut un turneu în Europa, unde i s'a făcut pretutindeni o primire triumfală. Prin drăgălăşenia ei, a electrizat publicul atât la Paris, unde a debutat la „Empire" cât si la Londra. O vedem aci, la eşirea teatrului „Dominion" din Londra, asaltată de mulţimea celor cari doresc autografe. — 4) O poză originală a lui Joan Blondell, aleasă de curând cea mai frumoasă femee dintre actriţele dela Hollywood. — 5) Celebrul menaj de „stari" Douglas Fairbanks jr. şi Joan Crawford se odihnesc la Palm Beach, riviera miliardarilor americani, de oboselile unei lungi activităţi în studio. — 6) Frances Dee, o descoperire nouă a regisorilor dela Hollywood.

SATUL OAMENILOR FARA GLAS

(Urmare din pagina 1066).

gândească la veşnica tăcere, pe care o simţea venind.

Imbătrânit dintr'odată, sdrobit, reintră în casă.

Uimită de expresia neobişnuită a fizionomiei tatălui ei, Thereza înaintă şi îl întrebă de cauza acestei schimbări.

Bătrânul Fred văzu mişcarea buzelor fiicei sale, dar nu auzi niciun murmur: atunci avu penibila siguranţă a nenorocirii sale iremediabile.

Din obicinuinţa de a se exprima în cuvinte, vru să-şi explice nenorocirea, dar văzu deodată cum faţa copilei sale, păli, cum gura ei pronunţa cuvinte de sigur articulate cu violenţă, şi lucru surprinzător: Thereza avu acelaşi reflex caşi dânsul când îşi dase seama de mutismul său.

Tremurând din tot corpul îşi duse mâna mică la gâtlej şi fixă pe tatăl ei cu ochi îngroziţi.

Imbrăţişaţi, înspăimântaţi de această dublă şi inexplicabilă nenorocire care îi atinsese simultan, se priviră, pronunţând cuvinte pe care nu le auziau. Trăiră astfel minute îngrozitoare simţind că s'a lăsat asupra lor umbra unei teribile halucinaţii.

. . . .

Trebue să ne întoarcem cu gândul şi să revenim la momentul când bătrânul Fred aştepta chemarea clopotelor pentru slujbă.

La orele zece fără cinci, credincioşii începură să pătrundă în sanctuar.

Unii se aşezară mai aproape de altar, alţii se împrăştiară pe la margini.

După ce urcă o scară îngustă şi întortochiată, Natt ajunse la baza clopotniţei, deasupra marelui portal de intrare.

Aci se agăţă viguros de frânghia aspră şi murdară care trebuia să pue în mişcare massa grea a clopotelor. Pentru aceasta puse la contribuţie toată energia muşchilor săi viguroşi. Nu aştepta Thereza chemarea bronzului sonor?

Cu o sforţare tinerească trase frânghia până la genunchi şi aşteptă primul sunet. Dangătul prelung al clopotului mare trebuia să se audă până în colibele cele mai depărtate. Natt simţi că frânghia se urcă din nou, trăgându-l puţin şi pe dânsul, fără ca vreo vibraţie să fi răspuns la sforţarea sa.

Mâniat, se agăţă de frânghie cu toată greutatea şi trase din nou, cu toată energia.

Inele largi se înfăşurară pe jos, apoi frânghia se urcă brusc, ca o săgeată. Niciun sgomot nu-i răsunase în urechi.

De spaimă, frânghia îi scăpă din mâinile-i crispate. Natt simţise desluşit că limba clopotului lovise violent armura de bronz, dar clopotul rămăsese totuşi mut.

Care să fie misterul?

Natt rămase încremenit pe loc, năpădit de groază. In jurul său niciun sgomot, nici obicinuita gălăgie a sosirii credincioşilor nu rupse tăcerea.

El se întrebă dacă nu cumva e jucăria unei halucinaţii. Fixă, fără a le vedea, bârnele încrucişate, apoi se repezi subit pe scară şi coborâ sărind câte trei treptele înguste. Era cât pe ce să alunece, dacă nu s'ar fi rezemat cu mâinile de pietrele învechite ale zidurilor. Palmele sale însângerate dovedeau că nu putea fi jucăria vreunui vis, şi totuşi ciocănitura saboţilor săi pe treptele de lemn nu rupea tăcerea apăsătoare.

Gâfâind, cu părul vâlvoi, plin de praf, se opri sub porticul intrării în biserică, unde se termina scara clopotniţei.

Aci, coşmarul se transformă în fantasmagorie.

Tinda bisericii era plină de credincioşi. Mulţimea aceasta, de obicei calmă şi reculeasă, oferea un spectacol înspăimântător. Eşind din bănci, gesticulând, vocifera, scoţând strigăte pe care Natt nu le auzea.

Fără să se sinchisească de majestatea locului, în pofida preotului care, rezemat de altar, pronunţa cuvinte neauzite de nimeni, ţăranii răsturnau scaune împingeau femei şi copii şi se repezeau spre eşire. Şi parcă dând ascultare unui semnal, credincioşii se îmbulzeau spre uşi, pe cari le deschiseră cu violenţă. Mai mulţi căzură şi nu se putură ridica. Mulţimea care urla, dar muteşte, trecea peste ei, călcându-i în picioare fără ca vreun geamăt, vreo chemare, vreun ţipat, sa poată înfrâna oamenii înebuniţi.

Cu ochii dilataţi de spaimă, Natt pricepu: oamenii nu mai auzeau, **sunetele muriseră.**

Ca şi dânsul, constataseră faptul de necrezut.

Fiecare se crezuse singur atins de îngrozitoarea molimă, dar în câteva minute spaima devenise colectivă. Un suflu de nebunie făcuse să tresară satul.

Demenţa străbătea casele, eşea prin ulicioare, se întindea din secundă în secundă, acoperea toată localitatea, satul oamenilor cari nu se mai înţelegeau, cari nu mai puteau să se exprime: **satul oamenilor fără glas.**

(Urmează în No. viitor)

Soluţiile jocurilor

(Continuare din pag. 1067)

AU DESLEGAT TOATE TREI JOCURILE:

Bârlad: Al. Dobrinescu-Aledo, student.

Braşov: Aneta Zârnescu-Satu lung şi Alexe Al. Benigal-Nicu.

Bucureşti: Fănică Nicolaescu-Balş, Niculescu A. Ilie, V. Marinescu, Mişu C. Antonescu şi V. I. Marinescu.

Câmpina: Costel Ruşină, Ionel Ionescu-Băicoi şi Pyka Constantinescu.

Caracal: Dum. Dumitrescu, P. Şt. Constantin şi Ilie T. Lupiţa.

Craiova: Victoria-Anna Penchas.

Galaţi: Ionescu T. Ştefan, Howells G. Dumitru.

Militari (Ilfov): Th. Dumitrescu.

Periş (Ilfov): Fanny Ionescu şi Sandy N. Ivan, student.

Sinaia: Sarmiza şi Livinia Marinescu.

Timişoara: Mihai Rúje, Romescu I. Ioan.

AU DESLEGAT TRIPLUL-PATRAT ŞI LOGOGRIFUL MULTIPLU—MITOLOGIC:

Bucureşti: Mihail C. Antonescu şi I. Voicu.

Sinaia: Marilena N Constantinescu, M. A. D. Hertz, N. Austriac, M. Virgil, M. S. Weissendorf, N. Bum, M. Şaraga, M. Schwartz.

AU DESLEGAT TRIPLUL-PATRAT ŞI JOCUL INFINIT:

Bucureşti: M. Chirilă, Lenuş Gheorghevici, Leonel Antonescu, Cleopatra, Malec Constantin, Aurel şi Ioan Ştefănescu, Nicolae L. Petrescu, Irène Al. Eladescu, Ionel Clement Schachman, Fănel şi Dida Petrache, Petruţa, Alexandrina şi Lazăr Petrescu, Petrescu T. M. şi Margareta Dobre, Margareta N. Petrescu Ieremia N Anişoara, Victoria P. Manda, Dimitrie C. Rădulescu, Dumitrescu I. Elvira, Victor C. Negulescu, Carol M. Ianoş, Marin C. Petrescu, Aurica C. Popescu, Timotei C. Alexandru, Rădulescu T. Octavian, Cleopatra N. Dedulescu, Alexandrescu G. Dumitru, Mihăilescu C. Gheorghe, Chimon V. Lazarache, Solomon Ezrah, Nicu Lăzărescu.

Chişinău: sub-locot. Gogu Luppu.

Craiova: Sandi Cristici, Florin Tasse, Jean şi G. Russo.

Domneşti (Ilfov): Costel Georgescu.

Drăgăşani (Vâlcea): Nellu Nanu, Ioan S. Nanu, Nanu Sion, Floricica Predescu, Ionel şi Nanioan Nellu.

Galaţi: Felix Zilbrman.

Iaşi: Mihai Cranciuc, Romulus Apostolescu V. Victor, V. Mera.

Ploeşti: Florica Wilhelm Wilhelm George, Th. şi Ana Stoicescu, Negroiu George.

Pucioasa (Dâmboviţa): Toteluş Emanoil şi Milian Ştefănescu, Rorica Emanoil şi Alexandru Niţescu.

Râmnicu-Vâlcea: Petrescu C. Marin, Tudoraşcu N. D-tru, Schiteanu C., Mimy Şteflea, Nidia Copetti, Mimy Dălban, Marieta Baculescu, Mimy Dobre, Silvica Arsenescu, Lica Diculescu, Titinica Lăzărescu, Florica Opran Sandu Şteflea şi N. Grăsoiu.

Timişoara: Fleşeriu Octavian.

Tulcea: Ţane M. Filip, Ţinculeana Apostol, Ana Ilinof, Amelia Ilinof, Clemenţa Vladimirov, Ioana Chilianu, Ileana Dragomir.

AU DESLEGAT LOGOGRIFUL MULTIPLU-MITOLOGIC ŞI JOCUL INFINIT:

Bucureşti: Adeline şi Puffi Botezatu.

Constanţa: Lucia Constantinescu şi Anghel Mihăileanu.

Turnu-Măgurele: Victor I. Georgescu.

AU DESLEGAT NUMAI TRIPLUL-PATRAT:

Balş: Marin Ştefănescu.

Bârlad: Georgescu M. Constantin şi Constanţa Georgescu.

Bucureşti: N. Pegulescu şi Aurora Emanoil.

Constanţa: Sorel Avramescu.

Domneşti (Ilfov): K. Oransky.

Drăgăşani (Vâlcea): Costel Voiculescu şi Floricica Predescu, Mitty Anastasiu şi Nella Iliescu, Mira Dinovici şi Lelia Dumitriu, T. Luciesenov, Lucia Ţoculescu şi Viorica Bordeianu, Mircea Mima, Dora Lelia Portăreşti, Nelu Săndulescu, Puiu Voiculescu-Bobi.

Găeşti (Dâmboviţa): Cezar Ştefănescu.

Isvoarele (Olt): Ţolescu N. Gheorghe.

Râmnicu-Vâlcea: Popescu Nicuşor, Milosteanu Petru, Margareta Ştefănescu, Vetuţa Găină, Virginica Bunescu, Maria Popescu, Viorica Petroşanu, Petruş Stănescu, Sandu Răducănoiu, Epurescu Alex. Petroşanu Dragoş, Valerică Stănescu, Elena Stănescu, Elena Antonescu, Angela Rădoescu, V. Stănescu.

Slatina: Ada Polychron.

Urlaţi (Prahova): Cheiropteru D-tru, Harpagonel Al., Mitimia Dumitru, F. Constantin, Ruxanda Sandu, Bujival Alex., B. Petru, Danragiu Elena, Victoria Bivolaru.

AU DESLEGAT NUMAI LOGOGRIFUL MULTIPLU-MITOLOGIC:

Bucureşti: Tina I. Friedman, T. Târnova, T. Ştefănescu, T. Paparom, T. Aronescu, T. Bunescu, T. Eschenasy, T. Alecu, T. Bezen, T. Saba, T. Grossmann.

Silistra: Ileana Constantinescu şi I. Voiculescu.

AU DESLEGAT NUMAI JOCUL INFINIT:

Bucureşti: Midkey Wolgast, Costel M. Georgescu şi Aurelia Angelescu, Tity Ştefănescu şi Aurelia R. Tone, Beatrice şi Fotin V. Emanoil.

Iaşi: Robert Dunăreanu.

PRIN TRAGER LA SORŢI AU CAŞTIGAT:

Premiul triplului-pătrat: Howells G. Dumitru (Galaţi).

Premiul logogrifului multiplu:mitologic: Florica Wilhelm (Ploeşti).

Premiul jocului infinit: Marin C. Petrescu (Bucureşti).

AU MAI DESLEGAT JOCURILE DIN «O. L.» No. 40:

Iaşi: Vlad şi Rodica Anghel.

Turnu-Măgurele: Lucreţia şi Margareta Pallade.

Sport

Jack Sharkey
Jules Ladoumègue
Billy Lamont

In lumea sportului mondial s'au impus cu autoritate în ultimile zile, 3 nume: Jack Sharkey în box, Jules Ladoumègue în atletism și Billy Lamont în motociclism. Dacă Ladoumègue este un atlet consacrat, iar Jak Sharkey un boxeur despre care se vorbește acum mai mult ca oricând. Billy Lamont este în schimb o vedetă ajunsă fulgerător la ordinea zilei într'un sport nou, dar extrem de interesant.

*

Jack Sharkey un estonian americanizat mai de mult, este un boxeur care n'a avut o carieră prea fericită.

Când se găsea în plenitudinea mijloacelor fizice, sceptrul mondial aparținea lui Jak Dempsey, un adevărat fenomen pe vremea lui, de care nu se putea atinge fără riscuri serioase... Când Dempsey a fost nevoit să cedeze cununa, nenorocul lui Sharkey sintetizat prin apariția lui Tunney s'a arătat atât de crud, încât estonianul-american era chiar pe punctul de a părăsi meseria. A ezitat însă, și bine a făcut. O înfrângere nefericită în finala campionatului mondial n'a făcut decât să-i oțelească o ambiție, pe care victoria recentă asupra lui Carnera a realizat-o pe jumătate.

Invinsul său, italianul Primo Carnera este poate cel mai norocos dintre profesioniștii de azi ai boxului mondial.

O matahală de peste 2 metri și cântărind circa 127 kg., funcționa în anii trecuți ca onorabil... hamal în una din piețele centrale ale Parisului. Ochiul ager al unui iscusit manager, Leon Sée, l-a descoperit sub un maldăr de cartofi și l-a transformat într'un boxeur puternic și vijelios căruia foarte puțini din adversarii opuși i-au putut rezista mai mult decât o repriză. In decurs de 2 ani, Carnera a acumulat o avere de câteva sute de milioane și era pe punctul să acumuleze și... glorie, dacă Jak Sharkey nu i-ar fi oprit printr'o înfrângere netă, ascensiunea către titlul suprem.

Matchul a avut loc la New-York, dar n'a putut suscita interesul așteptat. Arena, care are peste 60.000 locuri, n'a adăpostit decât 25.000 spectatori cari și-au împărțit preferințele în mod egal. De altfel încasările n'au atins nici jumătate din suma scontată, cei 125.000 dolari încasați nereprezentând decât o parte din capitalul investit.

Lupta a fost deadreptul sălbatecă. O încăerare fioroasă, în care forța brută — Carnera — a fost îngenunchiată de știința cea mai perfectă a boxului. La atacurile în forță ale italianului, Sharkey răspundea printr'o tactică iscusită care i-a dat putința să-și reducă adversarul la neputință. Ultimile reprize au fost cu totul la discreția lui Sharkey.

Jules Ladoumègue

Victoria acestuia a dat însă prilej federației americane să-și verse focul pe campionul mondial Schmelling și în consecință a anunțat că acest titlu este astăzi proprietatea lui Sharkey și deci a Americei...

*

Jules Ladoumègue este cel mai prodigios atlet al Franței și unul din cei mai buni alergători ai tuturor timpurilor. Dacă în anii trecuți finlandezul Paavo Nurmi era zeificat pentru calitățile sale supra-naturale, astăzi, sportivii din întreaga omenire au un nou idol: Jules Ladoumègue. Un tânăr, care acum câțiva ani alerga în competițiuni modeste și care nu s'a relevat decât ca un pedestrian cu calități limitate, a reușit să intre aproape instantaneu în actualitatea mondială.

O cursă câștigată înaintea atleților consacrați, și apoi încă una în aceleași condițiuni, i-au dat un imbold atât de puternic, încât Ladoumègue deține astăzi titlul de rocordman mondial a nu mai puțin decât 5 specialități pedestre. Ultima și cea mai strălucită performanță, a fost cea pe distanța de o milă engleză pe care a realizat-o fără sforțări deosebite.

De altfel, Ladoumègue a obișnuit lumea sportivă care-i urmărește activitatea cu ușurința cu care realizează proectele cele mai temerare. Pentru Ladoumègue este de ajuns să vrea pentru ca să și poată...

*

Un sport care n'a reușit să străbată încă până la noi, dar care în apus masează mii de oameni pe arenele sportive, este «dirt-track». Acest sport nou este de drept unul vechiu, practicat după principii noui. Este vorba de motociclismul pe pistă de cărbune. Pentruca să poată realiza înconjurul pistei, motociclistul trebue să facă adevărate acrobații, deoarece cărbunele împiedică stabilitatea roților. In cele mai multe cazuri motocicliștii se răstoarnă, dar iscusința lor înlătură consecințe grave. Peripețiile prin cari trec concurenții, pasionează publicul spectator într'o astfel de măsură încât dela o vreme acesta a început să ignoreze cursele motocicliste pe pistă obișnuită.

Billy Lamont este recentul campion mondial al acestui pasionant dar periculos sport.

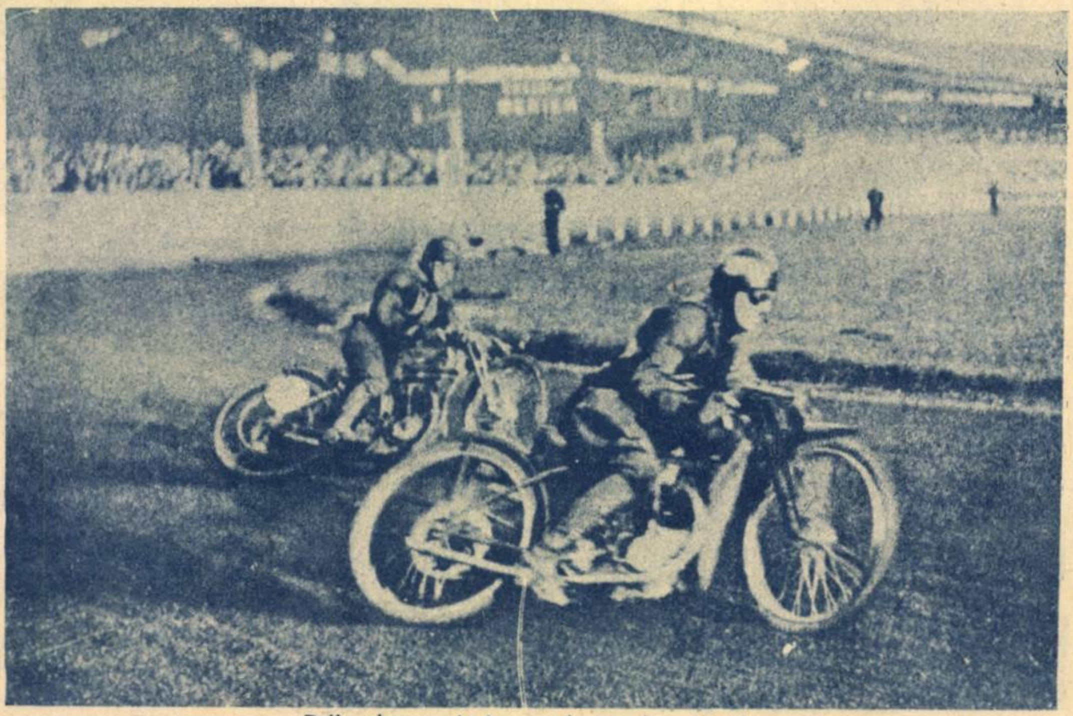

Billy Lamont la un turnant periculos.

OGLINDA LUMII
24 · OCT · 1931
ANUL X. N. 43

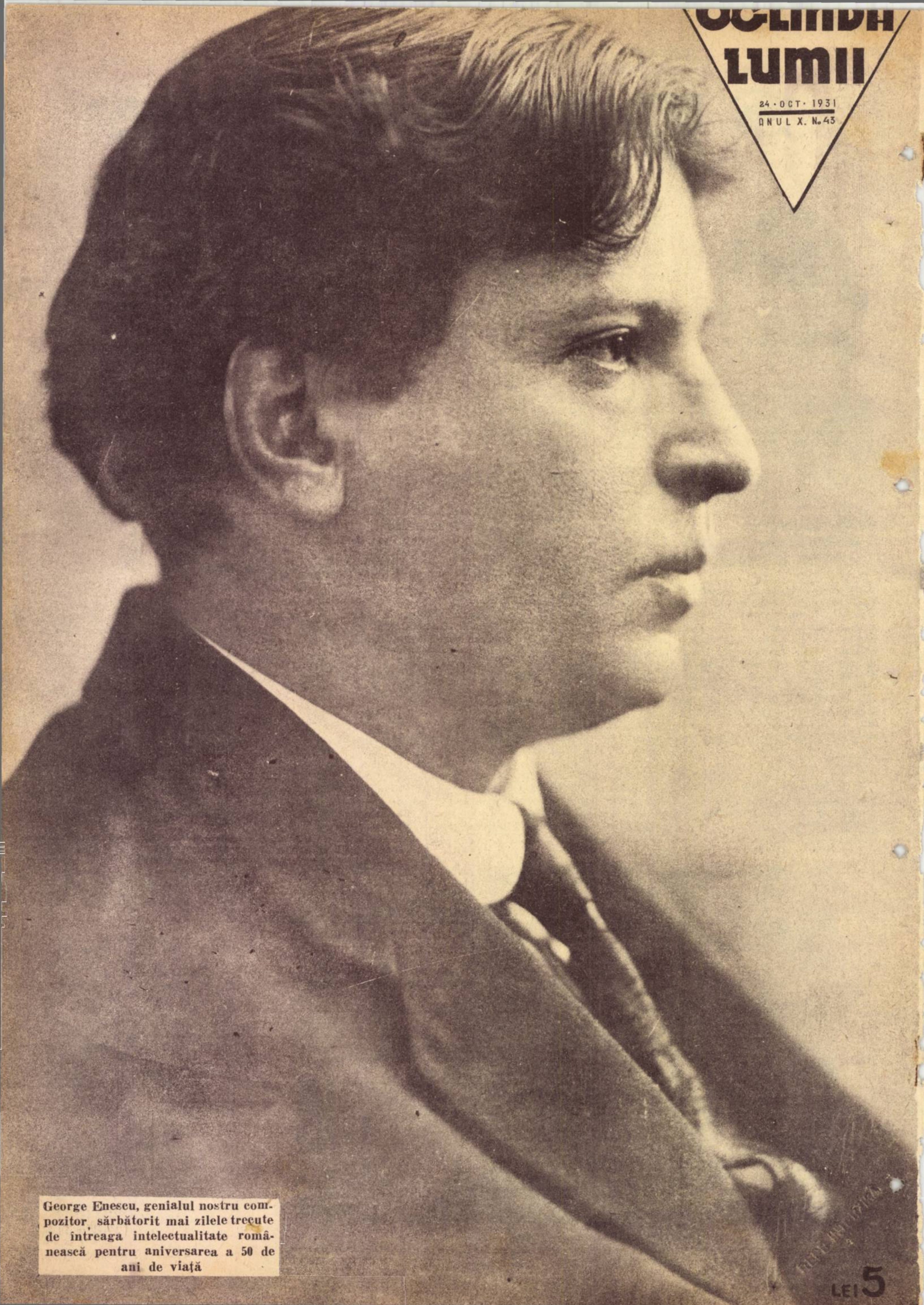

George Enescu, genialul nostru compozitor, sărbătorit mai zilele trecute de întreaga intelectualitate românească pentru aniversarea a 50 de ani de viață

LEI 5

OGLINDA LUMII

30·OCT· 1931

ANUL X. No 44

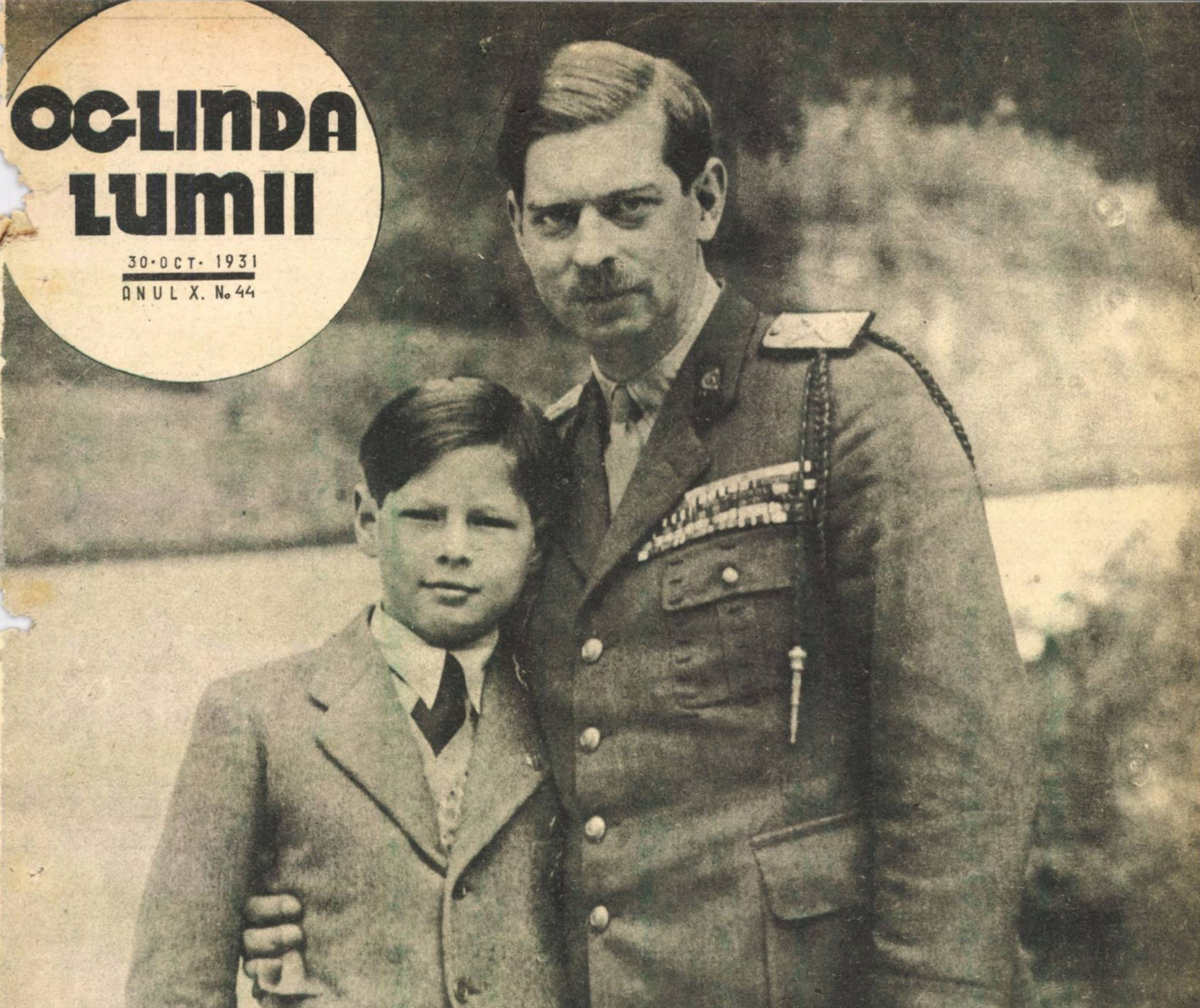

20 PAGINI

LEI 5

Aniversarea Voevodului

De ziua aniversară a naşterii Sale, Voevodul Mihai şi Augustul Său Părinte, pozează, în parcul castelului Foişor, fotografului revistei noastre

(Foto „Oglinda Lumii")

La masă cu o stafie

Se povesteşte despre Americanii cu apucături de snobi că le place să cumpere castele princiare în Europa numai când conţin armamente de cavaleri din evul mediu şi... stafii. Până şi Shakespeare a pomenit de stafiile ce ar exista în Englitera, şi în dramele sale joacă roluri mari fantome din toate straturile sociale.

In Parlamentul englez s'a produs de curând o discuţie cu privire la modificarea unui capitol din Codul general.

S'a cerut adică o revizuire a actului Witchcraft, care prevede pedepse grele pentru exorsism şi tot felul de isprăvi magice.

Legea aceasta datează din secolul XVI. Şi raportorul proectului de modificare afirma că azi nu mai există nici stafii, nici farmece şi nici credinţă în asemenea prostii. El nu ştia desigur nimic despre castelul Howth de lângă Dublin, unde se ospătează în fiecare seară, de 250 de ani, o superbă stafie a castelului.

LECŢIA DE BUNA PURTARE

De obicei, fantomele nu sunt atât de blânde şi liniştite cum e musafirul acesta invizibil. Mai totdeauna fac gălăgie mare, trec sgomotos prin coridoare şi pe scări, şi sperie pe oaspeţi şi pe servitorii mai noui.

Stafia din castelul Howth nu-şi zăngăneşte însă armamentul ruginit şi nu ciocăneşte pe geamuri. Ea se mulţumeşte să dea locatarilor şi invitaţilor lor, în fiecare seară, o lecţie de bună purtare.

Oricine se uită la locul gol în faţa căruia se află un tacâm pe masa pusă, nu va mai închide uşa în nasul unor prieteni veniţi să ceară ospitalitate. Şi iată dece:

A fost odată... când domnea una din cele mai mari regine a Angliei, Elisabeta. Sub guvernarea ei s'a petrecut următoarea simplă întâmplare:

D-na Grace O'Malley se întorcea la moşia ei, venind dela Curtea reginei. Drumul fusese plin de peripeţii, şi doamna, care nu mai era tânără, se simţea atât de obosită sosind la Dublin, încât se decise să petreacă noaptea la prietenii ei din castelul Howth şi să-şi continue drumul a doua zi dimineaţa.

Un mesager o luă înainte, spre a anunţa sosirea stăpânei sale.

Cu atât mai mare fu uimirea doamnei, când, sosind la castel, portarul îi dete a înţelege că proprietarii nu vor s'o primească. Ea nu putu pricepe în primul moment afrontul acesta, dar se convinse ea-însăşi, lovindu-se de uşa încuiată.

Işi poate oricine închipui că doamna se necăji, jurând răsbunare şi blestemând casa neospitalieră.

Ea văzu atunci în grădină pe tânărul urmaş al castelanilor. Un ordin urgent dat însoţitorilor ei... şi în clipa următoare, trăsura în care se afla, porni în galop ducând cu ea şi o mică prevadă, tânărul castelan.

A doua zi, trimise o scrisoare familiei St. Lawrence din castelul Howth, anunţând că va ţine pe băiat ca ostatec, până ce i se va făgădui că se vor îndeplini pe deplin toate dorinţele ei. Şi anume ceru să i se rezerve în fiecare seară un loc la masă, chiar şi după moartea ei, drept permanent **memento** al călcării datorilor de ospitalitate.

Şi lecţia aceasta de bună purtare faţa de amicii casei nu trebue niciodată întreruptă — a mai cerut doamna ofensată.

MASA DE TREISPREZECE PERSOANE

Părinţii îngrijoraţi nu avură încotro şi se supuseră acestei cereri, punând de fapt un tacâm pentru misteriosul musafir. Şi, proprietarii de azi ai castelului nu văd motivul pentru care ar desfiinţa acest rit, după o atât de îndelungată practică.

Bătrânul majordom al casei are chiar o deosebită slăbiciune pentru stafia castelului şi e chiar singurul care pretinde că ar fi văzut-o.

In fiecare seară el aranjează cu multă grijă şervetul şi aşează furculiţele şi cuţitele în bună ordine. Aşa cum se cuvine pentru un oaspete de onoare. După masă, tacâmul neatins se ridică cu solemnitate, şi musafirii din apropiere pretind a fi auzit pe majordom spunând totdeauna, în momentul acela:

— Thank you, mylady!

Mulţi s'au declarat dispuşi să ocupe locul acela la masă. Dar nu s'a permis nimănui. Au fost chiar prilejuri când se aflau la masă treisprezece persoane, şi când cei superstiţioşi îşi pierdeau din cauza aceasta pofta de mâncare. Atunci gazda putea să declare calm că nu trebue să se teamă nimeni:

— Suntem patrusprezece, inclusiv stafia!

Castelul acesta, cu stafia sa atât de practică, ar fi ceva pentru Americanii doritori de fantome...

Mingea trebue să treacă prin cerc

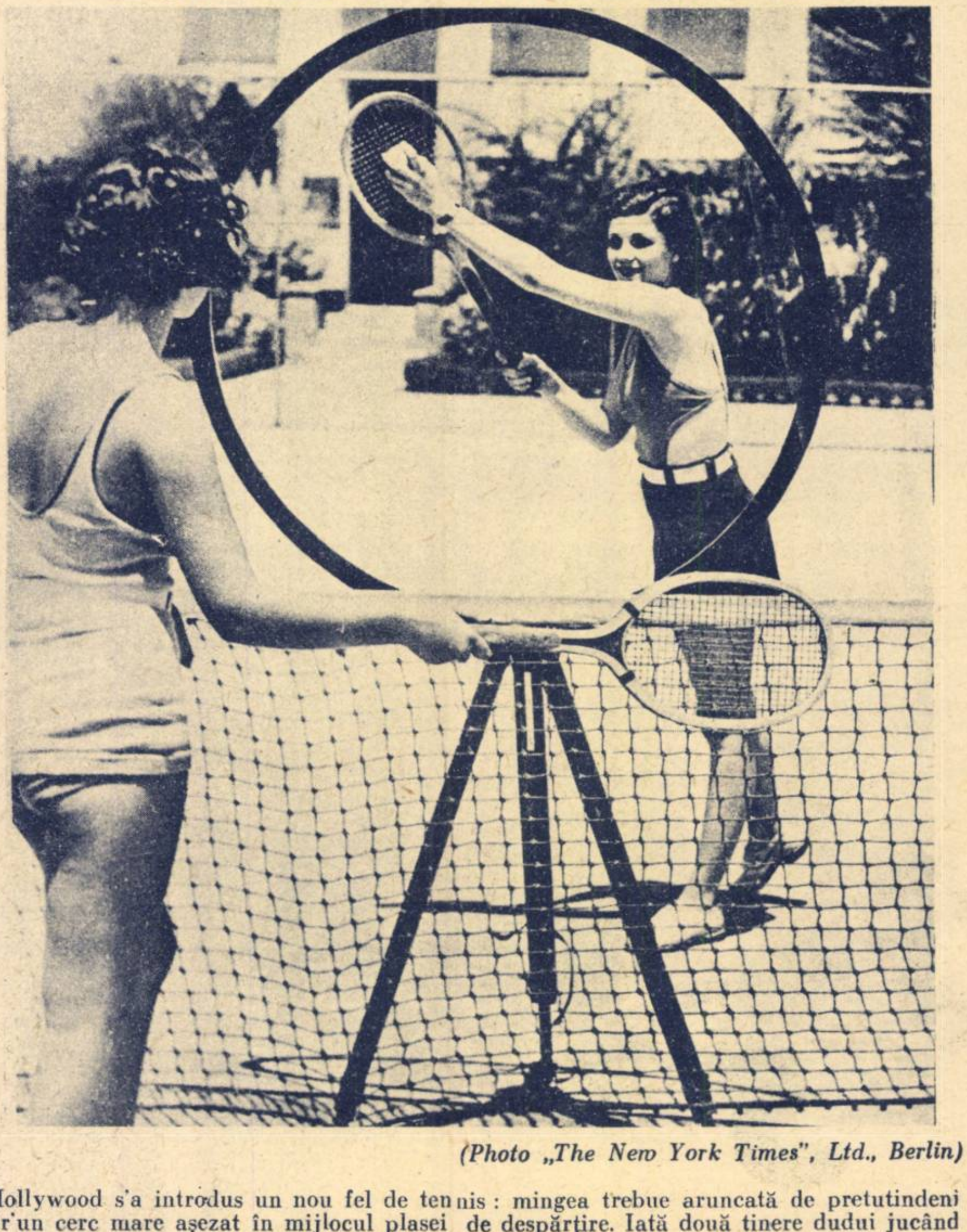

(Photo „The New York Times", Ltd., Berlin)

La Hollywood s'a introdus un nou fel de tennis: mingea trebue aruncată de pretutindeni printr'un cerc mare aşezat în mijlocul plasei de despărţire. Iată două tinere dudui jucând tennis prin cerc.

DE CE M'AM RETRAS LA BRĂILA

DE PANAIT ISTRATI

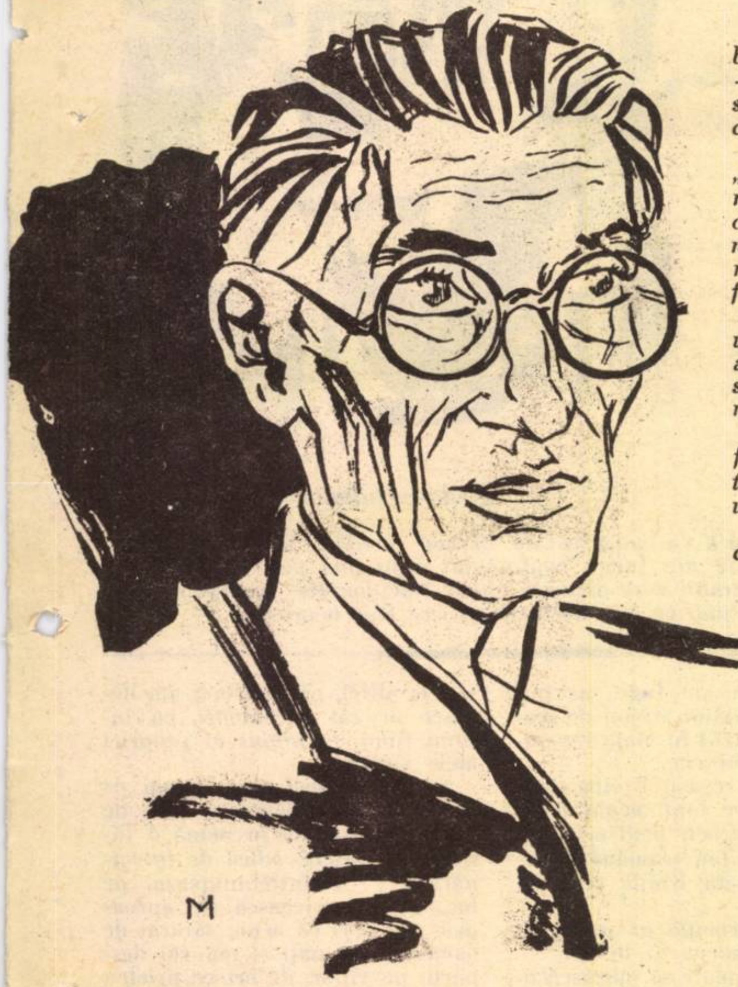

Marele nostru Panait Istrati, e la ordinea zilei. In ultimul timp, datorită probabil şi noului său roman „Ţaţa Minca", apărut simultan la Paris şi la Bucureşti — ediţia românească fiind scrisă chiar de autor — toate ziarele vechiului continent se ocupă din nou de personalitatea atât de complexă a acestui gigant al scrisului contimporan, iar retragerea sa la Brăila e comentată în chip şi fel.

Dar nu numai critica mondială care a recenzat acum în urmă atât de elogios „Ţaţa Minca" — verificând astfel, cu întârziere verdictul publicului care s'a pronunţat, epuizând în câteva zile prima ediţie — a avut ocazia să se ocupe de el în coloanele ziarelor. S'a mai scris mult şi despre boala sa, căci în ultimul timp Panait Istrati a fost bolnav, şi în această împrejurare, scriitorii din toate părţile, amici, adversari, admiratori sau bârfitori, au arătat o admirabilă solidaritate profesională, ocupându-se cu simpatie de genialul povestitor.

Cum însă printre săgeţile cari s'au aruncat asupra lui Panait Istrati au fost şi unele otrăvite, cari tălmăceau tendenţios reinstalarea lui la Brăila, profităm de acest prilej şi reproducem după ziarul brăilean „Ancheta" *un interesant articol scris de însuşi Panait Istrati în 25 Decembrie 1930, care a devenit astăzi cu adevărat de actualitate.*

Articolul de mai jos este cel mai straşnic răspuns dat cu anticipaţie, acelora cari, fără să ştie de ce s'a înapoiat Panait Istrati „acum" de la Paris, insinuiază, inventează tot soiul de chestii, unele mai abracadabrante decât celelalte, fără a şti nici unul, şi fără a-şi bate capul să ştie, care este adevărul adevărat.

Fără ştirea şi vrerea lui Panait Istrati, publicăm articolul de de mai jos, întrucât după cum se vede, el n'a putut avea răspândirea necesară în prima lui apariţie.

Pentru fapta noastră — avea-vom dojana sau mulţumirea lui? Aşteptăm!...

O. L.

Brăila e oraşul în care am văzut, pentru întâia oară, lumina zilei. Am iubit'o în copilărie, am urât'o în adolescenţă, apoi am pierdut'o. M'am dus în lume. N'am mai fost, pentru ea, de cât un musafir.

Acum, — după ce-am făcut înconjurul mai multor vieţi, îmi regăsesc Brăila.

Cu ce stare sufletească o regăsesc, n'are să se ştie de cât foarte tâziu. Şi e păcat. E păcat, fiindcă un tălmăcitor al limbajurilor mute se serveşte de fire, de viaţă, de fapte, numai şi numai ca să'şi strige la cer propria-i stare sufletească, sbuciumul lui lăuntric. Căci nu firea, nu viaţa, nu faptele există, ci numai stările noaste sufleteşti. De acolo vine că ne înţelegem aşa de rău, unii pe alţii, chiar atunci când suntem de bună credinţă. Tot de-acolo vine şi faptul uimitor că ne înţelegem de minune, chiar atunci când singuri nu ştim dece. Şi dacă potrivirile ori nepotrivirile acestea, deopotrivă de absurde, sunt adevărate pentru a judeca pe muritorul de rând, cât trebue să fie ele de adevărate, şi mai ales de rău venite, atunci când vrem să ascultăm, apoi să judecăm, pe un tălmăcitor al limbajurilor mute, fără să ştim ce stare sufletească l'a stăpânit în clipa în care s'a pus să ne povestească ce e firea, cum e viaţa, care e înţelesul adânc al multelor noastre fapte!

Cu alte cuvinte, lumea nu piere atât de foame, de boală, de războae, cât piere din neputinţă de-a'şi da inima pe faţă. Piere, tot continuând să se sprijine pe două picioare, adică: cea mai crâncenă dintre toate morţile.

De-această moarte înceată se stinge astăzi Occidentul. Mor sufletele, în cămaşa lor de piele, care continuă să se bălăbănească în vânt, până în ziua când o sută de capete pleşuve o conduc la ţintirim, fără să verse o lacrimă. Singure, bocitoarele publice, adică jurnaliştii, se tânguesc pentru toată lumea, povestind, pe şapte coloane ori pe două vingalace, cât de mândră a fost preţioasa cămaşă de piele care a încetat de-a se mai bălăbăni în vânt.

*

N'am să uit nici odată felul cum a fost primită, de către părinţii şi amicii lui, moartea năprasnică a unui tânăr domnişor din „lumea mare".

Intâmplarea a avut loc anul trecut. Imi odihneam oasele în *Kurhaus-ul Victoria* de la Montana (Elveţia).

Intr'o zi, toată nobilimea ofticoasă a acestui sanatoriu se ridică, „emoţionată", ca să strângă „cu efuziune" mâinile susnumitului domnişor, care venea ca să'şi vadă nevasta, greu bolnavă. Sportman până în vârful unghiilor, adică tâmpit, tânărul cavaler sosea, deadreptul din Bruxelles, călare pe un şasiu, care-l adusese la Montana „cu o viteză mijlocie de-o sută km. pe oră", zicea el. Era înalt şi subţire ca o prăjină. Praful şi sudoarea îl transformaseră într'o mătăhală de noroiu, de care era mândru, căci domnişorul era bogat şi se intitula baron.

Primul gest al tânărului baron fu să ia o bae, bine 'nţeles; al doilea, să'şi sărute nevasta, sub ochii amantei, şi amanta sub ochii nevestei, sărutări cari nu se văd decât în „lumea mare"; iar al treilea şi cel din urmă gest sportiv al acestui cuceritor de inimi moarte, fu să încalece, în văzul tuturor, pe balustrada de beton a terasei întâiului etaj, unde se aflau cu toţii; să se dea uţa, cu spatele în afară, ca să'şi sperie admiratorii; apoi, să cadă, să'şi sfărâme *„stânca"* craniului şi să moară ca un şoricel, după treizeci de ceasuri de agonie cu crucifixul la cap, înconjurat de neamuri, de prieteni şi de o droae de chirurgi.

Până aci, nimic uimitor. Un simplu accident mortal.

Uimirea, pentru mine, începu imediat după deces. Vasta sufragerie a sanatoriului bâzâia ca un roiu, în conversaţiile animate, dar discrete, ale mesenilor, compuşi aproape toţi, din admiratorii şi rudele mortului.

Mai întâi, mă miram că cei atât de „crunt loviţi" se aflau la masă, ca şi cum nimic nu s'ar fi întâmplat, şi nu lăsau să le scape o îmbucătură din toate cele şease feluri ce se serveau. Apoi, ce credeţi că'şi comunica îndoliata asistenţă? Jalea? Durerea?

Da' de unde! Nu era vorba de cât de o *jignire* generală. Părinţi şi prieteni nu puteau să înţeleagă cum se făcuse ca *„un sportman, care a ieşit totdeauna întâiul la cele mai periculoase întreceri, să moară căzând numai dela o înălţime de doi metri"*. O astfel de moarte era privită ca o insultă grosolană adusă burghezeştei aristocraţii. Deci, nu sfârşitul tragic al unui tânăr era regretat, ci chipul banal al acestui sfârşit.

Seara, în *hall*, fiecare îşi ocupă locul obişnuit la bridge, poker ori şah. Baroneasa mamă, ţeapănă şi sulemenită ca „baba de la panaramă", nu făcea de cât să traverseze *hall-ul*, ducându-se în camera mortuară să'şi mai contempleze neîntrecutul ei sportman, nu din întristare, ci ca s'o vadă lumea că ştie să sărute crucifixul şi să'şi facă semnul crucii pe linguriţă. Baronul, un ramolit umbla de la o masă la alta şi făcea pe chibiţul, glumind, râzând.

N'am văzut pe nici unul vărsând o lacrimă. Cineva mă lămuri, spunându'mi că baroneasa nu plângea din demnitate, şi că baronul râdea din prostie.

Singur, baronaşul, întins pe catafalc, purta pe faţă fără voia lui, pecetia gravă a morţii năprasnice, lipsită de ori ce vanitate sportivă.

*

Aşa e Occidentul luminat, când e lovit de-o întristare. Tot aşa e, şi când îl întâmpină o mare bucurie. Adică: n'are nici un fel de *stare sufletească*, iar când o are, luptă ca să n'o mai aibă şi o ascunde, ca pe-o ruşine. E lucru ruşinos să'ţi trădezi svâcnirile inimei, cari trebuesc păstrate pentru tine însuţi.

Or, ce se întâmplă? Cum inima nu svâcneşte *pentru tine, ci pentru tot ce e afară,* — (căci ei îi place să pălăvrească cu alte inimi), — reprimându-i bătăile cele mai nobile, vesele ori triste, ajungi într'o zi să constaţi că sărmana nu mai bate de cât ca să ajute stomacului să mistue un pumn de fasole ori un biftec cu pompă servit.

Această moarte a sufletului, această lipsă totală de *stări sufleteşti* la marea burghezie apuseană, au împins civilizaţia modernă pe drumul setei de îmbogăţire cu ori-ce preţ şi al desfrâului lipsit de ori-ce voioşie sinceră. Se caută „emoţii tari" şi se obţin, reducându-le la câte-va viţii capitale: *coitul* fără dragoste, *beţia* fără veselie, *jocul* până la ruină şi *viteza* până la frângerea jungheturei.

Le-am văzut pe toate, practicându-se până sus de tot. Şi m'a cuprins o mare scârbă. Asta însă nu m'ar fi hotărât să mă reîntorc definitiv la Brăila, (căci acolo vreau să ajung).

Mi-am îndreptat privirile către lumea scriitoricească, în dorinţa mea de-a sluji cauza celor mulţi. Aci, iluziile mele au durat câţi-va ani. Mi-se părea că ceva se poate face. Apoi, am văzut că şi lu-

(Urmează în pag. 1076)

De ce m'am retras la Brăila

(*Continuare din pag. 1075*)

mea literaţilor merge tot spre pieire. Unii şi-au făcut un mijloc de îmbogăţire, descriind în chip neutru, dar cu un sos excitant, viţiile stăpânilor zilei. Alţii şi l'au făcut, criticând cu scandal aceste viţii. O a treia categorie, rămasă fără teică, miorlâie într'un colţ, ca o soacră, şi nu ştie pe ce cale să apuce. De esteţi nu mai vorbesc. Nu mă interesează.

I-am părăsit pe toţi, fără regret, şi m'am apropiat de-o a patra categorie, foarte redusă: aceia care vorbeşte cu succes în numele conştiinţei universale.

A fost o iubire mare, care-a durat puţin. Căci, cerând acestei conştiinţi universale să se coboare în stradă, mi-a răspuns că ei nu-i place să fie stropită cu noroiu, ba să se mai aleagă şi cu un guturai.

Atunci, disperat, — neştiind ce să fac cu puterea de care dispuneam şi care creştea mereu,— mi-am căutat scăpare în Rusia sovietică, ale cărei acte le aprobam de mult, fără să le controlez.

Aci, iubirea a fost de şi mai scurtă durată: iar dezamăgirea, totală, după cum se ştie.

Aşa am ajuns la Brăila.

O regăsesc cu suflet nou, cu ochi noi, şi mi-e dragă. Peste ea, ca şi peste mine, deceniile au trecut fără să ne aducă nimic care să folosească celor mulţi.

Mahalalele ei, — vaste, simetrice, cum nu se văd multe, nici chiar în marile capitale europene, — au rămas aşa cum le-am cunoscut acum patruzeci de ani. Aceleaşi băltoace: aceiaş piatră colţuroasă, făcută par'că dinadins ca să-ţi sfâşie talpa şi să'ţi scrintească piciorul, mai ales noaptea, când mergi pe dibuite. Lumină electrică, tot chioară. Canalizare, tot puturoasă. Iar apă, noaptea, nu poţi să ai decât dacă cumva e incendiu în oraş.

Dar, astăzi, toate astea sunt pentru mine fleacuri. Cu pavaj ori fără pavaj, cu lumină ori fără lumină, cu higienă ori fără higienă, cu confort ori fără confort, omul rămâne acelaş, bun sau rău, aşa cum a venit pe lume. Cei buni şi drepţi, sunt mai rari decât diamantele, şi numai aceştia mă mai interesează individual.

Omenirea, s'o ia dracul! *Scoală-te tu, ca să mă aşez eu,* asta-i legea ei. Omenirea, deci, nu există.

Există, însă, *omul*. Şi omul caută pe *om*. Şi-l găseşte. Nu se poate să nu-l găsească. De îndată ce înlături omenirea din drumul tău, descoperi pe om. Căci noi nu vedem pe oameni din cauza omenirei. Cel puţin aşa s'a întâmplat cu mine.

Nici odată n'am trăit mai frăţeşte cu atâţia oameni, ca de când m'am despărţit de lume şi am revenit în oraşul meu. Nici odată nu m'au căutat şi nu m'au găsit mai mulţi oameni. Şi nici când n'am crezut că Brăila, de a cărei ticăloşie atâta am fugit, ar putea să placă atâtor streini de seamă cari au văzut în viaţa lor numai oraşe strălucite.

Aşa că am regăsit Brăila copilăriei mele. De fapt, m'am regăsit pe mine. Căci, pentru mine, eu şi cei cari îmi seamănă sufleteşte, sunt toată Brăila şi toată omenirea.

Această afirmaţie ar putea să pară o obrăznicie. Şi totuşi.

Nimeni nu poate să iubească omenirea. Nu poţi să iubeşti ce e anonim şi ce'ţi scapă cu totul. Dar poţi să iubeşti un om, zece, douăzeci, într'o viaţă întreagă. Poţi să le *salvezi* viaţa, la nevoie, şi ei pot s'o *salveze* pe-a ta.

Asta-i toată *umanitatea*. M'am certat cu ea, alergând s'o descopăr şi negăsind'o, încercând s'o iubesc şi neputând.

Acum, la Brăila, nemai alergând după nimeni şi nemai făcându'mi o datorie din iubire, descopăr oameni fără să-i caut şi'mi sunt simpatici fără greutate. De altfel, nici nu mai am de-aface de cât cu *invinşi*, eu însumi fiind un *invins* al propriei mele victorii.

Numai învinşii sunt demni de simpatie. Omul devine o fiară, de îndată ce i-se dă în mână o fărâmă de putere, adică de *insemnătate*. El o întrebuinţează, pe loc, ca să strivească pe aproapele său. Aşa că m'am săturat de oameni însemnaţi şi mă voi despărţi, pe viitor, de ori ce prieten care va deveni un *om însemnat*.

Sunt şi la Brăila oameni însemnaţi, dar eu n'am de-aface cu ei. Iţi trebue, oare, un om însemnat, când vrei să joci table, ori să bei un rachiu, ori să asculţi povestindu'ţi-se verzi şi uscate, mai mult uscate de cât verzi?

Şi pentru aşa ceva, — adică pentru *tot ce alcătueşte o viaţă,* — Brăila îmi ajunge.

Ea e toată omenirea.

PANAIT ISTRATI

Decembrie 1930.

Inalţi prelaţi

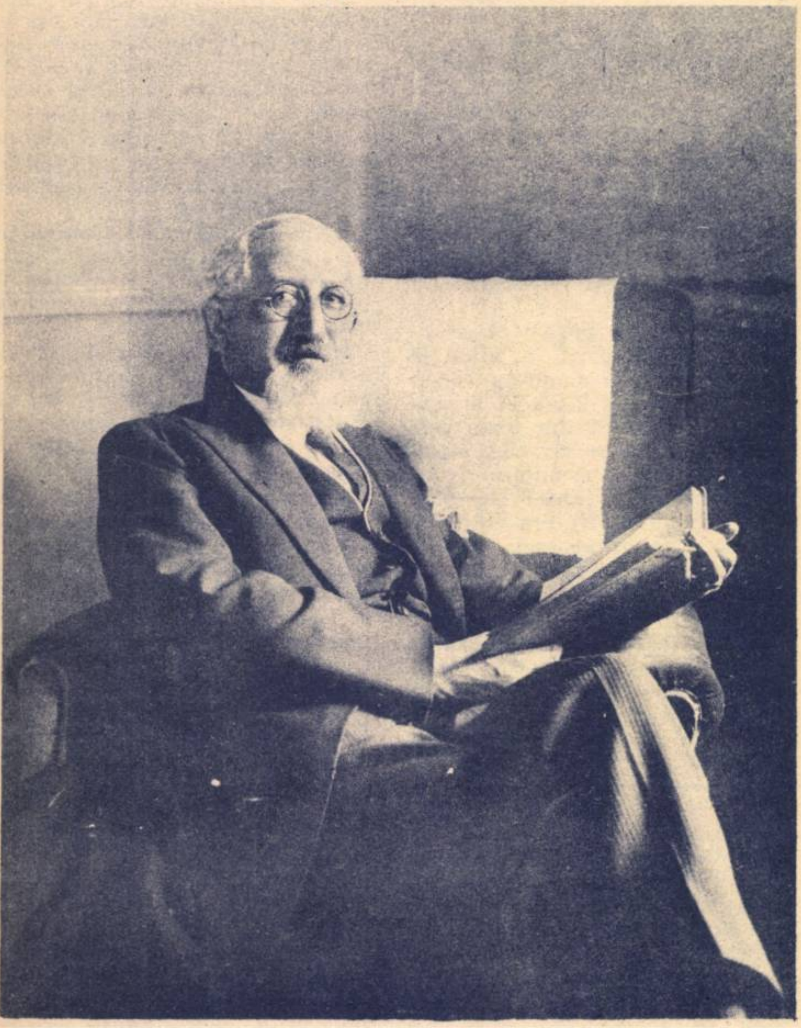

Zilele acestea va presta jurământul în faţa M. S. Regelui, conform legii cultului, noul mare rabin al israeliţilor de rit spaniol din România, d. Sabetay I. Djaen.

Times is monney...

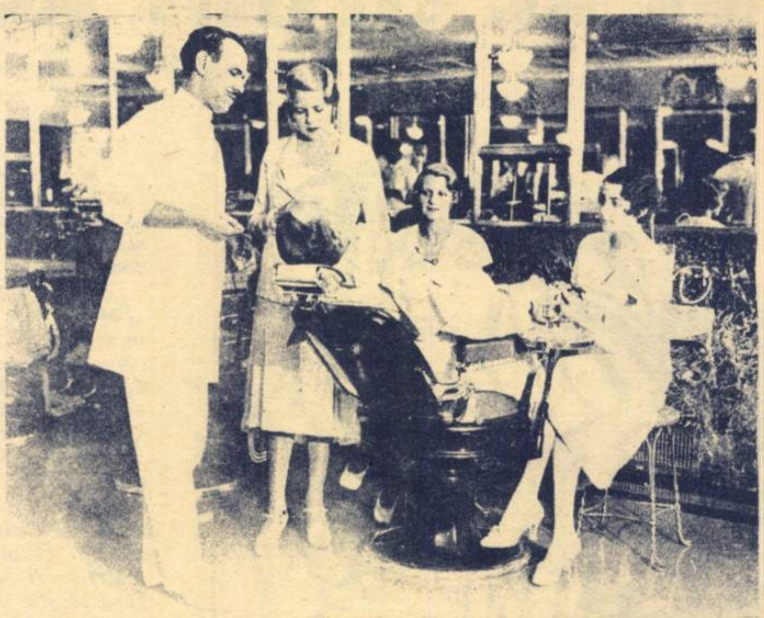

(*Photo-exclusivitate Keystone*).

La New-York s'a inaugurat de curând marele hotel «Waldorf Astoria», care are faima confortului celui mai perfect. Iată aci un călător grăbit care dictează unei dactilografe corespondenţa în timp ce este bărbierit şi i se face manicura.

Un poker cu bandiţi

Un bogat agent de bursă din New-York, Charles Rosenthal, fusese ademenit de o negresă la o întâlnire. Banda, în interesul căreia lucra negresa, ceru 100 mii de dolari pentru liberarea lui Rosenthal. Mama acestuia făgădui suma.

Pe când bandiţii aşteptau sosirea banilor, ei îşi convinseră prizonierul să joace cu ei poker. Sperau să mai scoată astfel o sumă frumuşică.

Rosenthal avu însă noroc şi câştigă neîntrerupt. In cele din urmă bandiţii îi datorară ei lui 50.000 de dolari.

Unul din bandiţii, care juca şi el, deveni atât de furios din cauza aceasta, încât se repezi la prizonier cu un cuţit. Complicii săi îl împiedicară de a comite crima.

Când sosi apoi suma de 100.000 de dolari, ceilalţi membri ai bandei declarară că suma pierdută în cărţi trebue plătită imediat şi o scăzură din preţul de răscumpărare. Cu modul acesta, Rosenthal se întoarse în locuinţa sa cu 50.000 de dolari în buzunar.

După scurt timp, poliţia reuşi să aresteze toată banda în urma denunţului unei femei, care era geloasă pe unul din bandiţi.

Fata cea mai bogată

E bine să fii bogat... când eşti tânăr. Mai târziu vine podagra, boala de inimă, astma, şi averea nu-ţi mai procură aceleaşi plăceri

O fericire complectă e rezervată fără îndoială unei tinere Americane, care se află acum la Paris şi care se numeşte Miss Doris Duke.

Miss Doris Duke are 19 ani şi are şi o avere considerabilă: în monedă românească, peste 26 de miliarde... da, miliarde de lei.

E fiica regelui tutunurilor